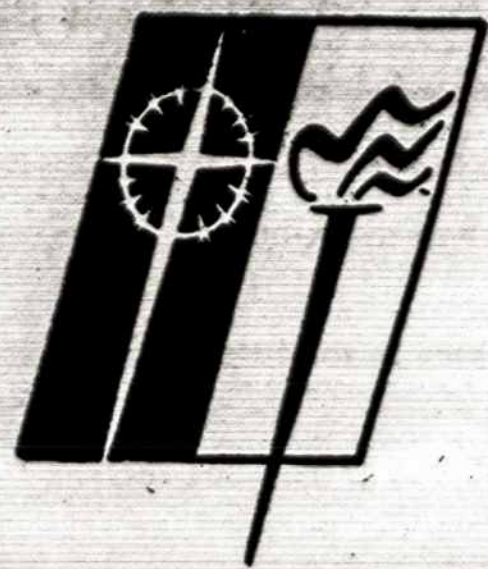

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 50(1037) GRUODŽIO - DECEMBER 11 • 1969 LIETUVIŲ SVIETIMO IR SEIMO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 140, ONT. CANADA • Tel. 368-6813

Trys gairės

Betlėjų turėjo ne tik Kristus — jį turi kiekvienas žmogus, kiekviena institucija. Jį turėjo ir mūsų savaitraštis "Tėviškės žiburiai". Dar ir dabar, po dvidešimt metų, jis gyvuoja savo Betlėjaus artumoje, būtent, prie Toronto Sv. Jono Kr. parapijos klebonijos rūsių, kuriame oficialiai išvydo pasaulį 1949 m. gruodžio 24 d. Tai buvo savotiška laikraščio prakartėlė, būdinga to laikotarpio naujųjų ateivių sąlygoms. Niekas tuomet nesistebėjo vargana naujagimio aplinka, nes dauguma mūsų ateivių buvo benamiai. Tik tai prelatas Mykolas Krupavičius, kartą pripuolamai aplankęs pirmąją "T2" redakciją (patalpas) ir pirmąjį jų redaktorių dr. A. Sapoką, tarė: "Mano Suvalkų Kalvarijos klebonijos buvusių rūsių buvo daug geresnis už jūsų laikraščio redakciją." Galimas dalykas, kad panašius pastabų buvo ir daugiau, nes laikraščio pradininkai kasmet vis nekantriau dairėsi geresnės patalpos. Visų galvos buvo pilnos planų, bet kišenės — tuštos. Dėlto ir geriausi planai nepajėgė išjudėti nuo popieriaus lakštų. Pagaliau po penkerių metų lenktynių tarp kišenių ir planų pavyko "T2" iš Betlėjaus prakartėlės persikelti į Nazaretą, t.y. geresnės patalpas, kuriose ir šiandieną tebevykdo savo misiją. Nebuvo tai didelis suolis, bet labai reikšmingas visai laikraščio ateičiai. Jis buvo padarytas ne vieno asmens rūpesčiu, nors šioje srityje labiausiai išsiskyrė kun. Petras Ažubalis, kuris jau tuomet parodė ekonominį sumanumą, vėliau pasireiškusių didesniais darbais.

Zvelgiant į "T2" iki šiol nueitą kelią, iškyla trys gairės, būdingos visai laikraščio misijai, būtent, entuziazmas, darbas ir viltis. Pirmoji gairė — entuziazmas yra būdinga steigimosi laikotarpiui. Tada buvo daugiausia kliūčių bei vargų, bet daugiausia ir entuziazmo. Jeigu ne tas stiprus, jaunatviškas entuziazmas, "T2" šiandieną nebūtų. Juk to laikraščio sumanytojai ir steigėjai buvo be patyrimo. Naujo krašto sąlygose reikėjo orientuotis ne tik spaudos technikoje, bet ir ekonominėse, ir teisinėse sąlygose, kurios buvo visai skirtingos nuo Lietuvos ir net Europos. Dėlto netenka stebėtis, kad pradinėje stadijoje buvo kritiškų momentų. Kartais atrodė, kad visas projektas toliau posėdžio kambaryje nepajudės. Vyko posėdžių posėdžiai, kurių intensyvumą liudijo kruvos nuorūkų didelėje lėkštėje. Entuziazmas pagaliau laimėjo — visos medžiagos bei organizacinės kliūtys liko apvaldytos ir iš tų nuorūkų bei pelenų iškilo žiburiai, šviečią tėviškės šviesa.

Su tuo žingsniu entuziazmo laikotarpis nepasibaigė — juo gyveno visi laikraščio talkininkai: redaktoriai, administratoriai, eksportoriai, spausdintuviniai ir gausūs bendradarbiai. Tada labai truko dolerių, bet tą trūkumą dengė pradinis entuziazmas, kuris pamazėl dilo.

Praėjus pirmojo entuziazmo švystelėjimui, atėjo kieto darbo laikotarpis. Visiems buvo aišku, kad vien sentimentais laikraštis gyvuoti negali. Skaitytojas laikraštyje ieško svaraus, aktualaus turinio. Pripuolamai dalykais negali jo patenkinti. Reikėjo tad pastovaus, atkaklaus sutelktinio darbo. Visiems buvo aišku, kad vienas ar du redaktoriai negali užpildyti laikraščio puslapių taip, kad jie pastoviai būtų svarūs. Dėlto kietojo darbo laikotarpio vyko visų turimų rašto pajėgų telkimas. Leidėjui ir redakcijos pastangomis tai gana sėkmingai pavyko. Ryšium su tuo išaugo ir skaitytojų šeima. Išspildė Adomo Jakšto žodžiai: "Kai du stovs, visados daugiau padarys, vien pradės, kiti padės ir drauge toliau varys." Tame procese pasidarbavo visa eilė asmenų. Šiandieną derėtų juos galbūt išvardinti, bet ima baimė, kad perankstyti laurai nepakenktų, t.y. neužmigdytu. Kieto darbo laikotarpis dar nėra pasibaigęs ir galbūt dar negreit pasibaigs. Mums ir toliau reikia ne laurais besidengiančių, bet dirbti pasiryžusių žmonių. Jei darbas eis, garbė nepabėgs.

Pagaliau trečioji gairė — viltis. Ji būdinga ateičiai. Tiesa, visi žvelgiame ateitį su didesniu ar mažesniu rūpesčiu. Tą rūpestį jaučia ir "T2". Jie mato retėjancias veteranų eiles ir ateinančią jaunąją kartą. Tai begli normalus procesas, kurio nepakeis ir didžiausias rūpestis. Baimina mus ne jaunosios kartos atėjimas, bet jos didėjantis abejingumas lietuviškam žodžiui. Tai visi pastebime, bet kartu konstatuojame, kad bendromis pastangomis galima lietuvišką žodį perteikti jaunajai kartai. Tai duoda pagrindo vilčiai, kad ir lietuviškas laikraštis bus vienas tų kanalų, kuriuo srovėna ir srovėna lietuvišką ir krikščionišką gyvybę jaunojo karton. Turime visą eilę jaunųjų bendradarbių, kurie teikia vilties ateičiai. Dėlto "T2" mano, kad šia linkme verta dirbti ir tikėti. Ateitis — ne mūsų rankose, bet sutelktinis darbas yra mūsų ginklas, kuriuo galime laimėti ir ateitį bent reliatyvia prasme.

Baigiant šį žodį, pagaliau tebūnie leista man išreikšti giliausią padėką visiems, kurie "T2" talkino ir tebetalkina savo raštais bei kūryba, savo moraline ir materialine parama. Tik visų talkos dėka įmanoma išlaikyti laikraštį, siekiantį būti dvasine tėviškės šviesa, apimančią visą lietuviškąją ir krikščioniškąją gyvenimą. Tad ženkiname visi jungtinėmis gretomis ir trečiąjį dešimtmetį su naujos aušros viltimi. Pr. G.

Mokslo Akademijos suvažiavimas

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos centro valdyba, esanti Romoje, pirmininkaujama prof. dr. A. Liūmoms, SJ, rengia suvažiavimą, šį kartą Kanadoje, Toronte, 1970 m. rugsėjo 1-5 dienomis. Pagal įprastą tvarką, moksline programą organizuoja centro valdyba, o techninę bei pramoninę — vietiniai akademijos židiniai, pirmininkaujamas dr. J. Sungailos. Suvažiavimo data buvo paskelbta prieš pusantų metų ir netrukus pradėti ruošos darbai. Pastarieji yra jau gerokai pasistūmę. Suvažiavimo tema — tautybė ir individualybė masių aikvaidoje. Pagrindinių paskaitininku pakviestas dr. Juozas Girnius. Jo paskaitos tema: "Tauta kaip žmogiškoji tikrovė". Priešios žemos derinamos ir kitos sekcijos, ypač humanistinių mokslų. Sekcijų vadovai organizuoja savas moksline programas. Vieni jų yra jau suorganizuoti, kiti baigia. Neužilgo visa tai galės būti paskelbta. Akademijos suvažiavimo reikalais Toronte lankėsi pirm. prof. dr. A. Liūma, SJ, ir bendrame vietinio židinio posėdyje aptarė ruošos klausimus. Rasta, kad nei suvažiavimo laikas, nei vieta ne-

įmanoma pakeisti. Taigi, L. K. Mokslo Akademijos suvažiavimas įvyks 1970 m. rugsėjo 1-5 d. Toronte Prisikėlimo patalpose.

"T2" skaitytojams

Sie metai jau baigiasi. Sekantis "T2" numeris — kalėdinis ir šių metų paskutinis. Dėkojame skaitytojams, rėmėjams už parodytą dėmesį savaitraščiui jo suaktyviniams metais ir malonių kviečiame:

1. Nedelsiant pratesti prenumeratą 1970 metams.
2. Atkreipti dėmesį į "T2" suaktyvinį vaju (žiūr. pranešimą 2 p.).
3. Siunčiant metinę prenumeratą \$6, užsakyti "T2" savo bičiuliams, dar neskaitantiems šio savaitraščio (naujiems pirmameis skaitytojams — \$4).
4. Siunčiant perlaidą ar čekį, pažymėti kas ir už ką moka.
5. Kelčiant adresus, oridėti 25 ct. išlaidoms.
6. Atsižvelgti į tai, kad administracija, ryšium su padidėjusiomis pašto išlaidomis, nebesuntinėja pakvitavimų už gautas prenumeratas, išskyrus tuos, kurie oridėda pašto ženklą.
7. Nepamiršti ir toliau duosnomo lietuviškąjį spaudai.

LEIDĖJAI

Džiugiai nusiteikęs Reimo katedros angelas primena didį istorijos įvykį — Kristaus atėjimą pasaulin ir kviečia ruoštis jo metinei šventei

Lietuvos vėliava mėnulyje?

Amerikiečių erdvėlaivis Apollo XI, kuris pirmasis pasiekė mėnulį, paliko ten pareiškimus visų valstybių, su kuriomis J. A. V-ės palaiko diplomatinis santykius. Turimomis žiniomis, į tokių valstybių sąrašą buvo įjungtos ir Baltijos valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva. Estijos ir Latvijos diplomatiniai atstovai savo pareiškimus pasiuntė Apollo XI įgulai per NASA vadovybę. Lietuvos atstovams tai padaryti sukludė klaidinga papildoma informacija iš valstybės departamento. Buvo tikėtasi, kad Apollo XII skrydis į mėnulį sudarys sąlygas nusikrauti Lietuvos vėliavą drauge su kitų valstybių vėliavomis. Deja, ši kartą JAV-ųjų politika pasikeitė: buvo nuspręsta skraidinti į mėnulį vėliavas tų valstybių, kurios yra Jungtinių Tautų narės. Tuo būdu Lietuva ir kitos sovietų pavergtos Baltijos valstybės buvo aplenktos — jų vėliavos mėnuliui nepasiekė. Tuo tarpu tautų ir valstybių pavergėjų Sov. Sąjungos vėliava buvo priimta ir nusikrauti į

mėnulį, nes Sov. Sąjunga yra Jungtinių Tautų narė. Taigi, amerikiečiai, kurie pasisako už laisvo apsisprendimo teisę, už tautų laisvę, šį kartą pasitarnavo ne pavergtiesiems, o pavergėjams — sovietams, kurie J. A. V-ems yra padarę tiek daug žalos. Jeigu JAV-ės pirmuoju atveju pasirinko nuoseklų mastą, būtent, valstybes, kurios turi diplomatinis santykius su Vašingtonu, kodėl tad prireikė nuolatos tų taisyklės ir pasirinkti kitą, išskiriančią pavergtųjų kraštus, turinčius savo oficialius atstovus Vašingtone? Matyt, ir čia norėta išiekti Sov. Sąjungai, neerzinti jos valdovų su vėliavų demonstracija. Pagaliau, kaip ten bebūtų, šis amerikiečių mostas yra nenuoseklus, netgi prieštarauja jų pačių pabrėžiamai tautų laisvės politikai.

Veiksmų laikysena

Ar mūsų politiniai veiksniai šiuo atveju parodė iniciatyvą? Turimomis žiniomis, baltiečių veiksniai NASA sprendimą vė-

liaių klausimu sužinojo labai vėlai ir nebegalėjo išvystyti akcijos. Vis dėlto buvo suskubta United Baltic Appeal organizacijos vardu pasiųsti telegramą prez. R. Niksonui, viceprez. S. T. Agnew, valstybės sekr. W. P. Rogers ir NASA administratoriui dr. T. O. Paine. Štai jos tekstas:

Tarp valstybių vėliavų, paruoštų Apollo XII skraidinti į mėnulį, nėra Estijos, Latvijos ir Lietuvos vėliavų. Tos trys Baltijos valstybės yra pripažintos JAV vyriausybės ir turi savo atstovus Vašingtone. Dėlto prašome atitaisyti neapsižūrėjimą.

Vienas pirmųjų, kuris sužinojo, kad nepaimtos Baltijos valstybių vėliavos, buvo United Baltic Appeal ir BATUNO pirm. kun. N. Trepsa, latvis. Jis tuoju pranešė apie tai Estijos gen. konsuliui E. Jaaksonui, VLKHO pirm. dr. J. K. Valiūnui ir Amerikos Latvijos Sąjungos informacijos skyriaus pirm. dr. I. Spilneriui. Visi buvo nuomonės, kad reikia pasiųsti telegramą visų trijų Baltijos valstybių vardu, nors reikšė abejonę, ar per trumpą laiką pavyks ką nors padaryti. Jų abejonė pasitvirtino.

Latvių demonstracija

Gauta žinia, kad Latvijos nepriklausomybės signataras dr. Frīcis Menders, 84 m. amžiaus, lapkričio 1 d. sovietinio teismo Latvijoje nuteistas 5 metams koncentracijos stovyklon. Jo byla buvo svarstoma slapta — be spaudos ir visuomenės dalyvavimo. Dr. Menders buvo kaltinamas bandymu nelegaliai pasiųsti užsienin sovietinę santvarką "šmeižiant" raštą. Baltiečių jaunimo organizacija Niujorke — Baltic Youth For Freedom surengė demonstraciją prieš sovietų misijos Jungtinėse Tautose, protestuodami prieš tokią elgesį ir dr. Mendersui paskirtą bausmę, kuri prilygsta mirties bausmei. Demonstracijoje dalyvavo šimtinė jaunimo. Jie dalino praeiviams atsisaukimus, kuriuose pareikštas vieningas baltiečių nusistatymas prieš sovietų žiaurumus. Vieningumui išreikšti baltiečiai uždegė tris žibintus. Atskirti demonstracijai numatyti vietai, rengėjai nusaeist linijas žvakutėmis. Be to, jie pasiuntė telegramas Australijon, Europon ir Pietų Amerikon, kviesdami rengti panašias demonstracijas. Kor.

MR. P. GAUCYS,
3222 W. 67 ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

Pasaulio įvykiai

EUROPOS BENDROSIO RINKOS KRASTŲ VYRIAUSYBIŲ VADU konferencija Hagoje priėmė nutarimą pradėti derybas su Britanija, Airija, Danija ir Norvegija dėl jų įsijungimo į šią organizaciją. Prez. De Gaulle laikais Prancūzija du kartus yra vetavusi V. Vokietijos, Italijos, Belgijos, Olandijos ir Liuksemburgo pasiūlymą įsileisti Britaniją. Šį kartą prezidentą G. Pompidou privertė padaryti nuolaidų franko nuvertinimas ir V. Vokietijos tvirta ekonominė pozicija, kurios dėka vokiečiai vyrauja Bendrojoje Rinkoje. Britanijos įsileidimas bus atsvara V. Vokietijai. Prancūzija išsuderėjo, kad Bendrosios Rinkos kraštai ir toliau savo pašalpo mis rems prancūzų ūkininkus, mokėdami augštas kainas už jų gaminius. Maži prancūzų ūkiai yra neproduktyvūs. Dėl perdidelės žemės ūkio gaminių savikainos

reikėjo pakelti jų kainas ir mokėti ūkininkams pašalpas, nors šiuo metu jau turima 425.000 tonų sviesto ir 8.000.000 tonų kviečių atsargų, kurių neįmanoma eksportuoti dėl peraugusių kainų. Sešioms Bendrosios Rinkos kraštams šių atsargų išlaikymas į dieną atsieina \$400.000. Derybas su Britanija numatoma pradėti sekančių metų vasarą. Bendrosios Rinkos praplėtimas galėtų duoti pradžią Jungtinės Europos Valstybėms, tačiau šiandien niekas nėra tikras, ar Britanija galės prisijungti finansinius Bendrosios Rinkos įsipareigojimus. Kaip Bendrosios Rinkos nare, jai taip pat tektų mokėti pašalpas prancūzų ūkininkams ir pabranginti žemės ūkio gaminius, kurios ji dabar už pigesnę kainą gali pirkti Kanadoje, Australijoje ir JAV. Be to, ji turėtų iš pagrindų pertvarkyti prekybinius ryšius su Britų Bendruomenės kraštais.

DUJOS IS SIBIRO

V. Vokietijos kanclerio W. Brandto bandymas įieškoti suartėjimo su Sovietų Sąjunga ir jos satelitais jau yra davęs teigiamą rezultatą. Maskvoje įvyksianame komunistų vadų pasitarime buvo nutarta satelitų kraštams leisti tiesiogines derybas su V. Vokietija. Maskva taipgi pasirašė sutartį su vokiečių "Ruhrgas AG" bendrove tiekti Bavarijai natūralines dujas iš Sibiro. Už šią paslaugą vokiečiai atsiųs markėmis ir vamzdžių eksportu ir Sovietų Sąjungai. Ši sutartis yra skaudai rakstis R. Vokietijos diktatoriui W. Ulbrichtui, nes naftotiekio vamzdžiai bus nutiesti per Čekoslovakiją. W. Ulbrichtas iš sovietinio naftotiekio neturės nei dujų, nei finansinės naudos.

ATLANTO SAJUNGA

Bruselyje posėdžiavo Atlanto Sąjungos užsienio reikalų ir krašto apsaugos ministrai. Dėmesio centre buvo atominių ginklų naudojimas karo atveju ir Varšuvos Sąjungos siūloma Europos saugumo konferencija. Kadangi vyriausias Atlanto Sąjungos vadas yra amerikiečių karininkas, karo atveju sprendimą dėl atominių ginklų panaudojimo turės daryti JAV prezidentas. Britanijos atominiai ginklai praktiškai taip pat yra Atlanto Sąjungos vado žinioje. Prancūzija išlaikė visišką nepriklausomybę atominių ginklų srityje, bet ji neturės teisės savo atominius ginklus panaudoti Atlanto Sąjungos vardu. Kanados užsienio reikalų ministris M. Sharp entuziastiškai pirmo komunistų Varšuvos Sąjungos pasiūlytą Europos saugumo konferenciją įtampai sumazinti, tačiau kiti dalyviai patarė palaikyti, kol Varšuvos Sąjunga pradės mažinti savo karinę galybę. Konferencijos sėkmingumą gali užtikrinti abiejų kariuinių blokų į anksčiau parodytos abipusės nuolaidos. Pagrindinė sąlyga Europos saugumo konferencijai yra leidimas joje dalyvauti JAV ir Kanadai, nors jos nėra Europos valstybės. Šiuo klausimu Sovietų Sąjunga oficialaus pasiūlymo dar nėra padariusi.

RUOSIASI KARUI

Komunistinė Kinija, matyt, nesitiki nesutarimų su Sovietų Sąjunga išspręsti spalio 20 d. Pekinge pradėtomis derybomis. Mao režimas įsakė organizuoti liaudies miliciją, ruošti slėptuves nuo bombų ir išsklaidyti pramonės įmones. Kantone jau yra įrengtas požeminis tunelinis tinklas. Sanchajuje iškabinti pranešimai skelbia pagrindines taisykles apsaugai nuo atominių bombų. Kariuomenės propagandistų daliniai lanko provincijų miestus ir miestelius. Jų pokalbių pagrindinė tema yra kalti-

MITRE VOROŠILOVAS

TASSO agentūros pranešimu, sulaukęs 88 metų amžiaus, mirė Stalino draugas maršalas Klimentijus Vorošilovas, kurį Stalinas buvo padaręs legendiniu karo vadu. Iš tikrųjų jo gabumas šioje srityje buvo menkas. Tai liudija labai sovietams liūdna invazijos į Suomiją pradžia. Dėl šio karo nesėkmių K. Vorošilovas buvo atleistas iš krašto apsaugos ministerio pareigų. Galutinio nuvertinimo jis susilaukė N. Chruščiovo laikais už paramą G. Malenkoviui, V. Molotoviui ir L. Kaganovičiui, norėjusiems pagrobti valdžią. Vorošilovą pavadintam Luganskui buvo grąžintas jo senasis pavadinimas, o K. Vorošilovas dingio iš viešojo gyvenimo.

PARLAMENTO RINKIMAI

Naujosios Zelandijos parlamento rinkimus ketvirtą kartą iš eilės laimėjo premjeras K. Holyoake tautinė partija, pravedusi 84 vietų parlamentan 44 atstovus. Antroji vieta teko darbiečiams, žadėjusiems atitraukti karius iš P. Vietnamo.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė — \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$1
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland - Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Popiežius Paulius VI, kalbėdamas vienuolynų vadovų suvažiavime, kuriame dalyvavo 230 vienuolių ir svarstė temą "Vienuolynų ir Bendrijos meilės veikla", pareiškė, kad "kiekvienam meilės veiksmui turi būti meilė Bendrijai. Jūs priimate pasauliui, kad visa kancija, visi nepriklausiai, visa žmogaiška laikysena rado ir ras prieglobstį bei pagūdą Bendrijoje, jos įvairiose institucijose, kurios ją turtino istorijos eigoje". Nurodęs kiekvieno žmogaus asmeninių teisių svarbą, popiežius pabrėžė, kad visa tai skatinis įsigyti naujų asmeninių savybių, reikalingų šiems laikams.

* Kun. Arrupe, SJ, jėzuitų generalas, savo laisvę viso pasaulio jėzuitams, kurių yra apie 35,000, rašo, kad prieš trejus metus įvykusiame jų vienuolių suvažiavime pradedamos reformos buvo testamos "dinamiškai ir su teigiamomis pasekmėmis, nors kartais buvo padaryta ir klaidų". Jo manymu, įvairių klaidų ir trūkumų priežastis esąs perdidelis pasitikėjimas "žmogiškomis savybėmis bei jėgomis" ir per mažas pasitikėjimas "antgamtinėmis pagalba".

* Prancūzijos vyskupo konferencijos suvažiavimas, kuriam pirmininkavo kardinalas Marty, pasipriešino bandomam įvesti Prancūzijoje įstatymui, kuris leistų vedusiems išsiuokti be jokių sunkumų, jei tik abidvi pusės to pageidautų. "Tokia laikysena", jie pareiškė, "būtų priešinga pačiai santuokos prigimčiai ir galiausiai vestų į palaidą gyvenimą". Tokių pavojų akivaizdoje Bendrija turinti dar daugiau darbuotojų parengdama jaunimą santuokai, grindžiamai tyra meile, ištikimybėje bei pagarba, ir kovoti prieš komercialiai išnaudojamą erotizaciją, kuri žmogui žadina žemuosius jausmus bei veda narkotikų link. Be to, vyskupas nutarė per tvarkyti seminarijas, kad jos geriau tiktų moderniems laikams, ir pasisakė už kunigų celibatą.

* Vatikano nekirikščių reikalams sekretoriatas išleido gaires bendriems pokalbiams tarp mahometonų ir kirikščių. Instrukcijoje sakoma, kad tokio pokalbio uždutis būtų ne bandymas vienas kitą "atverti", ar išreikšti abejones savuoju tikėjimu, o "skatinimas pokalbyje dalyvaujančius nepasikilti savo senose pozicijose ir stengtis padėti visiems, kurie rūpinasi tapti geresniais bei gerinti tarpusavio santykius".

* Bernard Besret, 34 m., Boquen cisterių vienuolyno abatas, atleistas iš abato pareigų už visišką abatiškos liberalizaciją — iš 12 š. tradicijų besilaikančio vienuolyno buvo padaręs, kad paties žodžiais sakant, "atvirą

bendruomenę... laisvą nuo legalizmo, formalizmo, fariziejiskumo ir anachronizmo". Vakarines Prancūzijos vyskupas išreiškė viltį, "kad abatai vėl atgaus savo dvasinį spindesį apšaltavimu srityje ir prisidės prie sveikų kūrinių, kurie yra reikalingas, jei norima, kad Bendrija išliktų ištikima Vatikano santarybos orientacijai".

* Kun. Fulbert Edmund Stefensky, 36 metų, vokiečių benediktinas, išstojo iš Katalikų Bendrijos ir ruošiasi tapti liuteronu dvasiškiu. Jis buvo vienas iš organizatorių Koelno liuteronų bažnyčioje kas mėnesį rengiamų "politinių vakarinių pamaldų". Paskutiniu metu kard. Josef Frings uždraudė tokių "maldos vakarus" katalikų bažnyčiose, nes jie paverčiami grynai politiniais mitingais.

* Dr. Carl F. H. Henry, Eastern Baptist Theological Seminary profesorius ir "Christianity Today" laikraščio redaktorius, kalbėdamas metiniame kirikščiųnių medicinos suvažiavime, pareiškė, kad kirikščiųniški bendruomenė nėra pašaukta sukilinti homoseksualizmą ir sulgyinti jį su natūralia lyčių funkcija. Kai kurie asmenys esą skatina pažiūras, pateisinančias seksualinį nemoralumą. Jis teigė, kad šiais laikais Kristaus evangelija iškreipoma ir taip pristatoma, kad praktiškai išbraukia nuodėmingumą-blogi, kurį kirikščiųnių amžiais smerkė. "Vardan kirikščiųniškiosios meilės mes girdime vis garsesnius balsus, pateisinančius ištuokas bei antrašius vedības, svetimotėriavimą, priešvedybinių santykiavimą ir homoseksualizmą".

* Dr. Leslie Dewart, žymus katalikų filosofas Toronto universitete, pranešė, kad šoktinos ir tikėjimo kongregacija Vatikane baigė tikrinti jo raštus ir, neradusi nieko heretiko, jo bylą užbaigė, nors isakė nespausdinti daugiaus kontraversines knygas "The Future of Belief" laidi. Jis atsiskakė paklusti, bet iš Vatikano dar negavęs atsako. Jo knyga yra išverstas jau į 6 kalbas. Ankščiau panašios bylos buvo iškeltos trim teologams: kun. Edward Schillebeeckx, kun. Hans Kueng ir kun. John L. McKenzie. Pastarieji atsiskakė teisintis. Leslie Dewart sakosi ne tik sutikęs teisintis ir atsakinėjus į klausimus, bet davęs ir eilę pasiūlymų kaip kongregacija ateityje turėtų veikti, ypač tikėjimo tiesų apsaugos srityje. Jis pasiūlęs kongregacijai mesti inkvizicinių metodų ir veikti kaip "tyrinėjimų bei minties ugdymo departamentui". Jis išreiškė viltį, kad jo byla busianti paskutinė Bendrijos istorijoje svarstyta tokiais metodais. Kun. J. Stš.

SUKAKTUVINIS "T. ŽIBURIŲ" VAJUS

Dvidešimtmečio proga skelbiame "Tėviškos Žiburių" platini mo vajų. Kviečiame visus savaitraščio skaitytojus, rėmėjus, bičiulius, lietuviškosios spaudos talkininkus prisidėti prie dar didesnio skaitytojų rato praplėtimo. Kiekvienas naujas prenumeratorius bus žingsnis lietuviškosios spaudos stiprinimo linkme. Norėdami tuos žingsnius paskatinti bei palengvinti, skelbiame atpiginimą pirmameilams naujiems skaitytojams. Jiems metinė "TŽ" prenumerata — tikiai \$4.00 (visiems kitiems — \$6.00). Tad visus kviečiame ir talka:

1. SKAITYTOJUS — užsakyti "TŽ" dar jų neprenumeruojančiam tautiečiui arba prie savo metinės \$6.00 prenumeros pridėti auką laikraščio paremti;
2. PASITURINCIOJUS — tapti pastoviais rėmėjais — garbės prenumeratoriais, mokant metinę prenumeratą po \$10.00;
3. PLATINTOJUS — pasiūlyti "TŽ" dar jų neprenumeruojantiems papiginta kaina (pirmiesiems metams);
4. BIČIULIUS — atsiųsti "TŽ" administracijai adresų tų tautiečių, kurie domisi lietuviška spauda; jiems "TŽ" bus siunčiami nemokamai susipažinti.

LEIDĖJAI

DEDIKACIJOS ŠVENTĖJE ARTEJA

Reikšmingai gausus lietuvių būrys pirmą kartą istorijoje susirinks Romoje 1970 metų vasarą dalyvauti LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIOS PAŠVENTINIME. Netrukus bus paskelbta registracija norinčiųjų dalyvauti šioje šventėje.

Aukotojų ir jų paminėtų asmenų vardai liks ateičiai specialiose knygose Vatikano ir lietuvių archyvuose.

Neatidėliodami siųskite savo auką šiuo adresu:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL,
2701 W. 68th St., Chicago, Ill. 60629, USA

Gerovė - darbu, ne krauju

Revoliucijos kraštas, daug kraujo praliejęs, pasuko ūkinės gerovės keliu

Meksika kelias dešimtis metų buvo viso pasaulio laikraščių skaitytojams žinoma kaip labai neramus kraštas, kuriame dažnai kildavo revoliucijos. Jos krašto problemų neišsprendavo, nors pareikalaudavo daug žmonių gyvybių. Visi perversmai baigdavosi diktatūromis, kurios XX amžiaus pradžioje buvo ypač žiaurios. Pz. Callas buvo, prof. Jacques Lamberto žodžiais tariant, tautai skausmingas (Amerique Latine, 204 p.).

Jau keliolika metų, kai Meksika aprimo — negirdėti kautylių jos kalnuose. Nutilo revoliuciniai ir banditai, kurie vadinavosi kovotojais už kaimo vargumenės interesus. Nutilo ir kunigų žudymas, kuris vyko net bažnyčiose per pamaldas.

Hugh Benson savo knygoje "Lord of the World", kaltina masonus, nes, jo nuomone, Antikristas — tai socialistinis prezidentas JAV Baltuose Rūmuose. Kruvini Meksikos diktatoriai buvo JAV masonų statyliniai.

Tokių pikty diktatorių turėjo ir dar tebeturi P. Amerika. Istoriai William Warren Sweet savo veikalė "A History of Latin America" tą faktą aiškina to kontinento žmonių charakteriu, psichologija, kuri skiriasi nuo anglosaksų, šiaurės Amerikos valstybių.

Kraujas — nepelningas

Meksikiečiai, pralieję ežerus savo žmonių krauju, pagaliau suprato, jog skurdas ginklų nepašalinamas, kad krašto gerovę tegalima pakelti pastoviu darbu, taikos, ramybės ir tvarkos sąlygomis. Dar ir šiuo metu Meksiką valdo "revoliucinė institucionali partija", bet ji jau yra apimusi, surimtėjusi ir žmonių

gerovės siekia darbu, o ne savo artimo krauju. Nutilo šūviai Meksikos kalnuose, kur jie ai-dėjo per dešimtis metų, o revoliucinė žmonių energija iš griovimo liko nukreipta į statybą. Taikinga revoliucija perėjo įvairius tarpsnius. Pastarajame dešimtmetyje ji įėjo į krašto pramonės laikotarpį. Tai pasidarė galima sudarius palankų klimatą kapitalui iš JAV ir V. Europos patraukti. Kaimo gyvenimo pagerinimas yra nepasiekiamas vien žemės ūkio kėlimu, nes meksikiečiai daugėja labai sparčiai. Nors gyvenamoji teritorija yra didelė (758,260 kv. mylių), bet Meksika neturi pakankamai derlingos žemės — trūksta vandens drėkinimui, o gyventojų yra apie 50 milijonų. Žymūs Meksikos žemės plotai yra dykumų augstumose, kur galima žemės ūkiu verstis tik pasinaudojant dirbtiniu drėkinimu.

Auga pramonė

Meksikos kalnuose ir augstumoje yra svarių mineralinių turtų. Atlanto pakraščio Didžiojoje Augstumoje jau seniai eksploatuojama nafta, kuri sudaro 5% pasaulio naftos gamybos. Apie 30-40% sidabro (pasauliniu mastu) iškasama dykumų kalnuose šiaurės vakarų Meksikoje. 10% pasaulio cinko ir 14% švino Meksika patiekia pasaulinei rinkai. Be to, ji turi apščią geležies rūdos ir kitų mineralų, bet jai trūksta akmenų anglių, kapitalo ir specialistų. Kai nafta ir elektra emė užimtinėti akmenų anglių vietą, o ramybė ir tvarka krašte emė viliooti užsienio kapitalus investacijai, — Meksikoje prasidėjo "didžioji pramonės revoliucija", kuri per 10 metų gerokai išskėlė Meksiką. Per pastaruosius 10

metų jos ūkis kasmet vidutiniškai pakyla 6% ir daugiau.

Didėja miestai

Pramonė pakėlė krašto socialinę struktūrą. Prieš 10 metų Meksikoje didesnę gyventojų pusę gyveno kaime. Dabar jau 60% gyvena miestuose. Kasmet šimtai tūkstančių kaimiečių padidinta pramonės darbininkų skaičių. Ankstyvesni atvykėliai į miestą ir mieste gimusieji padidina vidurio klasę, kuri apsigyvena didmiesčių pakraščiuose. Kaimiečių antplūdis sudaro miestams butų ir susisiekimo problemą. Nors daug naujų namų statoma, tačiau butų vis dar trūksta, o miestų susisiekimo linijų pratęsimas ir naujų statymų dar nepakankamas. Meksikos sostinė buvo vienintelis didmiestis ir pramonės centras visame krašte. Dabar vyriausybė nori sulaukyti gyventojų antplūdį į sostinę, turinčią 3 mil. su viršum gyventojų. Kaimo išėvius, savo ir svetimus kapitalus ji nukreipia į kitus miestus, kurie per keliolika metų padvigubino savo gyventojų skaičių. Pz. Guadalažara turi jau per milijoną gyventojų. Greitai auga ir maži miestai: Pueblo jau turi beveik pusę milijono gyventojų.

Gražių senų bažnyčių paunksmėje snaudęs Gueretaro miestas, gavęs 100 mil. dol. pramoninių investacijų, pakilo iki 130.000 gyventojų. Videlio Meksika dar nepasiekė tokio gyvenimo lygio, kokį turi JAV, Kanada ir V. Europa. Dar milijonai kaimiečių skursta, nors tas skurdas mažėja. Jis mažės pagal tai, kiek jaunimo iš kaimo persikels į miestą ir dirbs pramonėje.

J. Gbs.

RAUDONOJI LYDIJA

Maskvos saugumo agentės Čekoslovakijoje L 77 užrašai

Išvertė ir paruošė spaudai VLADAS MINGELA

(Tęsinys iš pr. numerio)

Kalėjime suseno

Pamaciau, kad Kurtą kalėjimas ir koncentracijos stovyklos iš pagrindų pakeitė. Jis buvo ir kūnu susenęs, sunykęs ir su-džiūvęs. Matėsi, kad ir nervai netvarkoj. Galvos plaukai pražilo. Veide atsirado gilių raukšlų, ypač apie burną ir akis. Kalbėdamas Kurtas jaudinosi — negalėjo ramiai sėdėti.

Aš viską papasakojau, ką iš-gyvenau, iškentėjau. Paklausiau ką mano ateity daryti?

— Nežinau, ko turėčiau griebtis. Lydijs, aš esu per senas vadin-ti laukinių vakarų pasienio kareivėlio vaidmenį. Man lieka laukti, kol gausiu oficialų leidimą vykti Britanijon pas savo žmoną ir vaikus. Prašymas pa-duotas — turbūt galioja ir dabar. Iš ko gyvensiu iki tol, nežinau.

Snipinėju Vakarams

Pakėlęs telefono ragelį, Kurtas paprašė kažkokio numerio. Kai atsiliepė, kalbėjo čekiška: — Truputį pavėluotai, tačiau laiška esu gavęs. Padėkokite jū-s pusseserei. Nuotykis pasibaigė gerai.

Kiek ragelį palaikęs prie ausies, padėjo. Lėtai eidamas, prie-ėjo prie manęs ir giliai žvelgdamas į mano akis tarė:

— Gaila, Lydijs, kad tu negali padėti ar veikti antrajai pusei.

— O kodėl gi ne? — Argi sutiktum vakarų la-bui padirbėti? — Stiprių žvilgsnių kiauurai peržvelgė mane. Aš linktelėjau.

Mes valgėme restorane. Pa-šaukė taksi, važiuavome į "Hubertus pilį". Čia buvo viešbutis ir Prahoje pagarsėjęs restora-nas. Šiuo laiku čia buvo nemazai įsimylėjusių porėlių, na, ir šiaip svečių. Kurtas užsakė grogo ir labai tyliai kalbėjo:

— Gali būti, kad ši naktis — paskutinė mūsų gyvenime. Tu iri dvi tvirtas galimybes: jeigu mano draugas Čekoslovakijos vyriausybėje pavyks padėti man, t.y. parūpinti išvykimo vi-žą Britanijon, tai po dviejų dienų manęs Prahoje nebus. Jei betgi pagalbos nesulauksiu, būsiu MVD suimtas. Kitų galimybių nėra. O dabar klausyk. Ši vakarą vyksime į svečius. Tai vedusiųjų pora — Hoddis. Jei-gu aš tave ten paįmsiu, bus ženklas, jog du šimtu nuosim-čių patikima.

Britų agentas

Mr. Hoddis yra anglų kariuo-menės 1917 m. bėglys. Pradžioje gyveno Šveicarijoje, vėliau persikėlė Prahon, pakeitė pavardę ir priėmė Čekoslovakijos pilietybę. Dirbo kaip mokytojas Ber-lito mokykloje. Po II D. karo, tiksliau nuo 1945 m., įsijungė į komunistų partijos veiklą.

Kai tik Kurtas pastebėjo ma-no veidė abejojimo žėslė, nusi-

juokė ir tęsė toliau:

— Man pačiam ši istorija keis-tai ir neįtikėtinai atrodo, bet tai teisybė, tai gyvenimo tikrovė. Hoddis neturi jokių ryšių su Britanijos pasiuntinybe. Partija juo pasitiki. Niekas jo neitaria, kad jis dirbtų Vakarams. Akiai juo pasitikiu. Visus turimus stambesnius pinigų pas jį pa-liksiu. Pasiliksiu tik Čekoslova-kijos valiutą — ją turėsi tu pa-siimti. Hoddis bus tavo tarpininkas ir uždavinį perteiks. Da-bar važiuosime pas jį.

Malonūs žmonės

Hoddžiai buvo malonūs žmo-nės. Jų amžius? Abu turėtų bū-ti virš 60 metų. Išvaizda? Jokių būdu nebuvo panašūs į šnipus. Abu tačiau turėjo mokyto, bet paprastų žmonių išvaizda. Kad aš dirbsiu jam, niekas nei vienu žodžiu neužsiminė. Tik kai ruo-šėmės išeiti, tas britas man pa-dėjo užsivilkti apsiaustą ir tyliai sumurmėjo: "Jeigu Jums sku-biai būčiau reikalingas, kreipki-tės į Berlitso mokyklą. Nieka-dos nesikreipkite į mano na-mus".

Kažkodėl mudviejų nuotaika buvo prislegta. Mane kankino keistas nujautimas. Atrodė, jog Kurtas yra dideliame pavojuje. Šiandien kalendorius r o d e 1952 m. balandžio mėn. Hoddžiui skambinau net du kartus. Kaip maniau, taip ir įvyko — Kurtas vėl dingo be pėdsakų. Net ir Hoddis nežinojo kur.

Įkryrėjo fabrikas

Nubisodo tas fabriko kvaillas ir bėsprasmi darbas. Aklame pyktyje emiau kombinuoti gau-ti geresnį darbą. Neuzilgo san-dėlio vedėjas ir socialinių rei-kaų referentas palinko į mano pusę. Mane paskyrė socialinių reiklų referento sekretore. Darbo beveik neturėjau. Jeigu kuris darbininkų norėjo gauti darbą, parašydavo pareiškimą (dažniausia aš jį parašydavau), o aš jį įteikdavau savo viršininkui patvirtinti, t. y. vykdyti. Pastebėjau, kad kiekvienas darbo įeiskantysis, atėjęs į raštinę, bu-vo arba puskvails, arba idijotas. Kiekvienas, užpildydamas anke-tą, turėjo pateikti visą savo pri-vačių gyvenimą, nurodyti ko-kio organizacijom bei parti-jom yra betkada priklausęs. I toki asmeninį lapą surašoma viskas, o viskas. Šios žinios per-siunčiamos MVD įstaigai. Kar-tą pateiktos žinios tą žmogų ly-di iki karo lentos. Gaila, kad tie žmonės prirašo daugiau, ne-gu reikia.

Sleptuvė

Kartą man paskambino Hod-dis ir nurodė kad turėtume ši vakarą susitikti. Vyliausi. Kad jis ką nors sužinojo apie Kurtą. Tačiau buvo visai kas kita. Hod-dis paklausė:

— Ar turite supratimą apie "SVET" fabriko gamybos pajė-gumą? Ar galėtumėte nurodyti

tikrus produkcijos skaičius?

Aš pažadėjau jam tuos skai-čius parūpinti. Nuvažiuovome dar į Prahos senamiestį. Ejome pro žydų sinagogą ir, pasiekę vieno mūrinio namo griuvėsius, su-stojome. Hoddis gerai apsižval-gė, o po to atrakino duris ir ap-svietęs lempute parodė vieną akmeninę grindų plytą. Ta plytą pakėlęs, patarė ateity jam ne-skambinti telefonu, bet visas ži-nias dėti po šia plytą. Po šia plytą bus dedami ir man taiko-mi nurodymai bei uždaviniai. Čia rasiu visus reikalingus atsak-ykumus.

"SVET" fabriko gamybos skaičius greit gavau. Savo viršin-inko slėpūje radau mažą užra-šų knygelę, ant kurios buvo už-rašyta: "slaptai". Pas save tą knygelę išlaikiau dvi dienas, bet mano viršininkas to nepastebė-jo. Tą knygutę buvau nunešusi ir padėjusi po minėta plytą. Jei-gu knygutės dingimą būtų pa-stebėjęs mano viršininkas, įta-rimas būtų galėjęs kristi ant manęs. Bet viskas gerai pasibaigė.

Revizija fabrike

Gegužės pradžioj mūsų fabri-ke buvo didelis sujudimas. Ne-tikėtai čia atvyko užsienio pre-kybos ministerijos komisija. Vir-šininkai buvo susijaudinę. Ko-misijai buvo pavesta surasti ga-mybos kenkejus. Svedai esą grą-žino visus jų užsakytus gami-nius, dalių išmatavimai buvę klaidingi, neatitiko užsakymo specifikacijų. Girdėjau, daugely fabrikų tas pats įvyko, pzm. marškinių fabrike. Paaikėjo, kad buvo grąžinta 30.000 užsa-kytų marškinių, nes viena ran-kovė buvo net penkiais centi-metrais trumpesnė.

Minėtoji komisija tardė mū-sų raštinėje kiekvieną tarnau-toją atskirai. Kai komisijos na-riai pamatė mane, kažkaip nu-stebo. Galbūt jiems atrodė šiai vietai aš buvau pergraži? Jie mane apklausinėjo, kaip gavau šį darbą, gal ką nors žinau apie šiam fabrike prisiglaudusius liaudies priešus ar kenkejus. Bet apie tokius dalykus aš nie-ko negirdėjau...

Pažintis su revizoriumi

Po nemalonių apklausinėjimų atėjo pas mane bene jau-niausias prekybos komisijos na-rys ir pasiūlė praleisti savaitę aš jį su juo Prahoje. Aš jam para-riau kur būtų patogiau. Sutarė-me sustikiti "Sroubec" viešbu-čio restorane. Jis vadinosi Karel Kasalek. Buvo mandagus ir švariai apsirengęs, augšto ūgio, apie 40 metų amžiaus. Prieš vykstant į minėtą viešbutį, su-skubau nulykti į slaptąją vietą prie sinagogos. Po plytą radau Hoddis laiškelį: "Kurtas sui-mtas. Bandome jį gelbėti". Kar-tu buvo padėti kurto pinigai — užsienio valiuta. Iš to turėjo

20 metų jubilėjaus proga sveikiname "Tė-

viškos Žiburius", linkėdami ir toliau sėkmin-

gai tęsti lietuviybės išlaikymo ir Tėvynės lais-

vės kovą —

Toronto Medžiotojų ir Žūklautojų Klubas "Taurus"

A + A

ONAI BALČIONIENEI mirus Lietuvoje,

jos dukrą KUNIGUNDĄ SMOLSKIENĘ ir jos

vyrą ANDRIŲ SMOLSKĮ nuoširdžiai užjau-

čiame —

St. ir V. Gudaičiai

J. ir K. Blūzai

E. ir D. Gudaičiai

A + A

JONUI GRIKINIUI mirus,

liūdesio prisilėgtai jo žmonai GENEI reiškiu nuo-

širdžių užuojautą —

A. Biveinis

A + A

JONUI GRIKINIUI mirus,

jo žmoną GENUTĘ nuoširdžiai užjaučiame —

A. M. Seliokai

A. E. Selmių

MARIJAI ŠTUIKIENEI mirus,

jos vyrą ANTANĄ ir sūnų VYTAUTĄ giliai už-

jaučiame bei kartu liūdimė —

Valė ir Vytautas Jučai, Čikaga

A + A

MARIJAI ŠTUIKIENEI mirus,

jos vyrą ANTANĄ, sūnų VYTAUTĄ su šeima

nuoširdžiai užjaučiame —

A. M. Seliokai

A. E. Selmių

Mūsų skyriaus narei ZOSEI RICKIENEI bei artimie-

siems, jos mylimai Mamytei MARIJAI VISGIRDIENEI

mirus, didžio skausmo valandoj reiškiamo gilią užuo-

jautą ir kartu dalinamės skausmu —

K. L. Katalikių Moterų Draugijos
Hamiltono skyriusKLAUSKITE-
PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškos Žiburių" skaitytojams, bendradarbiau-jant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrus tarnyba. Skai-tytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, i kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ".

Siemetalavavau Toronto Santa Claus parade, kuriame buvo da-linami reklaminiai lapeliai, kviečią įsigyti Santa Claus laiška už \$1. Aš neturiu vaiku, bet norėčiau žinoti, ar Jums šis reikalas yra žinomas. Ar tai nebus dar viena priemonė sukومercinti Santa Claus?

K. A., Don Mills

Jūsų nuomonė yra visai teisinga. Tai daro komercinė bendrovė "Operation Santa Claus", kurios savininkas yra buvęs sunkvežimio vai-ruotojas Murray Coulfield. Jis siūlo žmonėms pasikviesti Santa į nam-us, užsakyti laiškus vaikams už vieną dolerį, pirkti bilietus vaikams po \$1.25 į didžiulį kalėdinį cirką "Christmas Show". Bendrovė platina vi-sur, ypač verslavietėse, bilietus, kviesdama juos pirkti ir išdalinti nu-sipelnusiems vaikams. Pelnas esą bus skiriamas labdarai. Vėliau pa-aikėjo, kad tai neturi nieko bendro su labdara, kad tai grynai komerci-nio pobūdžio bendrovė. Tai konstatuota įsikūsus Toronto Better Busi-ness Bureau, kuriam vadovauja Dennis Guenette. Iš viso, Kalėdų šven-čių simboliai yra tiek sukomercinti, kad tikroji kirikščiųnybės prasmė lieka užtemdyta.

būti aišku, kad Kurtas negreit išvys laisvę.

Kasalekas tikrai šauniai mane vaišino: buvo puiki vakarienė viešbučio apartamente, kur jis ir gyveno. Jis mokojo labai įdo-miai pasakoti apie savo dažnas keliones revizijos reikalais.

Brito instrukcijos

Sekantį savaitgalį susitikau su Hoddis dar prieš numatytą pasimatymą su Kasaleku. Siek tiek papasakojau jam apie savo "laimėtą vyrą" ir jo talentus.

Hoddis susidomėjo nauju mano pažįstamu. Sutarėm — jeigu mūsų sleptuvė atsidurs pavojuje, tai galima bus pastebėti iš sužalotos spynos ir durų. Bai-giant Hoddis dar pridūrė, jog jis šiose pareigose neišgai bū-sias — esąs per senas. Mano dar-

būti aišku, kad Kurtas negreit išvys laisvę.

Su Kasaleku susitikdavome kiekvieną savaitgalį. Jo arti-miausias bendradarbis irgi tu-rėjų progos pažinti. Tai Topin-ka, jo sekretorius bei saugoto-jas, ir Mrazek, kurio pareigos man dar nebuvo aiškios.

(Bus daugiau)

Patogesni bei malonesni

Dirbtiniai d

LIETUVAITES VIENUOLĖS APLANKIUS

KRETINGA-LIUVENAS-VATIKANAS

Tai buvo maždaug prieš 40 metų. Kelios Zėmaitijos dukterys tarė savo tėveliams ir gimtajai šaliai sudie, atvyko Belgijon ir pasibeldė Liuvėnė į benediktinių vienuolyno duris, kur atrado antrą tėviškę. Čia išgyventi reikėjo kone vyriškų dorybių ir kantrybės. Ne be skausmėlio Zėmaitijos dukterys pakeitė savo kaimietiškas sukneles į vienuolių rūstoką apdarą. Vietoj mamos išmokytų "Tėve mūsų" ir "Sveika Marija", jos turėjo išmokti lotyniškų poterijų. Joms reikėjo įprasti į sutarties vienuolių maldas, nes čia nepakako šnabždėti vakaro poterėlių kaip tėviškėje prie lovytės klėtyje. Zėmaitukės turėjo palikti už vienuolyno savo įprastinį gyvenimą ir įsijungti į prieš 1000 metų nustatytą švento Benedikto dienotvarkę.

Pakeitė Kretingos apylinkių merginos savo išorę, bet po šūkrstoku vienuolės apdaru pa-

Lietuvaitės — vienuolės benediktinės Belgijon vienių iškilmių progą apsidrėžiusios tautiniais drabužiais. Iš kairės: sesuo Liudgarda ir sesuo Liucija

silaikė lietuvišką širdį. Laimingos jautėsi benediktinės švėsdamos vienuolinio gyvenimo dvidešimtmečio ir sidabrinę sukaktį. Atrodė, kad vienuolynė niekas nesikeis, nes kas gali būti pastoviau už Bažnyčios nustatytą tvarką?

Bet, va, gyvenimas už vienuolyno sienų skubėjo. Apie jį žėmaitukės pasakodavo lietuviškai iš Amerikos spaudo ir studentės, kurias jos savo internate aptarnaudavo. Kai Bažnyčia sušaukė garsiąją Vatikano santarpybą, kur patyrė gyvenimo ekspertai, teologai ir entuziastai ėmė revizuoti, rodos, nepajudintinas amžių taisyklės ir papročius, reformos neaplenkė ir Liuvėno. Jaunosios vienuolės griežtė reformos žirkles ir pradėjo karpyti moderniam pasauli sunkiai suprantamas atgyvenas. Jos kišo ir stalčius eilę atgyvenų papročius, maldų, ir pradėjo elgtis taip, lyg gyventų pas vieną mamą didelėje šeimoje, kur ne tik mama turi valios, bet ir duklės. Vienuolynas pradėjo, sakykim, demokratėti. Vienuolynio viršininkė veikė atsiklaudama seserų vienuolių. Visų nuomonė ir paskiros pasiūlos neretai pasirodė reikšmingos. Žėmaitukės reikėjo vėl persiorientuoti, vėl reformotis! Dabar jos kažkaip artėjo prie žėmaitiško gyvenimo. Kas pasikeitė vienuolynė, papasakojo pačios seserys.

Sesėlė Liucija: Šventas Raštas prieš 10 metų man atrodė galutinis ir nelietestas Dievo žodis žmonėms — prie jo nei priėdėsi, nei atsimi. Kartą mums vedė rekolekcijas vienas jėzuitas. Iš pradžių maniau, kad jis nekatalikas ar kaip nors nuklydęs iš tikėjimo. Sunkiai pajėgiau jį sekti, kai pasakojo, kad pasaulį Dievas ne tiesiai Pats kūrė, o leido vystytis. Žmogus esąs išsivystęs savo kūnu iš žėmesnių gyvių. Adomas, Jėva ir rojus reikalingi kitaip suprastai. Gimtoji nuodėmė galėjo net

prieš Adomą atsirasti. Juk angelai irgi nusidėjo. Pagaliau negi išpasakosi, kiek įvairūs pamokslininkai ir kitatikiškai teologai aiškino...

Sesėlė Liudgarda: Tikrai taip, neabejokite! Mums buvo valia lankytis įvairių kitatikių teologų paskaitose, kurias jie skaitydavo vienuolyno salėje susirinkusiems ekumeninio judėjimo entuziastams. Čia kalbėdavo anglikonai, reformatai, liuteronai, ortodoksai. Jų išminties klausydavome ir mes, paprastės vienuolės, ne tik galvočiai raštų žinovai. Mes pajutome, kad Bibliją reikia kitaip suprasti — ne raišikiškai. Mus įtikino, kad Biblijoje tik vaizdais Dievas kalbėjo, o teologams reikia iš tų palyginimų ir vaizdų išlukšteni neįkintamas, dieviškas tiesas, kurios nesikeičia su vaizdais ir žmonėmis.

Sesėlė Augustina: Tai dar neviskas. Mes dabar siuvame naujas uniformas. Ilgi ir juodi vienuolių abitai pakeičiami pilkomis, pustrumpėmis suknelėmis. Ant galvos kuklus nuometėlis, ant krūtinės kryželis — va, nauja, moderni vienuolė. Mes smarkiai pasaulėjame. Kitaip jau neina. Daug mūsų vienuolių studiuoja universitete. Studentai šaipydavosi iš vienuolių ir keistų apdarų. Reikėjo prisitaikyti prie kitų studenčių. Mes tuo džiaugiamės.

Seniau vienuolynė seselės buvo suskirstytos į dvi grupes: iškilmių ir žėmesnių. Dabar — visos lygios, o abatė yra prima inter pares (pirma tarp lygiųjų). Seniau abatė tvarkė vienuolių matriarchališkai, reikalaujama daug klusnumo. Dabar visos vienuolės tvarkosi gerokai demokratiškai. Seniau benediktinės garsėjo savo gregoriniu giedojimu, o dabar senąsias melodijas pakeičia naujoviškomis giesmėmis, paimtomis net iš modernių "songs".

Seniau Mišių indus lietė tik kunigai ar jų įgalioti tarnai, o dabar gi net pačią Komuniją vienuolės gali imti į savo rankas. Jos ateina per šventes prie altoriaus ir geria konsekruotąjį Mišių vyną.

Seniau vienuolei seselai niekas neleidavo išeiti iš vienuolyno ir, sakykim, pasivaikščioti mieste (išimtis — kai reikėdavo riki parlamentą; tada vienuolės eidavo balsuoti miestan). Dabar gi vienuolės ne tik vaikštinėja mieste ir už jo, bet gali atostogauti, lankyti saviškius.

Keičiasi laikai ir vienuolės juos!

"O kaip su pašaukimais", — paklausiau. — "Užtenka kandidatų į vienuoles?" Seselės papurtė galvas. Vienuolių eilės retėja, ir nėra kas jas papildyti. Jaunoms merginoms nebeįdomu senovinis vienuolės "image". Jos nesiveržia gero daryti vienuolės pašaukime. Ka vienuolės seniau kilnas nuvedė, dabar tai atlieka pasaulietės merginos. Daug jų slaugo ligonius, mokytojaus, skleidžia Evangeliją, daro gero vargšams neblogiau už vienuoles. O pasauliečių merginų gyvenimas vis tik lengvesnis, t. y. laisvesnis nei vienuolių. Kasgi šiandien laisvių laikais nori savo laisvės atsisakyti? Svečias

● Londono Chessington zoologijos sode, Britanijoje, tuščiam lokių narve buvo uždarytas dail. P. Kuttner su vienu savo draugu ir drauge. Šio eksperimento tikslas buvo nustatyti, kaip į tokius eksponatus reaguoja zoologijos sodo lankytojai. Per penkis valandas nė vienas šaltakraujis britas neparodė jokios reakcijos, išskyrus nustebusį žvėrių prižiūrėtoją, kuris jiems atnešdavo vaisių, sumuštinį ir arbatos.

Lietuvaitės seselės benediktinės, gyvenančios Liuvėno mieste, Belgijon. Iš kairės: seserys Liucija, Augustina, studentė iš Kongo ir sesuo Liudgarda

Dalis "Tėviškės Žiburių" dvidešimtmečio minėjimo dalyvių: prof. A. Musteikis, dr. J. K. Valiūnas, ev. kun. A. Zilinskas, gen. kons. J. Žmuidzinis, H. Žmuidzinienė, J. Rinkūnienė, A. Rinkūnas, dr. M. Anyas, mons. dr. J. Tadauskas, prof. A. Ramūnas, dr. M. Ramūnienė, kun. P. Ažubalis ir kt.

Laureatų ir angelų mieste

Lankytojo pastebėjimai ir pasikalbėjimai sulauktoje Kalifornijoje

(TESINYS IS PRAEJUSIO NR.)

Gausu laureatų

Los Angeles — lietuvių laureatų miestas. Čia gyvena ir B. Brazdžionis, ir J. Gliuda, ir Alė Rūta, ir J. Balčiūnas-Svaistas, ir Br. Raila, ir A. Mironas, ir dail. J. Rimša, ir muz. Br. Budriūnas... Gausus derlius. Visi jie yra laimėję vienokias ar kitokias premijas. Prie jų reikėtų jungti galbūt būsimus laureatus įvairiose srityse: prof. M. Gimbutienė, rašytoja ir un-to dėstytoja J. Tinini, prof. E. Tumie, prof. K. Alminą ir kitus, kurių pavardžių neteko nugarsti. Be to, čia gyvena visa eilė inžinierių, fizikų, politikų ir kitų sričių specialistų: dr. A. Avižienis, dr. A. Klierė, dr. J. Žmuidzinas, L. Valiukas ir kt.

Los Angeles mieste lietuvių po pamaldų susirinkę pasišnekučiuoti mokyklos kieme — "turgelyje" ir parapijos salėje. Nuotraukoje — rašytojas ir redaktorius Bernardas Brazdžionis ir kiti

Iš vyresnės kartos intelektualų čia įsikūrė — prof. Pr. V. Raulinaitis (neseniai mirė), prof. St. Zymantas... Gyvuoja, be rods, net du kultūriniai vienetai — Dailių Menų Klubas ir Meno Darbuotojų "Atvanga".

"Lietuvių Dienos"

Dvieju gatyvių sankryžoje įsikūrusi A. Skirius leidykla. Čia spausdinamas mėnesinis žurnalas "Lietuvių Dienos", "Lietuvių Amerikos Vakaruose" ir įvairios knygos. Užėjęs spausdinti, randi poetą Bernardą Brazdžionį. Literatūros vakarų programos matai jį olimpinės augštybės, o čia išvysti jį kaip darbininką — linotipininką. Jis yra vyriausias žurnalo redaktorius, kuris savo leidinį paruošia pats — nuo a iki z.

— Turbūt rankraščių nė neatsiūt? — klausiu.

— Taisau, bet tik linotipu rinkdamas. Anksčiau rinkdavau rankraščius net neperskaitęs, bet vieną kartą apsigavau, tai dabar pirma perskaitau. Mat, rankraštis buvo geras, žinomo autoriaus, bet galas buvo visai nespausdintinas. Nubraukti jo negalėjau, nes tai buvo novelė. Teko atsisakyti viso teksto.

— Ka gi šiuo metu renkatė? — Baigiu rinkti savo poezijos rinkinį "Poezijos Pilnatis". Tai bus bene 600 puslapių leidinys, kuriam lėšas suteikė specialus komitetas. Darba kiek lėtinai iliustracijos, kurias piešia dail. Alf. Docius Toronto.

— O ka daugiau spausdinate? — Ruošiamės spausdinti didžiulį veikalą apie lietuvių dailę. Maketas jau paruoštas. Kliesėsim iš "Lietuvių Dienų". Tai labai atoginis išleidimas. Veiklas bus lengvai prieinamas kitatūčių visuomenei, kuria norima supažindinti su lietuvių dailė.

"LD" redakcija ir administracija turi nedidelį kambarį, ku-

riame daugiausia vietos užima popieriai — žurnalai, knygos, bylos. Mažiausiai vietos likę redaktoriui. Bet jis guodėsi, kad redakcinį darbą atlieka namie, o šiuose namuose jo "karalystė" — spausdintuvė. Administratorius J. Andrius aprūpino knygomis bei vietine informacija. Sekančiame kambaryje — leidėjo A. Skirius istaiga — draudos agentūra. Žiūrėdamas jon B. Brazdžionis sako:

— Ka jis ten uždirba, tai čia išleidižia... Stai ateina ir pats "bosas" A. Skirius. Dar jaunas vyras, žvalus, apsuksrus, vašingas. Jis trumpai papasakojo apie "Lietuvių Dienų" žurnalo praeitį. Pasirodo, 1946 m. buvo pradėtas leisti informacinis mėnraštis "Kalifornijos Lietuvis" Oaklande. Jį redagavo ir leido Br. Skirienė ir A. Skirius. Nuo 1949 m. šis laikraštis buvo perkeltas į Los Angeles ir pavestas redaguoti J. Vitėnui. Pagausėjus lietuvių ateivių skaičiui, kilo mintis pereiti iš vietinio pobūdžio laikraščio į visuotinio pobūdžio kultūrinį žurnalą "Lietuvių Dienas". Taip ir padaryta, o "Kalifornijos Lietuvis" sujungtas su naujuoju žurnalu. Šiuo metu vietiniams reikalams leidžiamas to paties A. Skirius mėnraštis "Lietuviai Amerikos Vakaruose".

Sibiras — Kalifornija

Kas gali tikėtis, kad Los Angeles mieste rasi Sibiro lietuvių ir dar rašytoją! Tai "Draugo" romanų konkurso penkiagubas laureatas Jurgis Gliuda. Užėjęs pas jį, klausai santūrios jo kalbos ir, negalėdamas pajusti tarmės, klausiu:

— Iš kurio Lietuvos krašto būsite kilęs?

— Nebandykite atspėti iš tarmės — neatspėsit. Esu gimęs Sibire. Į Lietuvą atvykau po I D. karo.

Pasirodo, rašytojo tėvas gyveno Tobolske nuo 1902 iki 1922 m. ir tarnavo rusų pašto

Rašytojas Jurgis Gliuda, laimėjęs visą eilę premijų už savo romanus ir noveles

istaigoje. Už straipsnį rusų spaudoje apie žėmės reformą buvo net į kalėjimą pakliuvs. Tenai buvo nedidelis lietuvių būrelis, kuriu tarp buvo ir kun. Byla. Jie sutelktinai palaikė ryšius su Lietuva ir kai I D. karo metu atvyko daugiau lietuvių, padėjo jiems įsikurti.

J. Gliuda mokslus baigė nepriklausomoje Lietuvoje, bet rašytoju tapo tremtyje. Pradėjo nuo eilėraščių, vaizdėlių, novelių ir prisyrė iki romanų. Pirmasis jo romanas, atkreipęs lietuvių ir nelietuvių dėmesį, buvo "Namai ant smėlio".

— Kaip gi pastatė tuos savo "namus"? — Baigiantis karui, patekau į Šveicariją ir ten atsisėdęs ant kelmo rašiau.

— Rodos, Jūsų kūrinių buvo susidomėję amerikiečiai?

— Taip, net aš pats nustebau radęs recenziją "Time" žurnale, kurin pakliuva tik maža dalis knygu. Dar labiau nustebau vėliau gavęs telegramą iš Niujorko — esą svarstoma galimybė paruošti filmą pagal romaną "Namai ant smėlio". Vėliau viskas nutilo. Spėjau, kad susidomėjusiems amerikiečiams patiko romano siužetas, liečias vokiečių žlugimą, žydų persekiojimą, bet, matyt, užkliuvo ta aplinkybė, kad romano herojė yra ne žydė. Esu gėruose santykiuose su žydais, bet to, matyt, neužtenka.

— Pastaruoju metu išėjote į viešumą su premijuotu romanu "Liepsnos ir apmaudo asociai", kuriame vaizduojate kolchozinį gyvenimą okupuotoje Lietuvoje. Juk kolchozinė Lietuva negyvenot; kaip galėjote taip realiai vaizduoti tenykštį gyvenimą?

— Ilgokai sekiau okupuotos Lietuvos periodinę spaudą ir grožinę literatūrą. Anksčiau gyvenusiam Lietuvoje ir pažįstamam tenykštes sąlygas nesunku išgyventi bei pajusti dabarties pulsą.

— Ka naujo planuojate?

— Apie tai neverta kalbėti; geriau pakelauti. Esu jau pensininkas, tad bus daugiau laiko. Pradėjau savo duoninę karjerą automobilų įmonėje Detroito ir ją užbaigiau Los Angeles mieste, pasiekęs automobilio stiklų inspektoriaus vietą. P. G. (Bus daugiau)

DVIDESIMTMEČIO SUKAKTIES proga kviečiame užsisakyti "Tėviškės Žiburius". Pirmamečiams skaitytojams — tik \$4 metams, kitiems — \$6.

DISKUSINĖS MINTYS

Padidinkime įnašus Bendruomenei

A. MUSTEIKIS

Al. Gimantas "Tėviškės Žiburių" 45 nr. iškėlė Lietuvii Bendruomenės solidarumo įnašą klausimą. Jis po ilgesnio išvedžiojimo pasisakė, kad esą dideliu sunkumu surinkti LB įnašus po \$2. Jis priėjo išvados, kad norint surinkti daugiau, reikia prašyti mažiau. Atrodė, grižus prie anksčiau buvusio vieno dolerio būtų daugiau vilčių susilaukti geresnių Bendruomenės rinkliavos rezultatų. Atseit, prašydami mažiau, surinksime daugiau. Liūdno išvados!

Al. G., kalbėdamas apie LB solidarumo įnašų surinkimo sunkumus, neiskėlė prieingo pasiūlymo, būtent, LB solidarumo įnašo padidinimo; neiskėlė klausimo, kaip traktuoti tuos lietuvius, kurie neremia Bendruomenės, nemoka įnašo? Ar tokius asmenis bei šeimas, kurios dar kalba lietuviškai, ateina bažnyčion, kartais į kokį nors parengimą, bet nesumoka ar neuakoja LB reikalams, — galime laikyti Lietuvii Bendruomenės nariais iš viso? Ar verta lietuvių kolonijas suskirstyti į seniūnijas, prašyti seniūnus, kad jie važinėtu pas tuos tariamus lietuvius ir rinktu po vieną dolerį? Reikia — per daug nusižeminti, prašant dolerio aukos. Toks nusižeminimas, toks Bendruomenės nuvertinimas tikram lietuviui nepriimtinas. Lietuvos nepriklausomybė atstatė ne dviasios elgetos, bet tie, kurie nesi-gailėjo nei darbo, nei pinigų, nebijoję rusišką kalėjimą, aukoję savo gyvybę ar sveikatą. Lietuvis, priklausas Bendruomenei, turi didžiulis gerbti save, bet nesilankstyti prieš dvasinius elgetas.

LB solidarumo įnašas \$2 yra per daug mažas. Jis turi būti pa-

Maskva ir mirtis terioja kunigus

Gruodžio aštuonioliktą — maldos diena už persekiojamus

Pasibaigus antrajam pasauliniam karui, kaikiuros labdaringos organizacijos Europoje pradėjo organizuoti metinę maldos dieną už persekiojamą Bažnyčią, jų vadintą "Tylos Bažnyčia". Tuo žodžiu suprantama Bažnyčia komunistų valdomuose kraštuose. Si užuojauta persekiojamiems tikintiesiems greitai plito ir dabar daugelyje laisvo pasaulio kraštų ji yra tapusi jau tradicine diena. Amerikoje katalikų vyskupai šia intencija yra paskyrę gruodžio 18 dieną. Visi tikintieji yra raginami tą dieną melstis už persekiojamą Bažnyčią. Šioje persekiojamos Bažnyčios sąvokoje šiandien telpa ir Lietuva, kur tikintiesiems tenka kentėti Lietuvos istorijoje iki šiol dar nebuvusią priepaūdą. Okupanto tikslas yra visiškai sunaikinti Lietuvos Katalikų Bažnyčią ir lietuvių tautoje tikėjimą į Dievą. Kunigų skaičių greitai mažina ne tik

mirtis, bet ir Maskva. Vien tik šį 1969 m. rudenį 29 kunigams uždrausta eiti kunigo pareigas. Žinome likimą kunigų šiais metais drįsusių kreiptis į Maskvos valdžią, kad būtų leista priimti kunigų seminariją daugiau kandidatų. Melsdamiesi už persekiojamą Bažnyčią, kartu meldžiamės už Lietuvą. Taigi lietuviams dera nuosirdžiau nei kitiems įsijungti į besimeldžiančią žmonių. Ar bažnyčioje būtų tai viešai priminta ar ne, lietuvių tai dieną savo maldų ir darbų intencijose prisiminkime Lietuvą ir kitus mūsų likimo brolius — pavergtus ir persekiojamus. Maldose ir intencijose susijunkime su persekiojamų kancionis ir jų tyliu pagalboms šauksmu. Daug gali nuolatine tikinčiojo maldą (Jokūbo 5, 16). Darbuokimės ir melskimės neabejodami, kad Dievas neeis ilgai triumfuoti jo ir žmogaus priešams. Vysk. V. Brizgys

Nauji prof. dr. A. Ramūno veikalai

1. Development of The Whole Man Through Physical Education

Išleido Otavos universitetas, 435 psl. Įvade parašė Avery Brundage, tarptautinio olimpinio komiteto pirm. Prof. J. Martinis paviškė apie šį darbą: "Tai galutinis klausimo išryškinimas".

2. Dialogue entre Rome et Moscou (prancūzų kalba)

Ekumeninis žvilgsnis į Rusijos ir Europos santykių raidą praecitėje, dabartyje ir ateityje. Įžangą parašė Austrijos kardinolas Koenig. Išleido Otavos universitetas.

3. Iš sutemy į aušrą

Naujos mintys apie žmogų, tautą ir žmoniją kosminiam šimtmečiui prasidedant.

Visi šie veikalai gaunami per "Tėviškės Žiburių" administraciją.

Skirtingos maldos prie to paties altoriaus

AL. GIMANTAS

Vieta, kur tai įvyko ar dar ir vyksta, šiuo atveju ne tiek jau svarbi. Svarbus pats faktas, kuris, galimas dalykas, kartojasi nevienoje lietuviškoje parapijoje Jungtinėse Valstybėse. Kanadoje, greičiausiai, bus kiek kitokia padėtis, nes kanadiečių lietuviškosios parapijos bene visų simtu nuosimūši yra lietuviškos ir kažin ar yra pamaldos lietuviškai nesuprantantiems (kaikuriuose vietose jau yra, Red.). Daugumoje amerikiečių lietuvių parapijų ne vienos, bet kelerios Mišios sekmadieniais yra laikomos anglų kalba. Parapijų biuleteniai ir tie nemažai dalimi, kada kada net beveik viskas, rašomi anglų kalba. Tad neuostubau, kad ir šventadienį Mišios yra laikomos lietuviškai ir angliškai.

Vieną sekmadienį, pavėlavus į lietuviškas Mišias, teko vykti į vėlesnes angliškąsias lietuviško bažnyčioje. Žinoma, sekmadienio pareigą galima buvo atlikti ir artimoje amerikiečių šventovėje, bet lietuviškasis

dienynamis visdėlto artimesnis. Meldžiamės, kartojame angliškų kietus sakinius, maldas, kartu vis bandydami sekti visą eiga iš lietuviškųjų maldaknygų tekstų. Bet garsiai lietuviškai tik jau neapibrėžti, neįsimačiusi "svetimų liežuvių" į anglišką besimeldžiančiųjų maldas. Atėjo laikas vadinamoms tikinčiųjų maldoms. Lektorius priekyje pradeda jas skaityti, o tikintieji tik pridėda savąjį prašymą, kad Viešpats išklaustų tas maldas. Lektorius pagaliau priėjo prie ilgesnės maldos. Bendroji mintis buvo ta, kad Amerikoje dabar yra labai neramu, kad amerikiečių bendruomenė labai suskilusi, tad maldaujame Galybii Viešpatį, kad amerikiniame tipinimo katile greičiau susilietu atskiros rasės ir tautos, kad susidarytų viena stipri ir vieninga amerikiečių tauta. Tikintieji garsiai pritarė tam maldavimui. Ir tuo pat metu staigiai atėjo galvon kiek kitoks sugretinimas tokių pačių maldų prie to paties altoriaus bene prieš gerą valandą buvusių lietuviškų Mišių. Jų metu susirinkę lietuviai maldauja Visagali, kad padėtų mums išlikti ištikimais mūsų priemiesui krašto piliečiais ir kartu išlaikyti atskirą tautybę, atskirą bendruomenę, kad ir toliau neįsirtume aplinkos gyvenime bei išlaikytume savąją tapatybę.

Susidaro prieštaraujanti situacija. Tame pačiame Viešpaties pastate, prie to paties altoriaus, toje patioje parapijoje tikinčiųjų interesai, kaip matėme, gerokai skyrėsi, tiesiog prieštaravo vieni kitių maldoms. Keista padėtis, bet vargiai ar begalima pakeisti, kai mes patys nepajėgiame ar nenorime pripildyti esamas lietuviškas šventoves, kai jos negali atsisakyti teikti patarnavimus nelietuviškai kalbantiems. Vis dar trūkstant šventovių ir dvasiškių, būtų neramali ir nekritiškiška laikyti tuščius lietuviškųjų šventovių pastatus, neleisti juose rėti savas pamaldas sekmadienių rytais, kai lietuviai visvien to laiko neišnaudoja savo reikalam.

Tai nėra kritika esamos lietuviškųjų parapijų padėties Amerikoje. Tai tik faktų konstatavimas. Juk ka galima būtų čia pakeisti? Mūsų laikai, vis plačiau ir toliau apsigyvendami užmiesių sodybose, vis rečiau ir sunkiau prisiverčia vykti lietuviškon šventovėn. Tuo būdu vienu lietuviškų Mišių pilnai pakanka. Vargu ar kada lietuviškos pamaldos sutraukia sausakimšą bažnyčią, nebent didžiųjų švenčių ar iškilmių metu. Padėtis nelinksta gerėti. Priešingai, tenka prisibijoti, kad lietuviškų pamaldų lankytojų pastovus skaičius mažės, bet nemažės angliškose Mišiose dalyvaujančių skaičius. Gal tai bus artimieji vietos gyventojai, o gal ir patys lietuviai. Pagaliau ir iš mūsų tarpo, ypač priaugančio jaunimo greičiau, daugės angliškai kalbantieji.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

LANKESI DIPLOMATAI

Vilniuje, Trakuose ir Priešupyje lankėsi grupė diplomatų iš užsienio kraštų ambasadų Maskvoje. "Tiesos" lapkričio 14 d. laidoje savo išpildžius pasakoją Olandijos ambasados atstovą F. W. M. Kroese: "Vilnius su medžių elėmis gatvėmis ir bažnyčiomis priminė man iš dalies seną Olandijos miestą, bet iš dalies ir Helsinkį skoninga šiuolaikine savo architektūra ir moderniais parduotuvių, restoranų bei viešbučių interjerais. Kalbėdami apie Lietuvos istoriją po mūsų išvykos į Trakus, aš ir vienas iš jo mokinių taip neatsakingai ir nepagarbiai išdrijo apie savo mirusį mokytoją rašyti." Protestą skelbia ir Aleksys Churginas su Jonu Kabelka, kurių vienu straipsniu "Tiesoje" bandė remtis A. Stadelininkas, iškreipdamas jiedvių mintis visuotinio pasmerkimo susilaukusiam rašinyje "Vieno keistuoliu mažiaus". Si A. Stadelininko išsada, be abejonės, yra klaidinga, nes dabar jis pats įsiriklavo į keistuolių eiles. Atsakymui, atrodo, teks pasirinkti antraštę "Vieno keistuoliu daugiau".

KLAIPĖDOS UOSTAS

"Komjaunimo Tiesos" pranešimu, iki lapkričio 25 d. Klaipėdos uostas šiemet buvo atplaukę 1.315 prekinį laivų ir 780 tanklaivų. Pastaraisiais iš Klaipėdos uosto gabenamas maistas bei kiti naftos gaminiai. Prekiniai laivai Klaipėdą atveža švedų ir norvegų celiuliozės, danų ir olandų chemikalų, odų žaliavą, išveža akmenis anglį, arklus Prancūzijai, plieną R. Vokietijai. Baltijos jūroje stautasi audra V. Vokietijos laivai "Hans Bernstein" užnešė ant Smiltynės paplūdimio sekulmos, apie 20-30 metrų nuo kranto. Vilkių "Kapitoną Fedotovą" vokiečių laivui gelbėti teko išskviesti iš Leningrado. Klaipėdoje viešintiems jūrininkams yra išteigta klubas. Jam kritikos žodžių "Svyturio" žurnalo 19 nr. nepagaili M. Varkalėnė: "Čia dažnas užsienietis susidaro pirmą išpuolį apie mūsų kraštą. Klubas darbuotojai stengiasi, kad jis būtų pilnias, įvairias. Jie pasakoja jūreiviams apie Lietuvos ekonomiką, apie mūsų žmones, rodo kino filmus, ruošia ekskursijas. Klube ruošiamos tematinės dailės, literatūros parodos. Tačiau tam dirbantiems išpuolį didelis šakas daro ir pats jūreivių klubas, jo interjerai. Deja, apie juos nieko pagirtino pasakyti negalima. Dažnos imonės valgykla atrodo puošniau ir vaizdingiau, negu jūreivių klubo kavinė: prieš 10-15 metų buvę madingi apmušalai, trafaretinės pavelsklos, neišvaizdūs metaliniai stalai. Ne geresnis vaizdas ir skaitlykloje: apūžęs stalias, niūrios knygos spintos. Argi tokia senamadiška aplinka gali reprezentuoti lietuviškus interjerus?"

ESTAMPO PARODA

Lapkričio 24 d. Vilniaus parodų rūmose atidaryta mėnesį trukianti IV estampo paroda, kurioje dalyvauja daugiau kaip 300 grafikų iš visos Sovietų Sąjungos su 900 įvairaus braižo laisvės. Kadangi paroda skiriama Lenino šimtajam gimtadieniui, daug darbų atstovauja Leninui, Spalio revoliucijai bei su susijusiems įvykiams, bet yra ir tokių, kurie atskleidžia niekada neišblėsiantį gintojo krašto grožį, senųjų miestų architektūrą. Lietuviai, kaip parodos šeiminkai, gavo atskirą salę 39-nių grafikų 93-rims darbams. Parodos atidarymo proga buvo paskirstytos premijos. Maskvinės Dailininkų Sąjungos I premiją laimėjo leningradiečiai vyrai ir žmona L. V. Petrovai už Leninui skirtą tematiką, dvi II premijas — latvis G. Krokliis ir gidas G. Poplavskis, tris III premijas — estė V. Tolli, kazachas E. Sidorinas ir vilniečiai R. Gibavičius. Pastarasis yra išstatis raizinių ciklą apie Vilniaus architektūrą. Vilniškės kultūros ministerijos premija už geriausią darbą revoliucine tema teko S. Krasausko darbui ciklui V. Majakovskio poemos "V. Leninas" motyvais. Kompartijos oficiozas "Tiesoje" geriausiu lietuviškosios lenininos kūriniu išsirikino prof. J. Kuzminskio medžio gravūras "Leninas". Savaitraščio "Literatūra ir Menas" premija atžymėtas maskviečio J. Obrosovo darbų ciklas "Mano tėviškė". Taigi, iš trijų premijuotųjų lietuvių grafikų tik vienas R. Gibavičius vietoj Lenino buvo pasirinkęs senojo Vilniaus grožį.

GINA PROF. J. BALČIKONI

"Literatūros ir Meno" lapkričio 22 d. laidoje redakcija paskelbė prof. J. Balčikonio buvusių mokinių — P. Bernadišienės, E. Grinaveckienės, A. Kučinskaitės, E. Mikalauskaitės, V. Vaitkevičiūtės, A. Balasaičio, V. Gri-naveckio, E. Kuzavinio, K. Pakalkos, A. Vidugirio ir V. Vitkausko laisšką, smerkiantį "Nemuno" žurnale pasirodžiusį A. Stadelininko straipsnį "Vieno keistuoliu mažiaus". Kadangi "Nemuno" žurnalas neišleidžiamas užsienin, belieka pasinaudoti laiško ištraukomis: "Kaip rodo pati straipsnio antraštė, čia stengiamasi profesorių pavaizduoti kaip retą keistuolį, kurio gyvenimas ir darbai tik savo keistenybėmis ir tegali dominti mūsų kartos žmones. Nors, vertindamas savo studijų dienas, autorius ir pripažįsta, jog "dabar belieka apgalvoti, kad per studentiškas išdaigas ne visada klausėmės savo mokytojų", tačiau pikta tų išdaigų dvasia nuspalvintas visas straipsnis. Autorius pats nesusinga, kur jis rimtai kalba apie savo mokytoją, kur iš širdies kelia jo nuopelnus, o kur tyčiojasi iš jo, kur pateikia nepagrįstus, išgalvotus, iš pirmo išlaužytus faktus, apibendrina juos ir pats šaiposi. (...) Keistai straipsnyje nuskamba ir profesorius asmeninėms priekybioms, vienokių ar kitokių būdų priskirimas jam ginčio ar kitokių pravaržių, stengimasis jį sukurti katirinti. Mums, prof. J. Balčikonio mokiniams ir buvusiems jo bendradarbiams, nuo pat savo pirmųjų kalbos mokslo žingsnių gerai pažinū-

NELAIMĖ SPINGLOJ

Valstybinio gamtos apsaugos inspektorius J. Mažnikas pranešimu "Tiesos" lapkričio 22 d. laidoje, miškų apsuptyje Spinglos ežere nuskeno Fabradės mokyklos-internato tarnautojai Vladimiras Mielievičius ir Bronius Ruzgas. Darganotą lapkričio dieną jiedu susigundė pasigauti žuvies Spingloj, nors šiame ežere draudžiama mėgėjiška žūklė. Vėjui apvėtus valte, V. Mielievičiaus pagalba šauksmą išgirdo eiguļs Meškuskas, bet artimiausia valtis buvo tik už trijų kilometrų esančiame Ar-nėnų žuvininkystės ūkyje. V. Mielievičius jau kartą buvo baustas už nelegalų žuvis gaudymą tinkle. V. Kst.

HAMILTON

BENDROS KŪCIOS. Sekmadienį,

gruodžio 15 d., 5 v.v., skautai ruošia bendras kūcias abiem turtam Jaunimo Centre. Prasidės visus skautus ir skautes pradėti rinkti 4.30 v. p.p., kad galėtumėte punktualiai pradėti. Atminkite, kad kūcios yra religinio pobūdžio vakaras, tad ateikite susikaupę, kad galėtis skautiška šėima į šventę gražiai švesti. Pri-valoma pilna uniforma. Iki pasima-tymo...

"Sirvintos" tuntas

N. METŲ SUTIKIMA rengia KLB Hamiltono apylinkės valdyba Jaunimo Centre. Tad kam rūpintis privačiais pobūviais? Ateitininkai paruošė maistą, apyl. valdyba papuošė salę, turės puikų bufetą ir gerą italų orkestrą. Visi galės sutikti N. Metus bendrai lietuviškoje nuotaikoje. Bilietai jau gaunami pas apyl. valdybos narius: A. Juozapavičių, K. Žukauską, K. Mikšį, A. Kaušpėdą. Bilietų kaina — suaugusiems \$8, įskaitant stipresnio gėrimo priedą. Jaunimui iki 21 m. amžiaus įėjimas tik \$2.50, tačiau jiems nebus duodami jokie alkoholiniai gėrimai. Valdyba prašo iš anksto pasirūpinti bilietais, kad nors apytikriai būtų žinomas dalyvių skaičius stalų ir maisto paruošimui.

ANTRĄ KARTĄ šauktas KLB Ham-

iltono apylinkės visuotinis susirinkimas vėl neįvyko, nes, be valdybos, atėjo tik 3 hamiltoniečiai. Dabartinis apyl. valdybos kadencija baigiasi vasario pabaigoje. K. B.

O. IR ST. BAKSIAI vietoje šventi-

nų sveikinimų savo bičiuliams, per kun. A. Sabaliauską pasiuntė \$10 auką raupusiuoju kolonijai misijonieriams ir seselėms.

ILGAMEČIAI HAMILTONO GY-

VENTOJA! Elenutė ir Antanas Simms-Simkevičiai, eilę metų turėję čia alyvos krosninių statybos ir namų apšildymo alyvos prekybą, ją pardavė ir nusipirko viešbutį su aine, kurią perėmė gruodžio 1 d. Jų naujasis verslas yra Sault Ste. Marie, Ont., Lock City Hotel, 874 Queen St. E. E. ir A. Simkevičiai Hamiltono išvyveno apie 20 metų. Jie rėmė lietuviškas organizacijas stambesnėmis aukomis ir patys jose dalyvavo. Antanas yra buvęs Tautos Fondo, Salpos Fondo, Lietuvių Namų akc-bvės ir medžiotojų-mėškeriojų valdybės. Jis buvo vienas didžiausių iniciatorių steigiant medžiotojų-mėškeriojų klubą ir perkant prie Kale-donijos šiam klubui didelį žemės plo-

Svečiai, susitinkę Cikagoje Svėkšnos gimnazijos 50 metų sukakties minėjime. Iš kairės: A. Sungailė, J. Daužvardienė, J. Placius, A. Plateris, prel. J. Kučingis, dr. J. Sungaila Nuotr.

V. Noreikos

bėjo į tai atkreipti dėmesį ir paraginti savo jaunimą priklausančių ateitininkų organizacijai susimokėti šį nustatytą nario mokesį.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ studijų dienos Toronte lapkričio 29-30 d. dalyvavo 15 moksleivių. Jie ir globėjai dėkingi E. Gudinskienai ir V. Bilevičiui už nuveiktą jaunimo ir studijų dienas.

ZIEMOS KURSAI moksleiviams ateitininkams įvyks Dainavoje nuo gruodžio 26 d. iki sausio 1 d. Norintieji dalyvauti prašomi registruotis pas kuopos pirm. D. Juozapavičiūtę iki gruodžio 17 d. Kursų mokeskis apie \$25.

ADVENTINĖ SUSIKAUPIMĄ organizuoja moksleiviai ateitininkai gruodžio 19-20 d. Vadovaus dvasios vadas kun. J. Gaudzė. Kviečiamas visas kolonijos jaunimas dalyvauti bei pasirošti Kalėdoms. J. P.

MARYLAND VALSTIJOS Advokatų Sąjunga pirmininke išsirikino Baltimorėje gyvenančią teisės dr. Eleną Armanienę, studijas baigusią Lietuvoje. Vokietijos Goettingeno universitete ji 1949 m. apgynė teisinės doktoratą tema "Pokeriniai jaunomės nusikaltimai". Advokatura Baltimorėje pradėjo verstis 1959 m., išlaikiusi Marylando advokatų egzaminus. Šiuo metu dr. E. Armanienė specializuojasi tarptautinėje teisėje ir yra Lietuvos generalinio konsulato Niujorko teisinė patarėja.

CIKAGOS DIENRAŠČIO "Daily News" atstovas Vatikane George Weller paskelbė ilgą straipsnį apie Cikagos lietuvių Vatikano istaigoms pasistūmus tris prašymus, kuriais atkreipiamas vskypu kongregacijos dėmesys į kardinolo Cody ir mons. V. Černiausko lietuviams daromas skriaudas. Vatikanas prašomas panaudoti savo įtaką, kad lietuvių parapijų bažnyčios Cikagoje būtų įsileista lietuvių kalba ir kad M. Marijos Gimimo parapijoje valkai pirmąją Komuniją galėtų priimti lietuviškosios pamaldose. Taipgi prašoma grąžinti lietuvių teises ir papročius Šv. Kazimiero kapinėse. Šiuos prašymus italų kalbon išvertė kun. V. Mincevičius, italų kalba leidžiamos Eltos redaktoriaus Romoje. Amerikiečių korrespondentui jis pabrėžė, kad Cikaga po Vilniaus yra antroji lietuvių sostinė. Vilnius su 400.000 gyventojų šiandien neturi vskypu. Tokie amerikiečiai, kaip kardinolas Cody, esą nekreipia dėmesio į tai, kad nuo Cikagos lietuvių laisvės priklauso tautinės lietuvių nuotaikos ir išsivijoti, ir sovietų okupuotoje Lietuvoje. Teisių reikalavimas nesąs stauras sovietizmas, nes jam priitaria ir ji skatina JAV vyriausybę. Sekančią dieną "Chicago Daily News" religinio skyriaus red. J. H. Bowman paskelbė kitą rašinį, kuriame leidžiama pasisakyti ir kardinolo Cody gnyėjams. Jie paneigia kardinolo Cody praktikuojamą diskriminaciją. M. Marijos Gimimo parapijos klebono mons. V. Černiausko asistentas kun. J. A. Kuzinskis pareiškė, kad pusę pirmąją Komuniją priimančių vaikų nekalba lietuviškai ir kad Šv. Kazimiero kapines niekada nebuvo bandoma perkristi. Rašinio autorius, cituodamas šiuos pareiškimus, pateikė ir Algio Regio atkirtį, kuriame tvirtinama, kad 90% pirmosios Komunijos vaikų kalba lietuviškai. Straipsnio antraštė — "New fuel feeds fire of Lithuanian furor". Atrodo, protestai Vatikane nebus bereikšmiai. Tai pastebi ir lenkų dienraštis "Dziennik Zwiazkowy" lapkričio 26 d. laidoje. Ten cituojamas G. Weller tvirtinimas, kad lietuvių pozicija šiuo atveju esanti labai tvirta, nes atremta į naują Vatikano instrukciją "Pastoralis Migratorum", kur respektuojamas tautybių teises.

Kristina Gedrimaitė deklamuoja Kristaus Valdovo šventėje Hamiltone, Ont. Nuotr. M. Borusienės

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

Prieš perkant stereo patefoną, kviečiam Jus pamatyti naujausius 1970 metų Philips stereo patefonus. Kainos nuo \$269.00. Taip pat dar turim 1969 metų modelių išpardavimo kainomis.

KNIGHT

RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Tel. 522-5028 arba 522-5652

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

Prieš šventes krautuvės darbo valandos kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. v. Šeštadieniais — nuo 9 v. r. iki 6 v. v.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

SARASAS KANDIDATŲ į naują Ateitininkų Sendraugių Sąjungos centro valdybą yra sudarytas iš Vasingtone gyvenančių ateitininkų. Į sąrašą įeina: Pranas Baltakis, Arvydas Barzdukas, Virginija Gureckienė-Grajauskaitė, Algis Lukas, Ceza-ris Surdokas, Antanas Sužiedelis ir Antanas Vasaitis. Sarasas apima plačią amžiaus skalę (32 iki 63 metų) ir yra turtingas kandidatų profesiniu įvairumu: A. Vasaitis — diplomu-sus miškininkas, buvęs Vilniaus uni-versiteto miškų mokslų fakulteto de-kanas; dr. A. Sužiedelis — psicho-logijos profesorius; C. Surdokas — diplomuotas pedagogas; A. Lukas — inžinierius; V. Gureckienė — peda-gogė; A. Barzdukas — architektas, P. Baltakis — inžinierius. Ateitinin-kai sendraugiai balsuoja korespon-denciniu būdu iki š.m. gruodžio 15 d. Kandidatai ir revizijos komisija: Jo-nas Kučenas, Juozas Polikaitis, Ado-mas Vilniūš.

DAIL. ADOMAS GALDIKAS sun-kiai serga Niujorko Infirmary ligoni-nėje, kur jį globoja ir jo sveikta-ta rūpinasi geriausi gydytojai. Li-gonis yra gimęs 1893 m. ir priklauso mūsų dailės veteranų gretoms.

ZURN. V. ALSEIKA, redagavęs "Draugo" pirmąjį puslapį, persikėlė į Niujorką perimti VLIKo Eltos redagavimo iš V. Rastenio.

J. PETRENA, "Tėvynės" redaktorių, Niujorko gatvėje sužeidė prava-žiuojantis taksis.

MARYLAND VALSTIJOS Advoka-tų Sąjunga pirmininke išsirikino Baltimorėje gyvenančią teisės dr. Eleną Armanienę, studijas baigusią Lietuvoje. Vokietijos Goettingeno universitete ji 1949 m. apgynė teisinės doktoratą tema "Pokeriniai jaunomės nusikaltimai". Advokatura Baltimorėje pradėjo verstis 1959 m., išlaikiusi Marylando advokatų egzaminus. Šiuo metu dr. E. Armanienė specializuojasi tarptautinėje teisėje ir yra Lietuvos generalinio konsula-to Niujorko teisinė patarėja.

CIKAGOS DIENRAŠČIO "Daily News" atstovas Vatikane George Weller paskelbė ilgą straipsnį apie Cikagos lietuvių Vatikano istaigoms pasistūmus tris prašymus, kuriais atkreipiamas vskypu kongregacijos dėmesys į kardinolo Cody ir mons. V. Černiausko lietuviams daromas skriaudas. Vatikanas prašomas panaudoti savo įtaką, kad lietuvių parapijų bažnyčios Cikagoje būtų įsileista lietuvių kalba ir kad M. Marijos Gimimo parapijoje valkai pirmąją Komuniją galėtų priimti lietuviškosios pamaldose. Taipgi prašoma grąžinti lietuvių teises ir papročius Šv. Kazimiero kapinėse. Šiuos prašymus italų kalbon išvertė kun. V. Mincevičius, italų kalba leidžiamos Eltos redaktoriaus Romoje. Amerikiečių korrespondentui jis pabrėžė, kad Cikaga po Vilniaus yra antroji lietuvių sostinė. Vilnius su 400.000 gyventojų šiandien neturi vskypu. Tokie amerikiečiai, kaip kardinolas Cody, esą nekreipia dėmesio į tai, kad nuo Cikagos lietuvių laisvės priklauso tautinės lietuvių nuotaikos ir išsivijoti, ir sovietų okupuotoje Lietuvoje. Teisių reikalavimas nesąs stauras sovietizmas, nes jam priitaria ir ji skatina JAV vyriausybę. Sekančią dieną "Chicago Daily News" religinio skyriaus red. J. H. Bowman paskelbė kitą rašinį, kuriame leidžiama pasisakyti ir kardinolo Cody gnyėjams. Jie paneigia kardinolo Cody praktikuojamą diskriminaciją. M. Marijos Gimimo parapijos klebono mons. V. Černiausko asistentas kun. J. A. Kuzinskis pareiškė, kad pusę pirmąją Komuniją priimančių vaikų nekalba lietuviškai ir kad Šv. Kazimiero kapines niekada nebuvo bandoma perkristi. Rašinio autorius, cituodamas šiuos pareiškimus, pateikė ir Algio Regio atkirtį, kuriame tvirtinama, kad 90% pirmosios Komunijos vaikų kalba lietuviškai. Straipsnio antraštė — "New fuel feeds fire of Lithuanian furor". Atrodo, protestai Vatikane nebus bereikšmiai. Tai pastebi ir lenkų dienraštis "Dziennik Zwiazkowy" lapkričio 26 d. laidoje. Ten cituojamas G. Weller tvirtinimas, kad lietuvių pozicija šiuo atveju esanti labai tvirta, nes atremta į naują Vatikano instrukciją "Pastoralis Migratorum", kur respektuojamas tautybių teises.

Lenkija

LIETUVIŲ VISUOMENINĖS CHOR-TOS DRAUGIJA Varšuvoje spalio mėnesį išleido neperiodinio laik-rastelio "Aušra" 15 nr. Jame vyr. red. Z. Stoberkis rašo apie tautinių mažumų patriotizmą, J. Papelinis — apie sūduvių kalbą. A. Saurausčius duoda pluoštą atsiminimų apie Stut-hoffo koncentracijos stovyklą, kurioje buvo kalinami ir lietuviai, J. Stos-kelelinas — straipsnį "Seinai spaud-dos draudimo metais". Skelbiamas A. Lukošiaus raginimas rinkti Len-kijos lietuvių tautosaką.

BARBORA VILEISYTĖ vadovau-ja lietuvių kalbos kursams, kurie bu-vo suorganizuoti LV Kultūros Drau-gijos Varšuvos skyriaus patalpose, Viejska 16. Kursų lankytojai turi 4 pamokas į savaitę.

Urugvajus

"GINTARAS", geriausioji Urugva-jaus lietuvių tautinių šokių grupė, savo metinį vakarą su įdomia pro-gramą surengė lapkričio 15 d. Monte-vidėjo Lietuvių Kultūros Draugijos salėje.

MONTEVIDEJO LIETUVIŲ VAL-KAI jau ruošiasi Kalėdų eglutei. Specialų vaidinimą jiems parash mokytoja Genė Stanevičienė, kuriai yra tekusios ir režisūros pareigos. Tauti-nių šokių vaikūčius moko Rosa Pret-kutė.

LIETUVISKOJI RADIO VALAN-

DELE savo sekmadieninėse progra-mose transliavo vyresniosios kartos kupiškėnų etnografinio ansamblio "Senovinės lietuvių vestuvės", pasi-naudodami "Krivulės" Montrealyje išleista ilgo grojimo plokštele.

Argentina

MAŽŲJŲ ANSAMBLIS "ATZA-LYNAS" Avellanedos lietuvių salė-jie lapkričio 8 d. savo veiklos penk-metį atžymėjo pasakos "Pelenė" premjera, kurios pagrindinį vaidme-ni sukūrė D. Runimaitė. neturėjusi sunkumų su lietuvių kalba. Jai talki-ni aktorius ir aktorės. Karaliaus rūmų balius scenoje mažieji atžalyniečiai pasako Jonkelį, Sustą, Rugutius, Ma-lūną ir Sadutę. Po programos ir svei-kinimų buvo pagerbtas "Atžalyno" vadovas studentas Hektoras Levana-vičius, jo padėjėjas studentas Mirta Rukšėnaitė ir Andra Deveikytė. Va-karas baigtas jaunimo šokiais.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENT-RE lapkričio 15 d. Buenos Aires lie-tuvių turėto konsulinį liandies dainų festivalį, kurio programoje solo dainavo A. Šimkūnėnė, M. Zavickie-nė, R. Pocius, E. Runimienė, O. Ozinskienė, A. Šimaitis ir U. Blum-bergenė. Iš dešimt asmenų sudary-ta vertintojų komisija geriausią dai-nininkę pripažino M. Zavickienę, danavusią "Kad aš našlėlėlė". Antro-jį vietą teko O. Ozinskienai už kup-letus "Kaip tu nori gurklį pūsk". Geriausias polkos šokėjas buvo pri-pažinti A. Girdušauskis ir J. Urbo-navičius, nors pastarasis jau turi gražų būrį anūkų. Šokių metu tre-čiosios kartos lietuviškės moksleivės rinko aukas planuojamam Lietuvių Senelių Didinimui, kuriam taipgi buvo skirtas ir visas šio festivalio pelnas.

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Baltijos gintarėlis

Taip po ilgos nakties
ir po didžios audros
mes grįšime namo.
Ir mūsų pulkai sustos
rimti ir tylūs...

Ir Baltijos krantų
čėžės po kojom baltas smėlis
ir sveikins,
ir švities
geltonas tikras gintarėlis,
istikimai palikęs
savuos krantuos...

Tą trupinį,
bangų nulauižtą
prie širdies glausiu!
O jis... o jis
man saulėmis nušvis!...

J. Narūnė

Išdykėlis vėjas

Ak, išdykėlis tas vėjas,
Svilpdams per laukus atėjo —
Dedas baisiai sumanus,
Purto žemėn kaštanus.

Krinta lapai, krinta gilės,
Dirba, trūšia jis sušilęs,
Sukas, švaistas po šakas —
Liko — nuogos! — Na tai kas?

Linksta šakos ligi žemės,
Smarkia audrą vėjas lemia.
— Ak, išdykėli, šiaury,
Kas ten užia sukury?

— Oi, laikyk, kas dar turit,
Ant galvos tvirtai kepturę —
Mano sukas jau ore —
Atiduosi man, ar ne?

A. Abromaitienė

Kaip sutikome ateinantį rudenį?

Rašo Hamiltono šeštadienines mokyklos VIII skyriaus mokiniai

... Vasara jau baigiasi, ir ru-
duo artėja. Paukščiai renkasi
būriais ir neramiai čilba. Jie
taisois tolimai kelionėi į šiltuo-
sius kraštus. Jie sugrįš, kai pa-
vasaris nugalės žiemos šaltį.
Ore tylu, tik tai vienas kitas
žvirblis čirškia ir primena
mums, kad paukščiai dar neiš-
nyko. Saulė kartais kyšioja iš
po debesėlių ir apšviečia žemę,
bet dažniausiai jos visai nema-
tyti, tik pilki debesys storai už-
kloja dangų... Nemira Balsytė

... Rudenį baigiasi vasaros
atostogos ir grįžtam į mokyklą.
Oras šaltesnis darosi ir medžiai
keičia spalvą, ateina vadinama
„bobų vasara“. Pats geriausias
laikas išvažiuoti už miesto ir gė-
rėtis gražiomis spalvomis, kai
laukuose voratinkliniai draikosi...

Timas Čerškus

... Ruduo jau čia! Dienos ei-
na šaltyn ir trumpyn. Gėlės
nuyvsta, medžiai sustoja augti ir
lapeliai pakeičia spalvą. Vė-
jelis pradeda pūsti šalčiausiu
noredamas pasakyti: „Ruoškitės
žiemai!...“ Birutė Pliskevičiūtė

... Mums rudens smagu, bet
voveraitės turi daug darbo. Jos
jieško riešutų žiemai pasidėti,
kad nereikėtų badauti. Bitės už-
sėmusios — medų neša, kad tu-
rėtų per žiemą kuo maitintis.
Mums patinka ruduo, bet lau-
kiam ateinant žiemos ir Kalė-
dų!... Danutė Lukavičiūtė

Vėlinės Lietuvoje ir Kanadoje

Lietuvoje buvo gražus papro-
ty Vėlinių dieną (lapkričio 2)
pagerbti mirusius. Tą dieną baž-
nyčiose būdavo gedulingos pa-
maldos. Kiekvienas stengdavosi
tą dieną aplankyti savo miru-
sius artimuosius kapuose ir va-
kare uždegti žvakutę ant jų ka-
po. Tūkstančius žvakelių uždeg-
davo mylimos rankos. Kapinės,
tas mirusiųjų miestas, tą vaka-
rą paskendavo paslaptingoje
žvakucių šviesoje, lyg liepsnos
juroje. Žvakucių šviesa rodė
meilę ir bendravimą gyvųjų su
mirusiais. Tą mirgintą žvakucių
šviesą, giesmės, koptylėles var-
po gaudimas ir paslaptinga tam-
saus vakaro nuotaika lyg ir su-
teikdavo gyvybės tam miestui.
Kiekvienas pajusdavo gyvą ryšį
su savo atsikėlusiais artimais-
siais.

Rūta Kareckaitė,

VIII sk., Hamiltonas

Nėra šeimos, kurioje nebūtų
mirusio artimojo, giminės, drau-
go. Viso pasaulio tikintieji Vė-
linių dieną aukoja savo maldas

Pirmasis sniegas

Salta. Žmonės skuba į namus
iš darbų. Vaikai bėga namo iš
mokyklos. Visi nori sėdėti šil-
tuose kambariuose, o ne stovėti
šaltose gatvėse. Pagaliau vis-
kas nutyta. Karts nuo karto gat-
vė praeina žmogus. Pradeda da-
rytis tamsiau. Vėjas pradeda
pūsti lengviau ir lengviau...
Pagaliau pavargęs nustoja visai
pūsti. Kelios snagės nukrinta
ant miegančio miesto. Jau zie-
ma.

Dalia Pajarskaitė,

VIII sk., Hamiltonas

Triratukas

Aš turiu jau triratuką,
Visi trys ratukai sukas —
Vazinėju į svečius
Pas kaimynų vaikučius.
Ačiū, tėti ir mamytė,
Negaliu net išsakyti,
Kiek dėkinga jums esu —
Man važiuot jau nebaisu.
Tik pasukus į kelmyną
Mano kojos susipynė —
Aš ant žemės — keberlokšt,
Man šaka per nosį — šniokšt!
Tiktai šešios asarėlės
Per skruostas greit nuriedėjo.
Aš dabar gudri esu —
Vazinėju, kur tiesu.

A. Abromaitienė

Paskutinė audra

Tamsūs debesys užkloja visą
dangų. Pradeda lyti. Gatvės iš-
tuštėja. Žiema pamažu, pamažu
atkeliauja. Maži žvirbliai įjė-
ko palėpių. Keletas jų susitrau-
kę sėdi prie kamino. Varnos le-
kia per tamsią padangę ir pilnu
balsu rėkia. Lietus dabar dar
smarkiau pila, o aš tik sėdžiu
prie savo lango, žiūredama į šią
paskutinę rudens audrą.

Dana Bilevičiūtė,

VIII sk., Hamiltonas

Pavergta tėvynė

O kokį gražus Tavo vardas, Lietuva!
Gaila, Tave nepažinau.
Tave apdainavo poetai,
Tavim džiaugiasi visi.

Standien Neris, Nevėžis, Dubysa
Ir gražusis Nemunas
Bangomis skuba į Baltiją,
Palikdamas pėdsakus lūdnus.

O, Tėvyne, Tu tyli!
Duok pajusti Tavo maldą laisvai,
Suteik laimės žmoniui,
Duok laisvės jausmą daugiau.

O, Dieve, suteik laisvės visiems.
Nėra laimės,
Nėra džiaugsmo,
Nėra laisvės,
Vien asaros lydi Tave.

Vilija Malcūtė,

Montrealis

Kanados Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos Toronto šv. Jono Kr. parapijos skyriaus dabartinė valdyba. Iš kairės: dvasios vadas kun. P. Azubalis, pirm. V. Ottienė, O. Jonaitienė, M. Norkienė, A. Smailienė, A. Šimkuvienė, B. Čirūnienė, R. Sirutienė, M. Žekienė, O. Deimantavičienė. Skyriaus rengia sukaustuvinę metinę šventę gruodžio 14 d. Nuotr. B. Tarvydo

Suvažiavime dalyvavo 400 asmenų

Šiaurės Amerikos lietuvių evangelikų studijinė šeimos šventė Toronte

„Dieve, padėk mums, kad galėtu-
me turėti palaimintus namus, kurie
teikia gyvybę tautos ir žmonijai“,
— meldėsi kun. Ansas Trakis Lietu-
vių evangelikų šeimos garbei skirtose
pamaldose š. m. lapkričio 29 d.
Toronte.

Evangelikai, jausdami šiuo dienu
lietuviškai šeimai pavojų ir kartu
skatinami Bendruomenės minties,
kad 1969 m. yra švieto ir šeimos
metai, lapkričio 28 ir 29 d. suruo-
šė šeimos šventę. Penktadienį su-
rengtas susipažinimo vakaras su me-
nine programa ir vaizėmis. Šeštadi-
enis buvo skirtas paskaitoms, simpo-
ziumui, diskusijoms, pamaldoms ir
iškilmingai vakarienei.

Sventėje dalyvavo ne tik torontiš-
kiai su šeimomis — atvyko nemaža
grupė iš Čikagos (40 asmenų) ir
mažesnės grupės iš Hamiltono, Lon-
dono, Ont., Delhi-Tillsonburgo ir
vienas jaunuolis iš Rochesterio. Iš
viso iškilinėse dalyvavo apie 400 as-
menų. Vien kvietė buvo apie 300,
išskaitant ir kvietinius Bendruome-
nės pareigūnus.

Meninė programa

Meninė dalis penktadienio
vakare įvyko Alhambros bažny-
čioje salėje. Programoje buvo
mergaitė solo, trio ir grupės
dainos. Ypač stipriai pasirodė
Genė Zaunaitė iš Čikagos,
pagrojusį akordeonu lietuviškų
dainų pynę. Imponuojantis bu-
vo čikagiečio Leono Gružo solo.
Malonus buvo mergaitių daina-
vimas. Meninė dalis užbaigta
populiaria K. Kaknevičiaus ko-
medija „Molis“. Joje vaidino:
J. Adomavičius, D. Mikšytė, G.
Langas ir P. Tarvydas. Vaidini-
mas sukėlė daug nuosirdaus juo-
ko žiūrovų tarpe. Pasakojama,
kad kažkurie net parėję namo
vis dar „kikeno“.

Programos pranešėja buvo
Silvija Sarkutė. Suvažiavimą ati-
dare ir susirinkusius sveikino
suvažiavimo komiteto pirm.

Gerda Tarvydienė. Programą
atliko Toronto ir Čikagos jauni-
mo meninės pajėgos.

Paskaitos

Lapkričio 29, šeštadienis, bu-
vo našaus darbo diena. Šv. Joa-
nos Arkietės bažnyčios salė su-
sirinke tėvai ir jaunuoliai klausė
sėsi paskaitų, simpoziumo ir dis-
kusijų.

Čikagos „Tėviškės“ parapio-
skas klebonas kun. Ansas Trakis
skaitė paskaitą tema „Lietuvių
evangelikų šeima praityje“. Iš-
nagrines pirmosios šeimos
pradus, prelegentas perėjo prie
Reformacijos, Mažvydo, Kristi-
jono Donelaičio ir nepriklausomo
Lietuvos laikų šeimos san-
tykių nagrinėjimo ir pagaliau
prie mūsų dabarties išsivėjų gy-
venimo. Kol šeimos namai, sa-
kė prelegentas, buvo Dievo pa-
laimintais namais, tol šeima bu-
vo laiminga, darbšti ir santūri.
Jos namuose malda ir giesmė
kasdien lydėjo šeimos narius.
Kai iš jų išnyko malda ir gies-
mė, nebeliko kas riša vaikus ir
tėvus, žmoną ir vyrą. Atsirado
skilimai — nesutarimai.

„Palaiykime ryšius su Dievu
malda. To iš mūsų laukia mūsų
sūnūs ir dukros, to laukia atein-
ančios kartos, tai yra Amžiny-
bės valia“, užbaigė prelegentas.

Tėvo vaidmuo

Čikagos metodisto kun.
Kostas Burbulis kalbėjo tema:
„Tėvo — šeimos galvos vaid-
muo ir atsakomybė dabartyje“.
Šeimos laistė yra trilypė, nes
susideda iš tėvo, motinos ir vai-
kus. Fizinis ir protinis atžvilgiu
stipriausias šeimos narys, kol
dar vaikai nėra subrendę, yra
tėvas, kuris yra ir šeimos galva.
Jei šeimos galvos pozicija norė-
tu perimti moteris, tai šeimos
laistė būtų pažeista. Vyras ap-
rūpina šeimą maistu, drabužiais,
pastoge ir, be to, teikia apsau-

gą. Prigimtis suteikė vyrui ir
tam tikrą pirmenybę viešame
gyvenime. Šeimos laistė turi ne
tik individus, bet ir jungti —
meilę. Jei to nebūtų, nebūtų nė
šeimos. Paskaitininkas mano,
kad kiekvienas vaikas gimsta sa-
vitas individas. Tuo tarpu tėvai
nori padaryti vaiką panašiu ir
save ar kitus. Tai esanti klaida.
Iš to kyla spraga tarp vaikų ir
tėvų. Tėvai turi traktuoti vaiką
kaip originalą.

Motina šeimoje

Čikagos medicinos gydytoja
A. Trakienė kalbėjo tema „Mo-
tina savo šeimoje“. Moters vaid-
muo šeimoje yra platus ir atsa-
kingas. Pirmiausia moteris čia
yra gimdytoja. Jos autoritetas
šeimoje yra antrasis. Ištekė-
dama ji praranda savo mergau-
tinę pavarę ir prisima vyro.
Ji gerbia vyrą ir atsiduoda jam.
Šeimoje turi būti disciplina, iš-
plaukianti iš meilės. Disciplina
gali būti ir fizinė, pvz. bausmė.
Fizinė disciplina yra auklėjamo-
ji, jei vykdoma su meile.

Moters užduotis šeimoje yra
nepaprastai kilni, atsakinga ir
sunki, bet kartu ir maloni.

Vaikai ir tėvai

Ketvirtų metų York universi-
teto studentė Hilda Lorencaite
kalbėjo tema „Vaikas — jau-
nuolis šių dienų šeimoje“. Kas
pasidarė su mūsų jaunimu —
klausia šių dienų tėvai. Mes esa-
me apvilti, nes auklėjame savo
vaikus tais pačiais pagrindais,
kaip ir anksčiau, gal net geriau.
Augančiųjų prietaravimas, sa-
ko prelegentė, yra natūralus da-
lykas. Jaunuolis nori suprasti
ši laikotarpį, nori pats jį per-
gyventi, tačiau prietaravimas
privalo turėti ribas. Psichologai
mano, kad 16—20 metų amžiaus
laikotarpis yra labai svarbus
jaunuoliui, nes tuo metu jis da-
(Nukelta į 6-tą psl.)

LONDON, ONT.

PAGERBTI BAIGUSIEJI

Sporto klubas „Tauras“ surengė ar-
batėlę ir pagerbė tryliką skyrių
baigusius klubo narius: Leoną But-
kų, ligšiolinį jaunių A komandos
kapitoną, savo gražiais metimais ži-
nomą ne tik Londone, bet ir Toron-
te bei kitose apylinkėse; klubui daug
padėdantį J. Paulionį, J. Barčiaus-
ką ir rodnisį R. Jocių. Pastarasis
dabar studijuoja Guelph universi-
tete, o kiti trys — Vakarų Ontario
universitete Londone: L. Butkus so-
cialinius mokslus, J. Paulionis —
verslo administraciją, J. Barčiaus-
kas — gamtos mokslus. Baigusius
nuosirdžiai sveikino, linkėdams sek-
mės tolimesnėse studijose, klubo
pirmininkas, o dovanėles organiza-
cijos vardu įteikė J. Butkus. G. L.
Butkus įteikė dovanėlę ir klubo pirm.
Daniliūnui, gražių žodžių padėkoda-
mas jam už jo darbą ir pastangas.
Nuosirdžiu žodžiu ir dovanėle J.
Butkus ir Daniliūnas padėkojo klubo
treneriui J. Brikmanui. Klubo
pirmininkas pabrėžė jaunimo pas-
tangas, didelį trenerio J. Brikmano
pasivertimą ir efektyvų lėšų tel-
kimo skyriaus vadovaujamo J. But-
kaus, paramą. Jis klubo vardu vi-
siems išreiškė padėką. Buvo pasvei-
kintas ir gavo dovanėlę taipgi R. Za-
bulionis, laimėjęs jaunių čempijo-

natą „Vyčio“ klubo rengtose golfo
pirmenybėse Toronte.

Londone šiemet gimnaziją baigė ir
dvi lietuvaitės, „Baltijos“ ansam-
bio narės — L. Petrašiūnaitė, stu-
dijuojanti tiksluosius mokslus Vaka-
rų Ontario universitete, ir I. Bušmai-
tė, pasirinkusi kvalifikuotos sekre-
torės studijas Ryersono institutė.
Abi aktyvios lietuviškoje veikloje.
Ansamblio surengė joms panašų pa-
gerbimą ir įteikė dovanėles.

Džiugu, kad kasmet turime po
būrelį gimnazijas baigusiu ir i
augstuosius mokslus įsijungiančių
jaunuolių, kuris 75 šeimų apylinkėi
nėra mažas. Jų tarpe taip pat buvo
„Tauras“ ir „Baltijos“ nariai: V.
Navickas, broliai Kudirkos. K. Bra-
lauskaitė ir K. Aušrotaitė. Pirmieji
keturi studijuoja Vakarų Ontario
universitete, o K. Aušrotaitė dirba
Londono didžiojo dienraščio „The
London Free Press“ bendrovėje ir
daug padeda lietuviams, stengdama-
si populiarinti lietuvišką reikala
angliškoje spaudoje. Ir šiems gim-
naziją baigusiesiems „Baltija“ ir „Tau-
ras“ savo laiku surengė panašų pa-
gerbimą bei įteikė dovanėles. — Juo
daugiau turėsime augstąjį mokslo
baigusiu, juo stipriau pasireikš
mūsų tautiniai ir laisvinimo reika-
lai šiuose kraštuose. D. E.

ST. CATHARINES, ONT.

KALEDŲ EGLUTĖ

rengia KLB St. Catharines apylin-
kės valdyba gruodžio 21 d., 3 v. p.p.
Tėvų pranciškonų patalpose 75 Rolls
Ave. Eglutės metu šeštadienines mo-
kyklos vaikučiai atliks programą. Vi-
siems vaikučiams Kaledų senelis
įteiks dovanėlių. Kvietiamus visus te-
velius atvykti su vaikučiais. **Valdyba**

DVI MOKYKLOS?

Teko pastebėti spaudoje, kad St. Catharines vei-
kia net dvi šeštad. mokyklos su tri-
mis mokytojais. Ar žmogus, rašyda-
mas tokį dalyką, pagalvojo ką daro?
Juk tai komedija. Toliau sakoma
„Naujienos“ 272 nr.), kad buvi-
sim mokytojų pasitarus, liko tik
4 mokiniai, o B-nės valdybai pavy-
ko surasti dar 4. Kažin ar B-nės
valdybai būtų pasisekę juos surasti,
jei tėvai nebūtų leide. Kitados tie
patys asmenys dejavo, kad vienai
mokyklai neįmanoma surasti moky-
tojų, o dabar atsirado net dvi mo-
kyklos su trimis mokytojais. Iš to
matyti, kad dalis mūsų tautiečių va-
dovaujasi paika ambicija, skaldo vie-

Irgi Motina

RAMOVENŲ RENGTA kariuome-
nės šventė lapkričio 22—23 dienomis
buvo sėkminga ir gausiais daly-
viais, ir puikia menine programa.
Rocesterio lietuvių chorui, kurio di-
rigentu yra J. Adomaitis, seniūnu—
M. Cieminis, talkino sol. B. Cypie-
nė, M. Cieminio ir V. Žmuidzino due-
tas, moterų sekstetas, deklamatorius
Pr. Puidokas, akompaniatorius K.
Saladzius, pranešėja ir deklamato-
rė I. Žmuidziniene. Ramovėnai ir
gausūs žiūrovai liko labai dėkingi už
puikiai meninę programą. Skyriaus
valdyba reikią nuosirdžią padėką
kun. B. Mikalauskui, OFM, už pa-
maldas žvūsių karių intenciją ir
gražų pamokslą, KLB St. Catharines
apyl. pirm. J. Sarapnickui už tartą
žodį ir visiems kuo nors prisidėju-
siems prie šventės parengimo bei
jos darbų.

I „RAMOVES“ skyrių įstoję Pr.
Dauginas, S. Kukta, J. Venckus.

EDMONTON, Alta.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

rengiamas Baltiečių Federacijos, įvyks
gruodžio 31 d. didžiuliam Sheraton-
Caravan viešbutyje, 100 Avenue —
104 Street sankryžoje. Numatoma
programa su staigmenomis. Kadangi
šis pobūvis rengiamas bendromis
lietuvių, latvių ir estų pastangomis,
būtų gražu, kad kuo didesnis lietu-
vių skaičius jame dalyvautų. Jau-
kiai kartu praleistas laikas sutinkant
Naujus Metus tebuinė tolimesnis
sąlitas svarbiems tautiniams ir kul-
tūriniais darbams ateinančiais me-
tais. O tie darbai, ypač mažoje mū-
sų kolonijoje, daug efektingesni.

ANASTAZIJA RIMKUNIENE

lapkričio 30 d. savo artimųjų gimini-
ų ir draugų ratelyje atšventė 75
metų amžiaus sukaktį. Šia proga ma-
mytės pasveikinti atvyko dukte
Adelė ir žentas Juozas Karpačičiai
iš Coronation, dukte Valerija su vy-
ru John Tarnoway iš Spirit River.
Pobūvis įvyko jauniausios dukters
Onutės ir žento Audo Smitų reziden-
cijoje. Mielai sukaustuvininkai, išau-
ginusiai tris šaunias dukras, kurios
sukūrė gražias šeimas, linkėtina dar
ilgų sveikatos ir Dievo palaimos
metų. I. P.

GERIAUSIA DOVANA KALĖDOMS!

OPEROS SOLISTO VIRGILIJAUS NOREIKOS

LIETUVISKŲ DAINŲ IR OPERŲ ISTRAUKŲ

STEREO PLOKSTELĖ

(TINKA GROTI IR PAPRASTA ADATELE)

Ji išleista „Nord Mende“ atstovybės Kanadoje

Gražus dail. T. Valiaus pieštas applanas

YRA LIKES RIBOTAS PLOKSTELIŲ SKAIČIUS

GALIMA GAUTI IR UŽSAKYTI —

TORONTE:

PARAPIJŲ KNYGYNUOSE

MARGIS DRUG STORE,

408 Roncesvalles Ave.

Toronto 3, Ont.

ST. PRAKAPAS,

18 Brookside Ave.

Toronto 9, Ont. Tel. 767-9088

„ALFA RADIO“ ir

„RONCESVALLES SPORT

STORE“.

295 Roncesvalles Ave.

Toronto 3, Ont.

WINDSORE:

P. JANUSKA,

2498 Dougall Ave.

HAMILTONE:

J. PLEINYS,

137 Gladstone Ave.

ČIKAGOJE (gen. atstovybė)

I. SINKEVICIŪTE,

2511 W. 69th St.

Chicago, Ill. 60629, USA

NIUJORKE:

„DARBININKAS“.

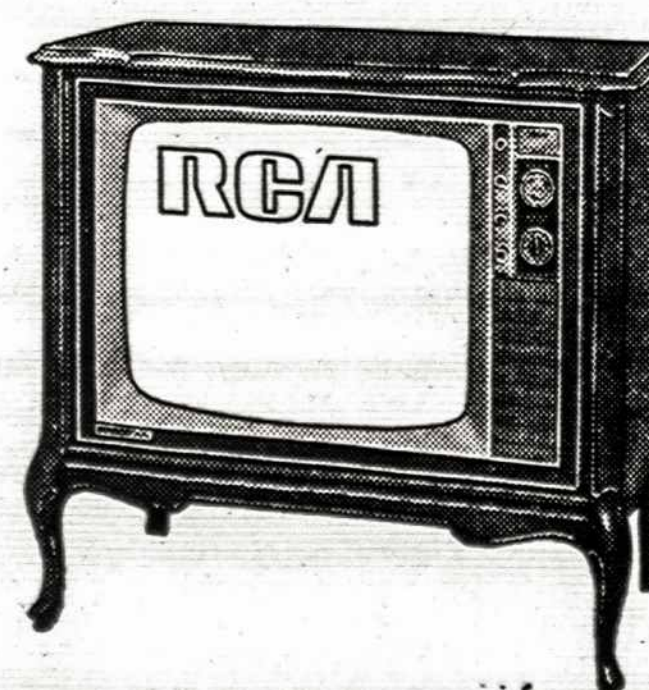
680 Bushwick Ave.

Brooklyn, N.Y. 11221, USA

RCA spalvotos televizijos priimtuvai - naujasi ir patikimiausi Ir štai kodėl...

- Moderniausias automatinis „Locked-in“ įjungėjas (AFT). Su juo automatiškai iš-
gausite puikiausią paveikslą.
- Patvarūs elektroniniai sujungimai. Tai patikimiausi niekuomet negendantys, nau-
ji, elektroniniai išradimai.
- Transistorinė „Wireless Wizard“ atstuminė kontrolė. RCA turi 9, 7, 6 ir 3 mygtukų
sistemą, pritaikytą jūsų rankai.
- Greitai įsijungia — nereikia laukti įšilimo. Įjungtas televizijos priimtuvą tuojau
pradeda rodyti vaizdus ir skleisti garsus.

NAUJA RCA HI-LITE 70 SPALVOTA ELEKTRONINĖ LEMPA—100% ŠVIESNĖ

MOHAWK

FURNITURE LTD.

Nemokamas pristatymas į namus * Krautuvės Toronte: vakaruose — 137 RONCESVALLES
Ave. — Tel. 537-1442 * rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444 * Krou-
tuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Margis DrugStore

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

PADEKOS ŠVENTĖS savaitgalį Čikagoje buvo nemaža dėsimo vertė įvykių: mokslo ir kūrybos simpoziumas, akademikų skautų suvažiavimas, Lietuvių Studentų Sąjungos posėdis, Alytaus gimnazijos 50 m. sukakties minėjimas bei jos mokinių ir mokytojų suvažiavimas, Lietuvių Profesorų Draugijos Amerikoje visuotinis susirinkimas, Klevelande "Grandinėles" ansamblio koncertas.

Mokslo ir kūrybos simpoziumas — pirmasis savo pobūdį įvykis Išeivijoje buvo panašus į ankščiau rengtusius kultūros kongresus, nors paskaitininkų ir dalyvių sąstatas buvo kiek augščiau iškilęs. Net 4 dienas trukę šio simpoziumo paskaitos — kaikiurios iš jų idomos tik atskirų mokslo šakų specialistams, o dalis — plačiai visuomenei. Lietuviškoji visuomenė daug dėmesio skyrė pranešimams tema "Mokslo raida sovietų okupuotoje Lietuvoje". Vadovas — dr. Tomas Remeikis, pranešimų autorai — prof. Benediktas Mačiūka, prof. Pranas Zundė, Vincas Trumpa, Leonardas Dambriūnas, dr. Kostas Ostrauskas, dr. Vacys Saulys, Ginutis Procičia ir Donatas Satas. Jie buvo gerai pasirodę ir davė nuodugniai paruoštas paskaitas, kurios pasikymėjo statistikos duomenų gausumu ir moksliniu rimtumu. Plačiai visuomenei taip pat įdomus buvo ir visuomeninių mokslų simpoziumas, kuriame paskaitas skaitė prof. Vytautas Kavolis, prof. Vytautas Vardys ir prof. Vytautas Domela (šis Australijoje gyvenantis mokslininkas pats negalėjo atvykti; jo paskaitą skaitė Mykolas Drunga). Gana įdomiai publika sekė improvizuotą diskusiją tema "Mokslininko patirtis savoje visuomenėje", kurioms pirmininkavo Arvydas Barzdukas. Jose dalyvavo: prof. Julius Šmulksstys, prof. Zenonas Rekašius, dr. Vytautas Vygantas, dr. Edmundas Lenkauskas ir Bronius Nainys.

Jeigu savo paskaitų rimtumu šis simpoziumas buvo išskirtinis vertės, tai pats pravedimas nesiskyrė nuo kultūros kongresų. Kaikiurios salės buvo labai kuklios (kaikiurios net permažos), labai prastai arba visai neveikė garsoaparatai. Kadangi paskaitos vykdavo keliuose vietose, tai žmonės judėjo iš vienos į kitą. Tik dalis pranešėjų turėjo savo pranešimų kopijas. Keista, kad šeštadienį "Chicago Midway House" motelyje, vykstant simpoziumo paskaitoms, dviejuose gretimuose kambaruose

posėdžiavo skautai (jų buvo apie 50). Kažin ar jie negalėjo rasti kitos datos savo suvažiavimui? Taip pat į akis krito ir kaikiurių diskusijų dalyvių iš publikos nerimumas, kurie bandė "mokyti" specialistus ir jauniems dėsimo bei kitas apraškas. Gerai, kad vadovai sugebėjo išlaikyti rimtį, kiek leido aplinkybės.

Suvažiavimo metu, kuris buvo skirtas 400 metų augstojo mokslo sukakties Lietuvoje paminėti, gimė ir Pasaulio Lietuvių Mokslo Draugijos užuomazga, kurios laukia nemažas darbas — suburti visus lietuvių mokslo žmones po savo stogu. Suvažiavimo centriniui asmenys buvo: programos pirmininkas prof. dr. A. Avizienis, kuris šio simpoziumą atidarė, o taip pat ir JAV Liet. Bendruomenės ex p. Bronius Nainys, kuris vadovavo techninei organizacinei komisijai.

CICERO MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ kuopa lapkričio 29-30 dienomis surengė adventinio susikauptimo šventę, kurioje dalyvavo nemaža šios kolonijos gyventojų. Pirmosios dienos vakare kun. G. Kijauskas, SJ, skaitė religinio turinio paskaitą. Sekmadienį atlaikytos specialios Mišios. Po jų sekė apgėbė bei trumpa meninė programa. Čia į susirinkusius, kurių buvo apie 200, prabilo žymūs svečiai: ateitininkų federacijos vadovas dr. J. Pikūnas iš Detroito, moksleivių ateitininkų sąjungos vėnare Gabija Juozapavičiūtė iš Toronto. Kalbėjo pasaulio lietuvių katalikų organizacinio komiteto pirmininkas Kleiva, Cicero Vysk. M. Valančiaus kuopos pirmininkas Saulius Kuprys, jos globėjas dr. P. Kisieliūsis ir kiti. Programėlę atliko kuopos jauniejai ateitininkai, kurių yra apie 50.

DAUG TAUTIEČIŲ sutraukė Klevelande "Grandinėles" pasirodymas Marijos Augst. Mokyklos salėje, kuris buvo lyg ir mokslo bei kūrybos simpoziumo užbaiga. Nors šio koncerto rengėjai buvo "Margučio" radijo programa, tačiau jame dalyvavo nemažai ir mokslo simpoziumo dalyvių. "Grandinėles" sambūris, kuris paskutiniui metu plačiai važinėja po Ameriką, yra bene vienintelis JAV tokio augsto meninio lygio kolektyvas, ypač tautinių šokių srityje. Su šiuo kolektyvu į Čikagą buvo atvykęs ir Lietuvoje gyvenantis tautinių šokių specialistas Juozas Lingys, kuris dabar vieši Klevelande.

ATPIGINTAS LEIDINYS "LITHUANIANS IN CANADA"

IKI ŠIOL JO KAINA BUVO \$8.00, DABAR — \$5.00.

Užsakymus siųsti: "Lithuanians in Canada",
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario.

Leidinyje taip pat gaunamas pas vietinius platintojus.

Tai didelio formato, gausiai iliustruotas, 390 psl. leidinyje anglų kalba. Jis gražiai pristato Lietuvą ir lietuvius, ypač gyvenančius Kanadoje. Tai puiki dovana saviesiems ir kitiems. Kiekvienas Kalėdų švenčių proga ir visais kitais atvejais. Pasinaudokite papigintumu ir įsigykite tą gražų leidinį.

"Lithuanians in Canada" administracinė komisija

RYAN & ODETTE LAIDOTUVIŲ NAMAI

Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO

• MODERNIAI ĮRENGTI • VESINIMO SISTEMA •

• RUPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA

Lawrence G. Odette

Morley D. Hogle

Directors

GREIČIAU... PIGIAU... GERIAU...

Iš tikrai padėsite savo artimiesiems užsakydami
dovanų siuntinį per

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2, ENGLAND.

TEL. 01-739-8734

Šį rudenį siūlome 3 dovanų siuntinius sudarytus iš tokių daiktų, kurie labiausiai Lietuvoje reikalingi ar naudingi.

RUDENINIS (1), 1969

3 jordan vilnonės veliūro medžiagos vyriškam arba moteriškam apsiaustui, 3/4 jordan vilnonės medžiagos vyriškam arba moteriškam kostiumui, 2 jordan "crimplene" medžiagos puikiai suknėlei, vyriškas arba moteriškas geros rūšies megztinis, išsilaikanti noliūno marškiniai arba blužė, 1 pora vyriškų arba moteriškų kojinių — vilnonių arba nailoninių, 20 geriausios rūšies cigarečių.

Kaina \$100.

RUDENINIS (2) 1969

Nailoniniai itališkas, vyriškas arba moteriškas lietpaltis, 3 1/2 jordan vilnonės angliškos kostiuminės medžiagos, 2 1/2 jordan vilnonės moteriškai suknėlei medžiagos, 1 vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 1 vyriškas arba moteriškas labai geros megztinis, 1 kaklaraištis arba dėžė šokoladiniai saldainiai, 2 šilkinės arba nailoninės skarelės.

Kaina \$100.

MAISTO SIUNTINYS, 1969

6 sv. geriausios kanadiškų miltų, 1/2 sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 2 sv. ryžių, 1/4 sv. pipirų, 1/4 sv. lapelių, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1 dežutė "nescafe", 2 sv. geriausių kiulinių taukų, 1 dežė šokoladinų saldainių.

Kaina \$35.

Kiekvieną dražučių siuntinį galima pridėti šie labai Lietuvoje naudingi ir pakeičiamieji daiktai: nailoniniai lietpaltis \$11, geriausios vilnonės skarelės \$5, vyriški arba moteriški megztiniai \$14, parkeriai \$7, vilnonės arba nailoninės kojinės \$2.

Taip pat priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, foto aparatų, radijo aparatų, baldų ir t. t. Mūsų sąskaitos suteikia jums teisę gauti darbo pajamų mokesčių atskaitas.

KIEKVIENAS SIUNTINIO PRISTATYMAS GARANTUOTAS

KANADOJE ATSTOVAUJA:

A. Kazinskis, 167 College St., Sudbury, Ont.

L. Redzvičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ont.

Demonstracija, kurioj dalyvavo lietuviai

S. m. lapkričio 15 d., kai didžiuliuose miestuose vyko dinamojo "moratoriumo" demonstracijos, reikalaujančios atitraukti JAV kariuomenę iš Vietnamo, nesnaudė ir Torontas. Čia įvyko net dvi demonstracijos — prososietinė ir antisosietinė. Pirmojoj dalyvavo apie 2500 asmenų, antrojoj — apie 250.

Nuo pat vidurdienio prie JAV konsulato rūmų pradėjo rinktis Edmundo Burkes Draugijos nariai bei rėmėjai. Buvo džiugu matyti visai naujus veidus ir neuzilgo susirinkusiųjų skaičius siekė virš 250. Pakili nuotaika, pilna ryžto. Visus, nežūrint tautiųjų bei amžiaus skirtumo, patriotinė idėja jungė į bendrą žygį.

Tuo metu miesto rotušės link pradėjo rinktis prososietiniai demonstrantai. Mūsų grupę pirmoji pasiekė rotušė ir apsupo platformą su garsoaparatais.

Neuzilgo į aikštę įėjo ir priešingos pusės demonstrantai. Pamatę neprasūtus svečius, gero-kai sumišo. Jų buvo apie 2500, nors buvo tikėtasi sutraukti apie 1000. Tuo pat abi grupės susimaišė į vieną minią. Tik nešiojami plakatai, spalvos bei ženklai atlapuose rodė, kas kam priklauso. Visur susidarė mažos grupės, kurios vedė karštas diskusijas, o visokiusis reporteriai viešai ir slapta bandė viską užfiksuoti.

Kadangi garsoaparatai dėl nu-pjautų laidų neveikė, tai dalis

prososietinių demonstrantų nužygiavo prie JAV konsulato. Neuzilgo ir mes ten nuėjome. Čia policija neleido grupėm sueiti į vieną masę. Mūsų skaičiai patraukė atgal prie rotušės ir netikėtai užsuko ant min. pirm. Trudeau karikatūra ir šūkiu "išpuošto" Kanados komunistų partijos sunkvežimio! Netruko nė 10 sekundžių, ir sunkvežimiu buvo grąžinta normali išvaizda, o dalis propagandinės komunistų medžiagos sekančią dieną buvo sudeginta vienos ukrainiečių institucijos kieme.

Pagaliam garsoaparatai rotušės aikštėje buvo sutaisyti ir prasidėjo kalbos, kurias nedaug kas galėjo girdėti, nes mūsų visiems jėgom šaukė "Reds out!"

Tuo metu sugrįžo ir likusi prie JAV konsulato raudonųjų grupė. Čia vėl viskas susimaišė į vieną minią: mes, jie ir policininkai, kurie, prasidėjus smarkesniems apsisūmymams, tuo pat uždedavo savo svarią "low and order" ranką. O už visos tos masės žmonių, ant puikių žirgų, rimtais veidais laukė raitoji policija. Visi trys mūsų sulaikytieji jaunuoliai (estas darbininkas ir du kanadiečiai moksleiviai) po trumpo "pamokslų" buvo paleisti.

Kalbos tęsėsi, o mūsų jėgos nuo šaukimo silpnėjo. Perėjome prie švilpukų. Apie 30 švilpukų spiegtas užgožė kalbėtojus. Net raudonojo rabino Feinbergo pastangos atstatyti gerą nuotaiką nujėjo niekais.

Jaunimas, aktyviai prisidėjęs savo darbu prie "Tėviškės Ziburijų" dvidešimtmečio koncerto-banketo

Suvažiavime dalyvavo 400 asmenų

(Atkelta iš 5-to psl.)

ro sprendimą profesijai pasirinkti. Jei tėvai žino savo vaidmenį šeimoje, tai ir vaikai žino. Paskaitininkė mano, kad didžiausią šeimoms problemą esanti ta, kad tėvai neturi laiko savo vaikams — neturi laiko nei jų išklausti, nei žino ko jie nori ir ką galvoja. Tėvai pamiršo, kad jie patys yra buvę vaikai. Abejotina, ar tėvai žino kaip auklėti vaikus. Auklėjama jie palieka mokyklai ir bažnyčiai.

Bendruomenės atstovai

Prieš prasidedant diskusijoms, šių paskaitų cikle dalyvavę PLB švietimo tarybos pirm. mokytoja A. Rinkūnas pasveikino suvažiavimą ir pasiūlydė kilnių sumanymų nagrinėti šeimoms problemas. Esą prieš paskelbiant 1969 metus švietimo ir šeimoms metais, PLB valdyba turėjo dvi kryptis prieš akis: sušaukti platų tėvų ir pedagogų kongresą ir ten nagrinėti lietuviškos šeimoms reikalus arba palikti vietiniams lietuvių vienetas tą klausimą nagrinėti. Pasirinktas antrasis kelias. Ar jis pasiekė savo tikslą, sunku pasakyti. Šis suvažiavimas Toronte su savo paskaitomis ir diskusijomis esąs šeimoms metų idėjų įgyvendinimas.

Simpoziumas

Simpoziumui vadovavo I. Adomavičienė, Woburn gimnazijos mokytoja. Referantai: stud. Zita Juknaitė iš Toronto, stud. Martynas Trakis iš Čikagos, pedagogė Olga Paulikienė iš Čikagos ir dr. Jonas Yčas iš Toronto.

O. Paulikienė paruošė išsamią studiją. Esą skirtumai tarp tėvų ir vaikų visad buvo, yra ir bus. Tik juos dabar daugiau pagyvina ir išryškina patobulėjusi komunikacija — spauda, radijas ir televizija. 12—18 metų amžiaus jaunuoliai yra nepaprastai jautrūs idealistai. Jie pastebi bendruomenėje negeroves, bet nežino kaip jas tvarkyti, nes neturi patyrimo ir nežino jų priežasčių. Vaikai nori mokyti patys iš savo klaidų. Šeimos spraga nėra prigimtine — jos priežastis glūdi auklėjime. Darbas supančiojo mus atvykus į šį kraštą ir nutolino nuo vaikų. Vaikai sėmė išmintį iš televizijos ir patys pasirinko sau draugus, daugeliu atveju — žalingus. Auklėjimas ir maldavimas išmesta iš S. Amerikos mokyklų. Čia laimi tas, kas yra fiziškai stipresnis. Tikta žodžių, pavyzdžių ir meilės tėvai tegali duoti gyvenimo linkmę vaikams.

Z. Juknaitė: Visada ir visur tautų, šeimų ir paskirų individų charakteriai yra skirtingi. Spraga buvo visada — ją mini

jau Sokratas. Reformaciją išjudino jaunieji — Martynas Liuteris, Melanchtonas ir kiti. Tėvai, kurie leis savo vaikams išvystyti savo individualumą, neturės skaudžios spragos. Nereikėtų iš vaikų laukti, kad jie būtų tėvų veidrodžiai. Kiekviena karta daro savo sprendimus, o čia ir atsiranda spraga. Visuomenėje yra ir moralinių problemų, prieš kurias jaunimas protestuoja, nešiodamas ilgus plaukus ir skirtingus drabužius.

M. Trakis: Spraga tarp vaikų ir tėvų iškyla tada, kai vaikai pastebi, kad kitų vaikų tėvai turi skirtingą pažiūrą tuo pačiu reikalu. Jie pradeda priešintis ir atsiranda spraga.

Santykiavimas, tarp vaikų ir tėvų nėra laisvas, jei tarp jų nėra nuomonių pasikeitimo. Pusiausvyra santykiavimas yra tada, kai vaikas yra laisvesnis, išsikalba, ir tėvai vis dar turi kontrolę. Labai liberalus santykiavimas būna tada, kai tėvams nesvarbu ką jų vaikas daro už šeimos ribų.

Dr. J. Yčas pateikė spragos aptartį — nutrukęs tęstinumo ryšys.

Turi įtakos spragai susidaryti: 1. individas, stovįs toli nuo kitų; 2. amžiaus skirtumai; 3. skirtingi interesai; 4. tėvų jaunystės skirtumai (mes kaimiečiai — vaikai miestiečiai); 5. kalbų skirtumas; 6. skirtingos tradicijos; 7. jaunuolio reikalavimas ką nors pergyventi; 8. elgesys; 9. patologinis skirtumas (yra psichškai nepajėgių bendrauti individų).

Diskusijos buvo karštos ir dinamiškos. Į jas įsijungė visi — ir jaunuoliai, ir tėvai. Išsibūnavus diskusijas dėl laiko stokos teko nutraukti. Tada jos persimetė į grupes, tačiau jų bangos jau toli ir tilo!

Pamaldos ir pokylis

Išganytojo bažnyčioje kun. A. Trakis ir kun. A. Žilinskas laikė iškilmingas pamaldas. Bažnyčia buvo pilna žmonių. Pamaldas pajavirino solo ir dueto giesmės. Ypač gražiai giedojo solo L. Lukšienė iš Londono, Ont.

Šeimos šventė buvo baigta iškilminga vakariene Sv. Joanos Arkietės parapijos salėje. Atsilankė tiek daug svečių, kad rengėjams teko įieškoti ir papildomų stalų, ir patalpų. Vakarieneje dalyvavo Lietuvių Bendruomenės kvietieji atstovai. Vakarieneje metu trumpą žodį tarė mokytoja A. Rinkūnas, atkreipdamas klausytojų dėmesį į pavojų, kuris gresia lietuvių jaunimui.

Suvažiavimas baigtas Tautos himnu. Patenkinti dalyviai skirstėsi poilsui. L. A.

Jei kam kiltų klausimas, kodėl vietinė televizija, radijas ir spauda pateikė gerokai vienašališką informaciją, — atsakymą lengvai rastų paskutinėse JAV viceprezidento Spiro Agnew kalbose.

Sekantį kartą galima tikėtis sulaukti dar daugiau naujų narių iš atbūndančios "tylinčiosios daugumos" tarpo. Tam ženklų yra pakankamai, o ypač JAV, kur įsisteigė visa eilė naujų sąjūdžių, kaim "Studentai už pastovią Ameriką", "Tautinis komitetas už atsakingą patriotizmą", įvairios veteranų organizacijos, grupės, rašančios laiškus karius ir P. Vietnamą ir pan.

Šį Edmund Burke Draugijos žygį savo aktyviu dalyvavimu parėmė ABN ir "Bible Presbyterian Church". Dalyvavo ir gana gausi lietuvių grupė.

Vasaris

Edmund Burke Draugija Toronte Kanados metinės parodos metu buvo įrengusi baltiečių skyrių, pavaizdavusį sovietinę okupaciją. Nuotraukoje — vaizdas iš parodos su užrašu "Baltic States Under Red Occupation"

GYVENAMŲJŲ NUOSAVYBIŲ MOKESČIŲ SUMAŽINIMAS 1969 METAMS

SPECIALUS PRANEŠIMAS NUOMININKAMS IR SAVININKAMS

Pagal Ontario vyriausybės įvestą nuosavybės mokesčių sumažinimo sistemą, apartamentinių pastatų nuomininkai šį mėnesį turėtų gauti papildomų lėšų. Ši sistema palengvina namų savininkams ir nuomininkams mokėti savivaldybių ir mokyklų mokesčius. Provincija sumoka dalį nuosavybės mokesčių už kiekvieną atitinkamą namą ir apartamentą.

Nuomininkai turėtų gauti atskaitas nuo gruodžio 31 dieną arba prieš tai. Daugelis nuomininkų, kurie persikėlė kitur metų eigoje, jau bus gavę priklausančias atskaitas.

Štai kas yra nustatyta:

JEIGU ESATE NAMŲ SAVININKAS...

Privalote sumokėti pilną atskaitą nuomininkams, kurie gyvena jūsų patalpose 1969 metais. Turi būti sumokėta 1969 m. gruodžio 31 dieną arba anksčiau.

Nuomininkas, kuris atsisakė metų laikotarpyje ir dar tebegyvena jūsų patalpose, privalo gauti dvyliką dalį visos atskaitos už kiekvieną nuomos mėnesį. Ji turi būti sumokėta iki gruodžio 31 dienos.

Nuomininkas, kuris išsikėlė metų eigoje, privalo gauti panašią proporcingą sumą per 30 dienų nuo to momento, kai pasibaigė nuoma arba gruodžio 31 dieną, pagal tai, kuri data yra ankstesnė.

**THE RESIDENTIAL
PROPERTY TAX
REDUCTION ACT (1968)**
(as amended)

**THE DEPARTMENT OF
MUNICIPAL AFFAIRS**
Hon. W. Darcy McKeough, Minister

ZENITH

THE QUALITY GOES IN
BEFORE THE NAME GOES ON

NO PRODUCTION

SHORTCUT

NO PRINTED CIRCUIT

Prieš pirkdami juodą-baltą arba spalvotą
televiziją ar Hi-Fi gerai
pagalvokite ir prie ZENITH sustokite!

Augštos kokybės daly 100% rankų darbas.

**Vaizdas geresnis
ir aparatas patvaresnis.**

ZENITH aparatus jūs galite gauti pas

ALFA RADIO & TV

SALES - SERVICE

Sav. A. CIZIKAS

672 Lansdowne LE 1-6165

NAUJAS SKYRIUS:

295 RONCESVALLES Ave., Tel. 536-1373

Atidaryta: kasdien 9—6 val.

Ketvirtadienis ir penktadienis 9—9 val.

ANTANAS RAMONAS

PRAAMŽIAUS TAKAIS

Jei smalsuolis atsirastų,
Ir mėgintų klausyti, kas tu —
Atsakyk visiems, kas klausia,
Nusilenkęs kuo žemiausiai, —
Kad eini į žemės tolį,
Kad mini žemės molį,
Ne kaip lapas vėjo pūstas,
Bet galingo Tėvo siūstas...

Jurgis Baltrušaitis

Atėjom žemėn Alpių edelweisais pražysti,
Mylėjom meilę ir žiedus. Ak, Tu pameni
Nuplaukė žalias dienas, nuplaukė jaunystę,
Tarsi tie vandenys į Baltiją Nemunu...

Išklajojom šalių šalis, platus žemynus,
Laivais ir laiveliais po Atlantą supomės.
Į svetimas padanges, į naująją tėvynę
Keliavom kalnais, kloniais, upėmis.

O pasaulis greitumais išdidous Titaniko
Vis į tamsią, klaukį nežinomybę yresi.
Užsigrūdnom trentų ir SOS karo panikoj,
Lyg išrinktoji tauta su Moze tyruose...

Išsibarsčėm po visą mūsų planetos kiautą
Nuo Kauno iki JAV, Australijos, Kinijos.
Nesam žemei Lietuvos turtus sukratus
Širdį ir sąžinę, tarsi Sandoros skryniuje.

Tyrinėjome žmogaus ir pasaulio mįslę —
So. Raštę, piramidę, cedose, runose:
Vėl pakiksim — nuo Dauguvos iki Vyslos!
Tarsi ereliai saulėtose kalnų viršūnėse!

Praeitis — dabartis — ateitis ir dramą pinasi.
Auklėja Praamžius Lietuvą ir apveizdį ją.
Žoagždė Betlėjaus šviečia mums kritinėse
Žmogaus, tautos, žmonijos ir Dievo vizija.

Toli ten — pasaulio akiračiai blaivos.
Toli ten — žemė ryto varšomis klostosi.
Per ugnies tūną plaukia šo. Petro Laivas,
Jo įgulos, jo inkarai — amžinybės uostuose.

Ir išnyko amžiams karalystė Kaino:
Tėsiu šviečia žemei ir tvarko ją.
Ateitis — milijardais spektų mainos
Dievo Mieste — Naujoje Nojaus Arkoje.

Ir teka nauja saulė — tarsi šventa Ostija.
Žmogus, lyg žiedas, pražysta Eucharistijoje.
Spindi buitis, vaivorykštės glostoj į saulę
Visa prisikelia, visa atsinaujina Kristuje.

Kas, kada, kur ir kaip išmatuos naują žemę,
Begalinius, bekraščius amžinybės nuotolius.
Kai visata visa, pasigirdus istorijos Amen,
Pasiners į tris dangiškus šviesos rutulius?

Tai ne garsai ir vizijos iš šio pasaulio,
Tai ne aidai žemės simfonijų ar sonatų.
Takai žvaigždžių, vaivorykščių ir saulės
Į švę. Trejybę žengia ir žeri IMMACULATA...

Atėjom žemėn Alpių edelweisais pražysti,
Pamilom ir žemę, ir dangų. Ak, Tu pameni...
Veržkimės į Priskilimą — Amžinę Jaunystę,
Tarsi tie vandenys į Baltiją Nemunu...

(Iš spaudai paruoštos naujos knygos "Nemirtingoji Lietuva")

Atsiųsta paminėti

Venecuelos Lietuvis, 1969 m. spalio-
gruodis. Triskart į metus leidžiamas
Venecuelos Lietuvių Sąjūdžio Bendruomenės valdybos laikraštėlis, redaguojamas Juozo Kukanauzės. Leidėjo adresas: C.B.L. de Venezuela, apartado 4647, Maracay, Edo. Aragua, Venezuela.

Pasaulio Lietuvis nr. 7(43), rugsėjis-spalis. PLB valdybos biuletenis. Administratorius — Ant. Gailiusis,

1829 Lamson Rd., Cleveland, Ohio 44112, USA.

Lietuvių Dienos nr. 8, spalio, nr. 9, lapkritis. Gausiai iliustruotas žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. Metinė prenumerata \$8.00. Leidėjas — A. F. Skirius, vyr. redaktorius — Bern. Brazdionis, administratorius — Juozas Andrius. Adresas: Lietuvių Dienos, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029, USA.

IV. KRITIKOS SKERSPJŪVIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Einant prie kritikos apžvalgos vertinimo, pravartu pacituoti S. Santvaro žodžius: "Jau ilgą laiką mes vargom su lietuvių grožinės literatūros kritika, vargstam ir šiuo metu. Deja, ji nebuvo ir dabar nėra išsivadavusi iš srovinių, pasaulėžiūrinių, draugiškų ir net klikiškų varžtų... Bandydamas pasiremti ta kritika, neįsivengiau kontraversijos, nes, kaip sugraibysta medžiaga rodo, apie tą patį veiklą yra pasakytas priešingų nuomonių" (394 p.).

Cia tekstu išsiaiškinti, kas iš viso yra kritika ir kokie jos uždaviniai. Dar iš nepriklausomos Lietuvos laikų yra susidariusi nevisai teisinga pažiūra, kad kritika tai yra trūkumų, neigiamybių iškelimas. Reikia sutikti su šios knygos kritikos apžvalgininko teigimu, kad pagrindinis kritikos uždavinys — pilnas kūrinio esmės ir vertės atskleidimas. Antriniu, netiesioginiu uždaviniu galima būtų laikyti ir antrąjį apžvalgininko reikalavimą — visuomenės literatūrinės kultūros formavimą (509 psl.). O A. Maceina sako, kad kritika yra kūrejo atspėjimas. Kritikas iš esmės yra meno filosofas, kūrejo ugdytojas. Jis turi būti įžvalgas ir tam pasirodęs (plg. 440 p.). Tačiau esama kritiku, kurie į pirmą vietą stato neigiamąjį kritikos atveitį. N. Niliūnas teigia, kad kritikos uždavinys nėra rašytoja mokytį, o greičiau teisti (plg. 447 psl.). Sutinkame, kad kritikos uždavinys nėra rašytojo mokymas, nes kūrybos negalima išmokyti, bet kuria teise kritikas gali kūreją teisti? Teismo savokojė esama ir nusikalstamo atvejo. Kūrėjas, kad ir nesukūręs tobulo veikalų, nėra joks nusikaltėlis. Turime čia įsakyti pabrėžti, kad kritikos uždavinys yra atskleisti kūrinį ir jį objektyviai įvertinti. Kadangi yra skirtingi kriterijai, tai ir vertinant kūrinį gali atsirasti skirtingi nuomonių. Vieno vertinimo formulės meno kritikoje niekada nebuvo ir ne-

Lietuvių literatūra svetur

Kritikos pastabos apie septynių autorių darbą, vertinantį išeivijos literatūrą

PR. NAUJOKAITIS

bus. Tačiau objektyvus kritikas pastebės ne tik trūkumus, bet ir kūrinio teigiamybes, sugebės atspėti autoriaus užmojus, išsėsimus ir neįsėsimus.

Taip pat reikia paliesti ir kūrejo talento problemą. Ir tikrai didelių talentų nevisi kūriniai vienodo tobulumo, o vidutinio talento, paprastai, ir kūriniai yra vidutinio lygio. Pasigirsta balsų, kurie neigia vidutiniam talentui kūrybos teisę, praverdžioja juos rašėvoms, grafo-manais... Tiesa, tokį žodį dažniausiai randame "kritiko-se", kalbančiose žinovo tonu, bet iš tikrųjų po stilistinė gražbylyste slepiamo kūrinio esmės suvokimo nesugebėjimą (plg. T. Antanaičio recenzijas). Ir šioje knygoje K. Keblys vidutiniškumą lygina su skurdžiais krumokšniais miške, vidutiniškumo neglosto nė R. Silbajoris. Nors iš tikrųjų jų kriterijus vidutiniškumui ar silpnumui nustatyti yra kūrejo nesiderinimas prie moderninės Vakarų literatūros, užsidarymas lietuviškoji tradicijoje. O A. Maceina net labai griežtas: "literatūros kūriniai neturi jokios vertės, jeigu jie yra vidutiniški ar siloni" (439 p.). Tai kas tada atsitiktų, jei ir paties A. Maceinos "Grūdai" nurašytume į niekalus, nes esama kritiku, kurie ta knygą laiko vidutine? Su vidutiniškumu savoka reikia būti atsargiam, nes, kaip minėjau, meno vertinime nėra aiškos ir griežtai nustatytos vertinimo formulės. Viena kriterijų pritaikymas, kūrinys gali pasirodyti menkas (tarn atsitiko su kaurikiais kūrinių K. Keblio prokrusto lovoje), o kita — visai neblogas, gal ir labai vertingas. Be to, ne tik mūsų, bet ir kitų tautų literatūros dauguma sudaro nieku ypatinuo neįsiskiria kūrinių, bet niekas jų nenurašinėja ir neniekina jų autorių. Laiko perspektyva — geriausias vertinto-

Trys muzikai, susitikę kun. Br. Jurkšo 25 kunigystės sukakties paminėjime Toronte Prisikėlimo salėje. Iš kairės: solistas ir muzikos mokytojas V. Verikaitis, trijų chorų vadovas kun. Br. Jurkšas, kompozitorius ir chorvedis St. Gailevičius

Rašytojo Giedriaus "Smilgos"

A. V. JONYNAS

Vyresnės kartos pedagogas Antanas Giedraitis (g. 1892) yra visuomenei geriau pažįstamas kaip A. Giedrius. Nenuostabu. Jo ilgą laiką būta vaikų laikraščių "Žibūrelio" ir "Saulutės" redaktorium. Pavardė girdėta, nes jis yra daugelio vaikų knygielių ir vaidinimėlių autorius.

Savo knyga "Smilgos" A. Giedrius bando pereiti į pasikaitymų barą suaugusiems. Tenka pripažinti, kad autorius nesikėsina į literatūros laurus. "Smilgos" vadinamos ne novelėmis, bet apsakymais. Atseit, turima reikalo su pernelę senoviško sukūrimo smulkia beletristika, vaizdeliais, įvairių gyvenimo nutikimų — atpasakojimais.

Suprantama, A. Giedrius pažįsta pokarinio kaimo buitį, yra buvęs įvairių įvykių liudininku, ir tai sudaro jo apsakymų turinį. Jis neaplenkia ūkininkų nesantaikų, bylinėjimosi, šį tą grybšteli iš mokytojų buities arba atpasakoja šiaip koki keistesnį sujūdimą, kad ir autobusų stotelį.

Griežtesnių kompozicinių normų nevaržoma, palaidoka (jai kontrastas būtų novelė) apsakymo forma palanki tokiame uždaviniui — ji nereikalauja iš autoriaus reiklesnio stilistinio apdailinimo nei pastangos suteikti kūriniui aiškia, dramingą atomazgą. Vis dėlto skaitytojas tikisi gyvo, humoru nuskaidrinto pasakojimo, šokių tokių įtikinamų personažų, šokių tokios nuotaikos.

Deja, A. Giedriui trūksta ir tų elementarių rašytojiškų (ar net, sakytume, žurnalistinių) sugebėjimų. "Smilgos" savo vi-

sumoj yra gana nuobodi knyga. Dažnai Giedriaus vaizdelis absoliučiai nieko skaitytojui nesako, kaip pvz. "Smilgos", kuri galima būtų palyginti su prade-dančio fotografuoti asmens peršviesta nuotrauka.

Giedriui nesvetimas polinkis mokytį, dorinti, bet dar būdingesnis kitas mokytojiškas įprotis, būtent, grožėtis savo paties balsu — besaikiš plepėjimas. Tena pripažinti, kad autorius nesikėsina į literatūros laurus. "Smilgos" vadinamos ne novelėmis, bet apsakymais. Atseit, turima reikalo su pernelę senoviško sukūrimo smulkia beletristika, vaizdeliais, įvairių gyvenimo nutikimų — atpasakojimais.

A. Giedriaus gyvenimo patirtis būtų galėjusi būti įdomi bent grynai pažintine prasme. Taip, sakysim, nesunku atspėti, kad

dviem apsakymėliams — "Raudonžandziui" ir "Pikčiui ir Cibikiui" tematinę medžiagą davė prisiminimai iš 1933-38 m. laikotarpio, kai Lietuvių garsėjo Ric-kus ir Tananas. "Svieto lyginto-jo" figūra visad dėkinga apsa-kymui. Deja, A. Giedrius nesu-geba apvaldyti turimos medžiagos. Nežūrint jų intriguojančio turinio, tie du apsakymai taip perkrauti bereikšmėmis smulk-menom, taip apsunkę dirbtiniais dialogais (autorius kažkodėl įsi-kibęs į archaišnę dviskaitą), kad skaitytojas skuba atsisverti apsa-kymo pabaigą. Dar labiau bespa-lviai, persaldinti sentimenta-lizmu kiti apsakymai.

A. Giedrius, SMILGOS. Ap-sakymai. "Nidos" Knygų Klubo lei-dinys 74 nr., Londonas, 1969 m. Kaina \$2.

Dail. Jadvyga Paukštienė (viduryje), kurios paveikslų paroda buvo surengta Čiurlionio Galerijoje Čikagoje. Kairėje — sol. P. Bičkienė, dešinėje — dail. A. Ličkutė

grupė. Ją šitaip apibūdina: "Jie glaudžiai sieja literatūrą su mo-rale, religija, patriotizmu, visuomenės reikalais ir dažnai tuo srindžia savo sprendimus. Jie literatūrai nepripažįsta savitų teisių, laukia iš jos tiesioginio dorinimo, Lietuvos laisvinimo darbo" (404 p.). Kai sekančia-m puslapyje duodamas sąrašas tų vadinamų "moralistų", kai paskaitome tokius vardus: J. Grinys, St. Tamulaitis, B. Brazdionis, B. Babrauskas, A. Baro-nas, J. Gliuda, A. Tyruolis-Seš-plaukis, Pr. Naujokaitis, J. Go-bis, B. Raila ir dar keletas ma-ziau pasireiškusių... klausia-mės, koks vėjas V. Kulboko gal-voje susuko tokį jų aptarimą?

Kadangi ir tą grupę priskiriamas ir šių eilučių autorius, tai tu riu patvirtinti, kad tarp mano kriterijų nėra nė vieno iš to V. Kulboko sąrašo. Istintines, kad ir kiti liečiamieji panašiai pareiškė. Sakysim, jei J. Grinius ginčė dėl literatūros moralumo, tai iš to dar neseka, kad kritikas nepripažįsta literatūrai savitumo ir kad jo kriterijai yra moralės dėsni. Manau, kad ir B. Raila turėtų ironiškai nusišypsoti dėl jam pirmo moralisto titulo... Visa laimė, kad V. Kulbokas, davęs jiems išgalvotą popierinį pamatą, vis dėlto ju nenuvertina: "Vieni, didelio išsilavinimo ir gero skonio, duoda gerų ir ob-jektivių vertinimų, kol veikalų idėjinė pusė nesukieria su ju pasaulėžiūra. Jie turi skonio ir intuicijos skirti vertingus kūri-nius, atseoti naujus talentus; jie kovoja su su grafomanija, for-muoja visuomenės estetinį sko-nį..." (404 p.). Kuo čia suminė-tieji "moralistai" skiriasi nuo J. Brazaičio — A. Vaičiulio grupės turbūt neaišku ir patia V. Kulbokiui. Juk tai to paties este-tinio-psichologinio kelio kriti-ka... Metodiniu atžvilgiu anti-raštėmis išskirti tik J. Grinius ir St. Tamulaitis, o kiti visi su-varyti į vieną gardą, lyg jų reikšmė būtų mažesnė už Tamu-laičio... Nepripažįsčiau ištrauk-ti iš raštų... Tai lyg nereika-linė posūniai V. Kulboko tro-boje!

Kalbėdamas apie vardus, V. Kulbokas pradeda nuo akademi-nės grupės. Lauktume, kad ta pirmoji grupė: "Akademine, es-tetiškai psichologinė kritika" būtų pagrindinė, pati plačiausia ir esminiausia, nes realiai taip ir yra. Bet, deja, toje ran-dame tik Juozą Brazaičį ir An-taną Vaičiulį. Gerai, kad juo-dvių įvertinimas gana teisin-čas... Bet už tai labai plati yra "moralistų bei visuomenininkų"

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

AMERIKIEČIŲ LEIDYKLA Holt,

Rinehart and Winston senesniai iš-leido Alta Jablow ir Carl Whitters paruoštą knygą "The Man in the Moon" ("Žmogus mėnulyje"), ku-rioje pateikiamos įvairių tautų pa-sakos apie dangų. Lietuviams atsto-vauja dvi pasakos, paimtos iš "Ma-nyland Books" anghų kalba išleisto pasakų rinkinio "Lithuanian Folk Tales".

STEPO ZOBARSKO vadovaujama "Manyland Books" leidykla jau ba-gia spausdinti kun. Vytauto Bag-danavičiaus knygą "Cultural Well-springs of Folktales" ("Kultūriniai pasakų šaltiniai"). Jau yra susitar-ta su kun. Stasiu Yla išleisti anghų kalba jo atsiminimus iš nacių kon-cetracinės stovyklos "Žmonės ir žvė-rys dievų miške". S. Zobarskas taip-gi yra pasiryžęs kan. J. Tumo-Vaiž-ganto šimtąsias gimimo metines at-žymėti jo raštų rinkine anghų kal-ba, kurioj įtraukiamas "Nebyls" ir keletas smulkesnių kūrinių. Šiam leidiniui reikės mecenato ar mece-natų, galinčių paaugti \$3.500.

PROF. DR. ALFRED BMMES-BERG senajame Freiburgo univer-sitete, V. Vokietijos Schwarzwalde, pradėjo dėstyti lietuvių kalbą pen-kiemis studentams, naudodamasis J. A.V. išleistu vadovu "Introduction to Modern Lithuanian" juostelėm ir kitais priedais. Indoeuropeistas prof. dr. A. Bammesberg lituanistiką yra studijavęs Miuncheno universitete pas dr. Liuciją Jurgutytę-Baldauf. Lietuvių kalba dabar dėstoma: V. Vo-kietijoje — Bonnos, Miuncheno, Heidelbergo, Regensburgo, Ruhr, Freiburgo ir Saarlando universite-tuose, R. Vokietijoje — Berlyno Humboldt ir Leipcego universite-tuose.

PASAUOLIO LIETUVIŲ ARCHY-VAS, 5620 So. Claremont Ave., Chi-cago, Ill. 60636, USA, prašo tautie-čių paskolinti "Židinio" 1927 m. 7-8, 9, 10 numerius. Padarius archy-vui reikalingo vieno kūrinių kop-iją, jie bus grąžinti savininkui.

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVO skelbtas konkursas fotografams pra-tesiamas iki 1970 m. vasario 15 d., kad ilgais žiemos vakarais jie turėtų daugiau laiko pasiruošti. Tiems, ku-rie jau yra užmiršę konkursu taisyk-les, informacijas teikia ir kūrinių konkursui laukia: LFA fotografijos konkursas, c/o A. Grigaitis, 2081 Plainfield Dr., Des Plaines, Illinois, USA.

DAIL. NATALIJOS JASIUKYNAI-TES drobė "Vilnius" yra išstatyta "The National Art Club" galerijoje Niujorke lapkričio 16 d. atidarytoje kolektyvineje parodoje. Spalio 19-31 d. d. ji surengė individualią savo 17 tapybos darbų parodą "The Pen and Brush" klube Niujorke. Paro-dos atidarymo progą sveikinimo te-legramą dail. N. Jasiukynaitė atsi-untė Niujorko burmistras John V. Lindsay. Visi šios parodos paveik-slai buvo skirti Lietuvai — Klaipė-dos, Kauno, Vilniaus. Palangos vaiz-dams, tėvikiškas gamtovaizdis prie Sešupės. Placiu parodos recenzija paskelbė Greenwich Village laikraš-tis "The Villager". Dailės studijas N. Jasiukynaitė yra baigusi metropolio Niujorko meno mokykloje ir Niujorko universitete. Tobulinosi Europoje ir keletą kartų lankėsi Lietuvoje prieš II D. karą.

LIETUVIŲ ATGIMIMO SAJODIS laisvės kovotojams partizanams at-žymėti buvo paskelbęs romano kon-kursą, kurio I-mąją \$1000 premiją, parūpintą Onos ir Valerijono Šimkų, laimėjo Jurgis Gliuda už romaną "Aitvarai ir giria". Vertintojų ko-misija pasiūlė antrosios \$500 premi-jas paskirti Aloyzui Baronui už ro-maną "Vėjas lekia lyguma" ir Ana-tolijui Kairiui už romaną "Istikimo-jų žolė". A. Barono romanui premi-ją jau parūpino Marija ir Bronius Macianskai. Mecenatai A. Kairio ro-manui bus paskelbti vėliau. Premi-juoti romanai jau ruošiami spaudai.

Iš anksto užsisakantieji juos galės gauti už \$10. Kreiptis į "Laisvosios Lietuvos" administraciją, 2618 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629, USA.

MUZ. ALEKSAŠ MROZINSKAS žuvo eismo nelaimėje lapkričio 21 dieną. Niujorke, mirtinai sužeistas sunkvežimio prie Aušros Vartų bažnyčios, kurioje ėjo vargonininko pa-gais. Velionis buvo gimęs 1914 m. Šiauliuose, mokėsi Šiaulių muzi-kos mokykloje ir Kauno konservato-rijoje pas pianistą prof. A. Ru-žickį. Laimėjęs konkursus varžy-bas, nuo 1935 iki 1944 m. dirbo Kauno radijofoe kaip pianistas koncert-meisteris. Šiame laikotarpyje jis yra surengęs eilę reitaliųjų ir dalyvavęs koncertuose su simfoniniu orkest-ru. Muzikines studijas gilinio Miu-ncheno aukštojoje muzikos mokyk-loje. Brooklyne buvo atidaras piano studiją, vadovavo vyrų kvartetui "Aitvarai". Velionis paliko apie 100 oktetams, kvartetams ir chorams su-komponuotų dainų.

EUROTONE BENDROVE Niujor-ke išleido Alice Stephens-Stevonavi-cienės vadovaujamą čikagiečių lie-tuvių ansamblio "Aidutės" ilgo gro-jimo plokštelę. Ši bendrovė kase-tėmis vadinamais mažiesiems magnetofonams jau yra išleidusi įspūdingas įrašytas Niujorko lietuvių vyrų oktetų dainas ir akordeonisto Kazio Daubaro įgrotas lietuviškas melodijas.

OKUPUOTOJ LIETUVŲ

VILNIUJE GASTROLIAVO iš Maskvos Lenkijon grįžantis Helenos Modzejevskos vardo senasis Kroku-vos teatras, įstojęs 1799 m. sausio 1 d. Operos ir baleto teatre svečiai vilniečiams suvaidino J. Slovackio "Fantaziją", V. Sekspyro "Užsispy-rėlės sutradymą" ir dabartinio len-kų dramaturgo T. Ruzevičiaus pjesę "Mano dukrelė".

TRIS DIENAS TRUKUSIAME astronomų pasitarime Vilniuje dė-mesio centre buvo vilniečių astrono-mų pasiūlyta ir jau įgyvendinama daugiaspalvė fotometrinė sistema, jos pritaikymas įvairiems žvaigždžių pa-parametrams tirti. Pranešimus šiuo klausimu mokslininkams iš įvairių So-vietų Sąjungos observatorių skaitė V. Straizys, K. Zdanavičius, G. Ka-karas ir kiti astronomai. Pasitarimo dalyviai priėmė rezoliuciją plačiau propaguoti Vilniaus fotometrinę sis-temą, kuria jau yra susidomėjusios ir dvi amerikiečių observatorijos. Su vilniečių astronomų sukurta naują-ja sistema bus supažindinti viso pa-saulio astronomai sekančią vasarą įvyksiančiame suvažiavime Britanijo-je.

VILNIAUS UNIVERSITETU liaudies dainų ir šokių ansamblio, vado-vaujamas Algimanto Balčiūno, išvy-ko gastrolių į R. Vokietiją. Turisti-nės-kencertinės kelionės metu kon-certai bus surengti R. Berlyne, Dres-dene, Leipcege, Weimare ir kituose miestuose.

LIETUVIŲ POEZIJOS rečitalį "As niekinu ramybės būvį" Vilniaus ak-torių namuose surengė Kauno dra-mos teatro aktorė Dorolessa Kazra-gytė, pasirinkusi Justino Marcinke-vičiaus, J. Degutytės, A. Maldonio, K. Kubilinskio, Alg. Baltakio, P. Šir-vio ir kitių poetų eilėraščių apie žmogaus svajonių, ilgesio, skausmo ir džiaugsmo valandas.

KAUNO MOKYTOJŲ NAMUOSE kalbininko K. Būgos 90-tojo gimta-dienio minėjimą surengė Lietuvos li-teratūros muzėjus ir Kraštotyros Draugijos kalbos sekcija. Pagrindi-ni pranešimą padarė filologijos dr. Z. Zinkevičius, atsiminimais dalijosi docentas Z. Kuzmickis. Programa bu-vo papildyta M. Daukšos ir Vydyno mintimis apie lietuvių kalbą. Kon-certinę dalį atliko Grincevičiūtės va-dovaujamas Domaševičiaus sanato-rijos kanklininkės ir dainininkės. Mi-nėjimo dalyviai aplankė ir gelėmis papuošę K. Būgos kapą Petrašiuo-se.

POETES S. NERIES 65-tasias gi-mimo metines Kupiškio kultūrinin-kai ir bibliotekos darbuotojai atžy-mėjo jau skirtu vakaru "Diededžių žydėjus". Palemono namelyje, ku-riame S. Neris gyveno 1937-41 m., baigiamas įrengti jos visam gyven-iui skirtas muzėjus. Anksčiau eks-ponatai lankytojus supažindindavo tik su Palemono praeistais jos gy-vavimo metais. Muzėjų įjungiamos ir S. Neris vyro skulptoriaus B. Bu-čo dirbtuvės.

ZEMES ŪKIO STATYBOS projek-tavimo instituto liaudies šokių ansambliis "Rasa", vadovaujamas R. Tamučio, veiklos antrašias metines atšventė premjeriniu spektakliu "Rasos šventė" Kauno muzikiniam teatre. "Rasa" choreografinių kolektyvų konkurse "Pora už poros" yra išsikovojusi geriausio šokių ansam-blio vardą. "Rasos šventės" premje-ro proga rasietišios ir rasietišios su-teiktas pavyzdinis kolektyvo titulas.

"VAGOS" LEIDYKLA "Lituanisti-nės bibliotekos" knygų seriją ruoš-šiai papildyti "Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Žemaitijos metraš-čių" (Bychovco kronika), A. Vijuoko Kojalavičiaus "Lietuvos istorija" ir vysk. M. Valančiaus "Žemaitių vys-kupystė". Šiai serijai priklausau jau skaitytosios pasiekė leidiniai — My-kolo Lietuvis "Apie totorių, lietuvių ir maskvėnų papročius", Jono Goš-tauto "Ponas Teisėjaitis, arba pasa-kojimas apie Lietuvą ir Žemaitiją", Jono Lasickio "Apie žemaitių die-vus". Mokslių Akademijos istorijos instituto sąsiuviniai serijai "Acta his-torica Lituanica" priklausė leidiniai — "Kazimiero Teisnys (1468 m.)", V. Daugudžio "Stakiškių lobis", A. Janulaičio "Mikalojus Akelaitis", ba-gaila spausdinti A. Tautavičiaus stu-dija "Vilniaus koliai", leidyklai jau įteikta R. Kulikauskienės knyga "Lie-tuvio kario žirgas".

MASKVOS LITERATŲ NAMUOSE atidaryta Lietuvos fotomegų darbų paroda. Apie 100 nuotraukų para-dai pateikė G. Orentaitė, R. Dichavičius, V. Vilevičius, A. Zavadskis, H. Liandzbergis, M. Pivorūnas, V. Straukas ir kiti meninės fotografijos atstovai.

PETRO CVIRKOS kūrybai skirtas vakaras įvyko Lietuvos Teatro Drau-gijos aktorių namuose Vilniuje. Ru-sų dramų teatro aktorė Monika Mi-ronaitė skaitė pasaką "Apie gaidį Giedorių-Kakarykiorį ir jo vaikus". Programoje taipgi dalyvavo dramos aktorai J. Cepaitis, S. Nosevičiūtė, D. Jakševičiūtė, R. Kalvelis, ir A. Bružas.

MARIAUS KATILISKIO romaną "Mikšais ateina ruduo" 25.000 egz. tiražu išleido "Vaga" Vilniuje. Ro-mano ištraukos buvo skelbtos "Gim-tojo Krašto" puslapiuose.

V. Kst.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BLOOR — INDIAN RD., \$6,000 imokėti, 6 kambarių, mūrinis, atskiras namas. Vietą 2 garažams. Dvi modernios virtuvės, 2 prausyklos. Visai arti poezinio traukinio. Tuojau galima užimti.

JANE — BLOOR, \$36,900 prašoma kaina, 7 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu, vandeniu alyva šildomas. Imokėti apie \$8-10,000. Arti centrui. Graži vieta.

HIGH PARK, \$12,000 imokėti, atskiras mūrinis pajamų namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Platus sklypas, 3 virtuvės, 3 prausyklos. Pirmam augšte 4 kambariai su prausykla. Augštas rūšys. Viena atvira skola.

EVELYN, 8 dideli kambariai per du augštus, atskiras mūrinis namas, 2 virtuvės, privatus įvažiavimas. Tuojau galima užimti. \$8,000 imokėti. Atvira skola.

SWANSEA, \$4,500 imokėti, atskiras 6 kambarių namas, naujai at-

remontuotas, didelė virtuvė, arti susisiekimo ir krautuvų. Prašoma kaina \$26,500.

BABY POINT, \$21,000 vienos šeimos 5 kambarių namas, naujai atremontuotas su įvažiavimu ir garažu. Gal užtektu \$3,000 imokėti. Tuojau galima užimti. Alyva šildomas.

ROYAL YORK, 10 kambarių dvibutis (duplex), privatus įvažiavimas, du garažai, įrengtas rūšys, didelės modernios virtuvės, kilimai, balkonai, arti krautuvų ir susisiekimo. Vieno buto nuoma \$115 mėnesiui.

INDIAN RD. — HOWARD PK., \$26,500 atskiras mūrinis 6 kambarių namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, šildomas saulės kambariais. Antas augštas išnuomotas už \$120 mėnesiui. Pirmas augštas tuščias. Arti centrui. \$5,000 imokėti.

Skubiai reikalingi namai parduvimui

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS

KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

KASOS VALANDOS:

Pirm. 10-130 ir 430-7

Antr. 10-130

Treč. uždaryta

Ketv. 10-130 ir 430-7

Penkt. 10-130 ir 430-8

Šešt. 9-12

Sekm. 930-1

MOKA:

už term. indėlius 3 metams 8%

už term. indėlius 2 metams 7½%

už term. indėlius 1 metams 6¼%

už depozitus-čekius s-tas 5½%

už šerūs numatoma 6%

IMA:

už asmenines paskolas 9%

už nekiln. turto paskolas 8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2000 ir asmeninių paskolų — iki \$5000. Pilna čekių sistema padeda atlikti finansines operacijas. Parduodame American Express kelionių čekius ir pinigines perlaides.

MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W.

Tel. 534-9286

BLOOR — RUNNYMEDE, tik \$6,000 imokėjimas, 9 kambariai, atskiras mūrinis namas. Trys virtuvės, dvi prausyklos, arti poezinio traukinio. Atvira skola 10-čiai metų.

HAVELOCK — COLLEGE, gatvėje priešais Priskėlimo bažnyčią, 9 kambarių namas. Imokėti apie \$8,000, skola iš 8½%. Mūrinis dvigubas garažas, geras privažiavimas.

BLOOR — DURIE ST., 7 kambariai per du augštus, gražus namas, alyva-vandeniu šildomas, didelis kiemas, šoninis įvažiavimas, garažas. Imokėti apie \$12,000.

RONCESVALLES — HIGH PARK BLVD., 15 kambarių per tris augštus, 4 virtuvės, 4 prausyklos. Visą laiką išnuomoti atskiri butai. Didelis kiemas, garažai su privačiu įvažiavimu. Atvira skola iš 7½%, reikalingas didesnis imokėjimas.

WHITEY — BROOKLIN, netoli Toronto, 2 sklypai gražios žemės, tinkamos statybai, po 10 akrų kiekvienas. Imokėti \$10,000.

ARTHUR — LUTHER, maždaug 60 mylių nuo Toronto, 100 akrų geros žemės su namu, prie gero kelio, kampinis sklypas. Prašo \$25,000 su maždaug \$8,000 imokėjimu.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

A. L. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaraš — HU. 9-1543

BABY POINT — JANE, \$35,900 — prašoma kaina: gražus vienaauštis 7 kambarių, geram rajone, vandeniu apšildomas, 2 prausyklos, prijungtas garažas, didelis sklypas su vaismedžiais; 7½% mortgičius.

INDIAN GROVE, dvibutis (duplexas), 12 kambarių, arti Bloor gatvės ir poezinio stoties; pajamos — \$500 i mėnesį; imokėti — apie \$15,000. Vienas mortgičius. Vandeniu apšildomas, 2 garažai.

DURIE ST. — BLOOR, \$12,000 imokėti, vienas atviras mortgičius; rupių plytų namas, 2 virtuvės, vandeniu apšildomas, garažas, palikimas.

DURIE ST. — SWANSEA, \$20,900 prašoma kaina, \$5,000 imokėti, vienas atviras mortgičius; atskiras, 2 miegamųjų per 2 augštus medinis namas, gerai prižiūrėtas, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, galima siūlyti mažiau.

Dėl tolesnių informacijų skambinkite A. GARBENTUI

Extra Realty Ltd.

(NAUJAS ADRESAS)

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4, TEL. LE 1-1161

BLOOR — RUNNYMEDE RD., \$17,000 imokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių, tikras dvibutis (duplexas), 2 mūro garažai, privatus įvažiavimas. Kaina \$38,000. Liko viena atvira skola 8.5% 5 metams.

NOTTAWASAGA UPE — 26 KELIAS, ant upės kranto, 10 akrų derlingos žemės, mažas imokėjimas, prieinama kaina.

BLOOR — ROYAL YORK, \$8,000 imokėti, mūro, atskiras, 5 kambarių vienaauštis (bungalow), užbaigtas rūšys. Prašo \$28,000.

KIPLING — RATHBURN, \$10,000 imokėti, mūro, atskiras, vienaauštis (bungalow), mod. virtuvė, užbaigtas rūšys, garažas, privatus įvažiavimas. Prašo \$32,900.

EGLINTON — KEELE, \$12,000 imokėti, mūro, atskiras, 3 butų apt., 2 butai po 5 kambarius ir vienas 3 kambarių. Prašo \$48,000.

Geri pirkiniai. Skubiai telraukites.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO

VI. Pūtvis šaulių kuopa paminėjo 15 metų gyvavimo sukaktį lapkričio 29 d. Šv. Jono Kr. par. saleje banketu. Garbės svečiai buvo: Lietuvos gen. konsulas J. Žmuidzinas su Ponia, Čikagos S. S.T. centro v-bos pirm. VI. Išganaitis, šaulių garbės teismo pirm. teisininkas A. Budreckas, jūrų šaulių gen. Daukanto kuopos pirm. A. Maksvytis iš Detroito, šaulių St. Butkaus kuopos pirm. V. Tamošauskas, jūrų šaulių "Svyturio" kuopos — M. Vitkus su palyda, Montrealio mindaugėnų kuopos pirm. J. Petrauskas, Hamiltono algridėnų kuopos pirm. P. Kanopa, KLB valdybos atstovas J. R. Simanavičius, sav. kūrėjų pirm. V. Streitas, St. Catharines ramovėnų pirm. P. Alonderis, skautų — K. Batūra, baltiečių vet. atst. estas R. Tralla. Pokylį atidėre ir jam vadovavo Toronto kuopos pirm. St. Jokubaitis. Palaiminus valgius kuopos garbės šaulių kun. P. Azubaliui, buvo apdovanoti šaulių žvaigždės ordinu kuopos garbės šaulys kun. P. Azubalis ir garbės šaulė Elzė Jankutė; šaulių žvaigždės medaliu — garbės šaulys kuopos pirm. St. Jokubaitis; skautų ordinu — kuopos garbės šaulys vyčio kryžiaus kavalierius inž. J. Preiksaitis. Šaulių ženklus prisegė centro valdybos pirm. VI. Išganaitis, o skautų — sk. K. Batūra. Po sveikinimo kalbų minėjimas baigtas Tautos himnu. Toliau sekė linksmoji dalis. Prie banketo prisidėjo maisto paruošimo šaulės — M. Jokubaitienė ir M. Astrauskienė, salės papuošimu — P. Jonikas, tarnyboje dirbo — V. Pilėnas, R. G. Daugėlas, P. Meškauskas, V. Bičiūnas, garbės šaulės E. Dambrauskienė, p. Valiulienė ir kt. Kuopos valdyba pasidarbavusiems taria šaulišką aciu!

P. Glb.

Visuomenininkei Iz. Matusevičiūtei paminklas, statomas visuomenės ir velionės giminių lėšomis, yra jau baigiamas. Pagal archit. dr. A. Kulpavičiaus projektą, paminklas yra koplytstulpio išvaizdos: virš 9 pėdų apvalaus akmeninio stulpo iškyša bronzos atliedinta lietuviška koplytėlė. Paminklas kainuos apie \$800, kurių \$600 jau surinkti.

"Dainos" valdyba dėkoja klebonui kun. P. Azubaliui už leidimą rinkliavai Šv. Jono Kr. bažnyčioje gruodžio 7 d. Surinkta \$123.46 Vokietijoj likusiems seneliams ir ligoniams.

Tradicinė latvių dainų šventė rengiama 1970 m. birželio 27 — liepos 5 d. Toronto. Dalyvaus chorai iš visos S. Amerikos, Švedijos ir Vokietijos.

Lietuviškų dainų ir šokių muzikos plokštelė "Tykus buvo vakarėlis" išleista Toronto lietuvių radio programos "Tėvynės Prisiminimai" gaunama Toronto parapijų kioskuose, Margio vaistinėje, Alfa Radio and Sport Store parduotuvėje, Hamiltono pas J. Pleinį ir St. Catharines pas kun. B. Mikalauską, OFM. (Sklb.)

DEKOJAME

Surengusiems 25 metų mūsų vedybinės sukakties paminėjimą — po būvį, įteikusiems brangias dovanas ir visiems dalyvavusiems nuosirdžiai dėkojame. Tėvui Rafaeliui už atliktas religines apeigas, prasmingą kalbą ir simbolinę dovaną nuo savęs ir nuo Tėvo Placido; J. Račiui, sveikinusiam visų vardu. Taip pat esame didžiai dėkingi: P. E. Ališauskui, J. J. Ignatavičiui, V. S. Jakubickams, A. J. R. G. Jankaičiui, K. J. Janulaičiui, V. J. Jasinavičiui, L. Karbūnienei, B. F. Kasperavičiui, Pr. Kazukiui, V. V. Keciariui, M. V. Kriščiūnui, G. E. Kuchalskiui, E. K. Kudirkoms, A. V. Kvedarams, L. P. Murauskams, V. J. Paršeliui, A. J. Paršeliui, P. Paškovičiui, M. Pike, A. V. Poškačiui, J. Pažmeckui, G. J. Račiui, O. J. Rinkevičiui, V. B. Saulėnui, S. J. Sinkevičiui, B. A. Salkauskui, T. Trakymieniui, B. E. Turner, J. M. Urbanams, J. Zadvaičiui.

Už taip gražias gėles, primenantias jaunystės pavasarį, nuosirdžiai dėkojame: p. p. A. J. Paršeliui, E. K. Kudirkoms, V. S. Jakubickams ir Pr. Kazukiui. Visa tai liks mūsų širdyse iki visų laikų šiam gyvenime. Liekame visiems Jums dėkingi — Marytė ir Vacys Vaitkai

PADĖKA

Nuosirdžiai padėką reiškū už operaciją dr. W. Keith Welsh ir dr. A. Pacevičiui už rūpestingą globą ligos metu. Taip pat dėkoju visiems, kurie mane lankė ligoninėje, atnešė dovanų ir gėlių: Tėvams pranciškams, kun. P. Azubaliui, I. Girdžiui, Julijui Bakšui, A. Valadkiei, A. D. Siminkevičiui, V. Tomšenkai, A. Empakeriui, G. Vingeliui, V. Kazlauskui, L. P. Būtnams, sūniui, mairčiui, dukrai, žentui ir anūkams. Ypatinga padėka A. Gentuvienei, mairčiui V. Siminkevičiui ir dukrai P. Saplienei už dažną lankymą, dovanas ir gėles.

Visiems aciu — J. Siminkevičius

Savaitgalio rekolėkcijos vyrams augstinijonų vienuolyne King City praėjo su dideliu pasisekimu. Dalyvavo 35 vyrai ir jaunuoliai. Rekolėkcijų vedėjas kun. V. Zakaras iš Putnam, Conn., žavėjo visus savo giliomis, moderniomis mintimis. Gaila, kad tokio talento kunigaščių neturi galimybė dirbti diešnės lietuvių katalikų kolonijose. Tai buvo savaitgalis, kurį ten dalyvavę vyrai dar ilgai prisimins. Jaunuoliai taip pat buvo sužavėti vietiniu jaunu, dinamišku kunigu, su kuriuo pokalbiai vykdavo iki vėlyvos nakties. Rekolėkcijas rengė Priskėlimo par. katalikų vyrų draugija, vadovaujama V. Sondos.

Kūrėjai — savanoriai Lietuvos kariuomenės šventės proga surinko aukų invalidams ir sunkioje būklėje esantiems savanoriams Vokietijoje bei kitur: Priskėlimo bažnyčioje \$277.66, Šv. Jono Kr. — \$142.14 ir ev. liuteronų — \$20. Valdyba nuosirdžiai dėkoja gerb. parapijų klebonams už leidimą rinkti aukas, J. Dambariui ir skautui V. Baltakiui už talką. Ypatinga padėka aukotojams — Valdyba

PADĖKA

Naujoji seselių rėmėjų valdyba suteikė daug džiaugsmo suruošdama originalų ir skoningą rudens balių lapkričio 22 d. Salės jaukumas, parvėjų nuotaikingas apšvietimas ir jų vyrų patarnautojų giedrumas linksmam nuteikė visus dalyvaujančius.

Reiškiamė gilią padėką valdybai: p. p. Auštrotienei, Banienėi, Laurinčienei, Levisauskienei, Manglicienei, Vingelienei ir Zemaitienei, ponij vyrams, kurie aktyviai prisidėjo. Nuosirdžiai dėkojame visuomenei už atsiliepimą ir atsilankymą. Jūsų parama mus skatina ateities darbams.

Kanados Lietuvių Fondui dėkojame už paskyrimą \$50 Toronto lietuvių vaikų darželiui.

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys

PADĖKA

Kūrėjai-savanoriai nuosirdžiai dėkoja: klebonui kun. P. Azubaliui už salės nuomos nuolaidą; "Mohawk Furniture Ltd." savininkams, vyrų kirpyklos savininkui p. Cicieniui, vaistinėi p. Margiui, p. p. Senferams ir "Parkside Meat Market" savininkams už dovanas loterijai; semininkui M. Šenferiui ir U. Žilinskiui už pagaminimą valgių; R. Bražukaitę už plakatus ir VI. Jociui už pasidarbavimą rengiant 15. XI. vakarą. Nuosirdus aciu atsilankiusiems — L. K. Kūrėjų-Savanorių S-gos Toronto skyriaus valdyba

PADĖKA

Kūrėjai-savanoriai nuosirdžiai dėkoja "AMBER DRAPERIES CO." savininkams A. Jankaitienei ir M. Vaitkienei už supirkimą medžiagos bei pasiūvimą 6 vėlavų ir raiščių. Toronto skyriaus valdyba

Nuosirdžiausia padėka Toronto VI. Pūtvis kuopos broliams ir sesėms šauliams mane aplankiusiems Šv. Juzapo ligoninėje. Vytautas Keturakis

Vietoje kalėdinių šventinių sveikinimų siuntinėjimo savo pažįstamiems aukoj lietuviškai spaudai — "T. Žibūriams": A. T. Sekonai — \$10, E. P. Bersėnai — \$5, S. A. Kaluzos — \$5. Aciu jiems.

Atitaisymas. "T2" 49 nr. A. ir J. Vyšniauskų 50 m. vedybinės sukakties aprašyme iškrito pavardės: ev. kun. A. Žilinskio žmonos p. Žilinskiėnės; gėles atsiuntusių žento brolių: A. ir G. Povilaičių, V. ir I. Povilaičių ir J. ir J. Povilaičių.

ERNAS SUPERMARKET

(lietuviška maisto krautuvė)

Kaimiški sūriai, įvairios dešros, silkės, bulvinės dešros (savaitgaliais).

Šventėms priimame kumpių ir paukštienos užsakymus.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS.

Tel. 762-4781,

19 St. John Rd., Toronto, Ont.

Dėmesio!

Gautas pranešimas, kad Kanadai skirta automobilių kvota bus nutraukta 1970 m. sausio 1 dieną. Todėl, kas norėtų užsakyti automobilį savo giminėms Lietuvoje, prašome paskubėti ir užsakyti ne vėliau š. m. gruodžio 29 d.

BALTIC EXPORTING CO.

A. ir S. Kalūza

Telefonas LE 1-3098

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Ateitininkų žinios

Vyresniųjų moksliečių susirinkimas — sekmadienį, gruodžio 14 d., 5 v. Vyresniųjų grupė (11-13 sk.) renkasi muzikos studijoje, jaunesniųjų grupę (9-10 sk.) — ateitininkų kambarėje. Kviečiami visi dalyvauti.

Jaun. mergaitės — Gintarės (7-8 sk.) organizuoja šeiminių kalėdinių po būvį L. V. Namuose šį seštadienį, 4 v.; kviečia visus jaun. ateitininkus (1-8 sk.), berniukus ir mergaites. Sekmadienį susirinkimui nebus; visi globėjai prašomi su savo būreliais ateiti į šį po būvį.

Jaunimo Mišios — šį sekmadienį, 10 v. r., Priskėlimo par. parodų salėje. Kviečiamas visas kolonijos jaunimas — ne tik ateitininkai (gimnazistai ir studentai — ne pradžios mokyklos jaunimas).

Ideologiniai kursai Dainavoj įvyks ir šiais metais. Kursai prasidės antrą Kalėdų dieną ir baigsis sausio 1 d. Kaina — \$25 asmeniui. Iš Toronto gali vykti 10 moksliečių. Sunkumų yra su automobiliais. Gal kas turi kokius pasiūlymus?

"Ateities" prenumeratą galima su-

mokėti A. Bumbuliui arba R. Gir-

dauskaitei. Jau laikas pratęsti pre-

numeratą ir atsiųgti už praėjusius

metus.

Lietuvių Studentų Ateitininkų Sa-

jungos suvažiavimas Dainavoj 1969

XI. 1-2 kreipė dėmesį į lietuviško-

sios spaudos svarbą. Reiškiamė gilų

dėkingumą už pasisavintimą ir pa-

stangą spaudos darbe. Linkime, kad

"Tėviškos Žibūriai" puosť lietuvių

tiesos ir laisvės meile.

Antanas Razgaitis, SAS pirm.

Skautų veikla

● Romuvos korporacijos narių susirinkimas įvyko gruodžio 7 d. Jį atidarė valdybos pirm. S. K. Batūra, taipgi padarydamas ir pranešimą. Buvo išklausyti iždininko S. V. Sendžiko, revizijos komisijos — J. Empakerienės pranešimai ir dėl jų trumpai pasiaiškinta. Į naują stovyklavietės komitetą išrinkti: J. Baltadonis, ps. dr. V. Kvedaras, B. Sapplys, S. V. Sendžikas ir A. Vasiliauskas. Į revizijos komisiją — J. Cesėkas, S. D. Keršienė ir E. Simonavičienė. Susirinkimo dalyvių pasiūlymai bei sumanymai perduoti valdybai.

● "Satrijos" tunto ruošiamos tradicinės Kūčios ir kartu Kalėdų eglutė — gruodžio 21 d., 5 v.p.p., Priskėlimo didžiojoje salėje.

● LSB jūrų skautų skyrius, išlaikęs atitinkamus egzaminus, III eilės jachtos vado teises suteikė ps. A. Empakeriui. Sveikiname.

● D.L.K. Kestučio jūrų sk. būdžių kandidatų laivas vadu išsirinko vl. E. Birgiolą, pav. vl. A. Pacevičiū.

● Jei kas turėtų nebenaudojamų, išaugtų pačiųjų, jomis galima būtų padaryti didelį džiaugsmą Kanados šiaurės indėnų vaikams, jiems jas nusiučiant. Adresą galima gauti pas I. Kairienę.

● "Rambynio" tunto vadijos posėdyje gruodžio 4 d. apžvelgti mokesčių ir registracijos reikalai. Vadovai yra prašomi LSB ir kanadiečių registracijos galutinai suvatkyti ligi gruodžio mėnesio pabaigos. Taipgi buvo smulkiau pasinformuota apie 1971 m. stovyklą Japonijoje. Į šią pasaulinę stovyklą stengiamasi nuisti bent vieną skiltį skautų iš Toronto.

● Sekanti Mindaugo dr. vės sueiga — šį penktadienį, gruodžio 15 d., 7 v.v., skautų būkle.

● LSS korespondencinio suvažiavimo dalyviai jau yra gavę balsavimo lapus. Primenama, kad už kandidatų pabalsuoti reikia ligi gruodžio 15 d. (pašto antspaudo data).

Č. S.

Dr. N. Novošickis su žmona nuo š. m. gruodžio 15 d. iki 1970 m. vasario 2 d. išvyksta atostogų. Jo kabinetas tuo laiku bus uždarytas.

8 psl. • Tėviškos Žibūriai • 1969. XII. 11 — Nr. 50 (1037)

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 279-0814

VISŲ ROŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-ųjų atstovybė

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave., Tel. 531-6165

NAUJAS SKYRIUS: 295 Roncesvalles Ave., Tel. 536-1373

Dirbtuvė Atidaryta: Kasdien 9-6 val. Ket. ir penkt. 9-9 val.

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PASTU

BE MUITO DOVANOS:

- Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smulkūs aprašymai ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.
- Taip pat persiunčiame pinigų, už kuriuos gavėjai gali nusipirkti įvairių prekių.

Maisto siuntinių svarbi neribotos.

- Be to, siunčiame su sudarytais ir apdraustais įvairius siuntinius iki 19% sąsų grynų svario.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvenant ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patarimais atitęję.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT. Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVICIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3 Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

UŽSAKYKITE TIK PER DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.

NAMAMS ŠILDYTI ALYVĄ

C. (Chuck) ROE tel. įstg. 255-3900 Atst. St. Prokapsas Sales Manager namų - 741-9065 tel. 767-9088

Nemokamas krosnių išvalymas.

Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

Vienintelė Lietuviška Toronto **PARKDALE GULF SERVICE CENTRE** benzino stotis 1181 Queen St. W. Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Automobilio vilkimas (towing). Autovežimį taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (gruodžio 1-7) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltono skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiugsis.

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazoninio stotį. Gazoninis, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilio remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas patarnavimas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

Visų rūšių automobilį išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST. Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

SKAITYTOJAI PASISAKO

DIDŽIAI GERBIAMAS REDAKTORIAU,

Jūsų redaguojamo laikraščio "TĖVISKĖS ŽIBURIAI" dvidešimtmečio proga "DRAUGO" redakcijos vardu prašau priimti nuosirdžiausius sveikinimus ir linkėjimus iš tėsėti sunkiam ir atsakingam lietuviškos spaudos darbe. Per dvidešimt metų tik didelio redaktorių ir leidėjų pasiaukojimo dėka "TĖVISKĖS ŽIBURIAI" yra pasiekę augsto lygio spaudos kultūroje. Nuosirdžiai tikime, kad tas Jūsų ryžtas nesumažės ir pastangos nesumenkės ir toliau keltan krikščioniškas ir tautines vertybes išiešvius lietuvių gyvenime.

Ilgiausių metų ir sėkmingo darbo!

P. Garša, "Draugo" red. vardu

DIDŽIAI GERBIAMIEJI "TĖVISKĖS ŽIBURIAI" LEIDĖJAI!

Sveikinu, kad suorganizavot šio savaitraščio leidimą ir linkiu dar didesnio pasiryžimo bei energijos leisti jį ir toliau ir net mūsų tėvynei Lietuvai atgavus savo laisvę. Bet tada jau bene reikėtų iš savaitraščio pereiti į dienraštį. Ta proga sveikintini aukotajai pinigų, įgalinusių "Tėviskės žiburį" leidimą, redakcijai, sugebėjusi bei sugebanti taip išmoningai redaguoti juos, sveikintini ir administracijai, parodžiusi bei teberodanti daug trūso ir didelių pastangų atlikti įvairius darbus, suriščius su savaitraščio tvarkymu, jo siuntinėjimu ir pan. Taigi, valio visiems!

J. Kairys

DIDŽIAI GERBIAMIEJI,

"Tėviskės žiburį" dvidešimtmečio proga tebūnie man leista, kaip šio laikraščio bendradarbiui, šį žymų pasiekimą jį išiešvimo metais, nuosirdžiausiai pasveikinti redakcijai, administracijai, leidėjams ir palinkėti kuo geriausios sėkmes kankiam dvidešimtmečiui, kad ir toliau "Tėviskės žiburiai" mums skaidrintų tėviškės praradimo ūkanas ir kad per tą laiką jie galėtų sušviesti jau laisvoj ir nepriklausomoj Lietuvai!

Dr. Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis

GERBIAMASIS REDAKTORIAU,

Dvidešimtmečio sukakties proga Kanados Saulių Rinktinė sveikina linkėdama, kad ir toliau "TĖVISKĖS ŽIBURIAI" šviestų visam lietuvių išiešvijos pasauliui. Kartu reikiame padėkų už šauliškų reikalų supratimą, suteikiant vietos šaulių veiklos aprašymams "T2" skylyse.

S. Jokubaitis, Rinktinės pirm. SVEIKINU!

Rodos, dar taip neseniai, lig vakar, pradėjai pirmuosius žingsnius. Nedrauslūs žengti į ateitį, nežinodamas kas bus už metų — kitų. Kaip mane priims lietuvių? Ar visi supras mano mintis, mano žodžius? Ar turėsiu užtektinai skaitytojų, bendradarbių ir rėmėjų? Kaip bus su prenumeratoriais?

Daug turėjai vargo (manau ir šiandien dar turi), bet jau šventi 20 metų. Jau nesi jaunas kūdikis su netvirtais žingsniais, bet sutvirtėjęs jaunuolis, kuris žino kur eina ir ko nori pasiekti savo gyvenime.

Kai aš buvau 20 metų, tai neturėjau to rūpesčio, kurį Tu turi šiandien. Aš gyvenau laisvoje Lietuvoje, kur viskas buvo lietuviška. Visi ten kalbėjo sava kalba, visi mokėsi mokyklose lietuvių kalbos ir skaitė knygas, laikraščius sava kalba. Niekas ten nesirūpino lietuvių spaudos likimu, nes visi tikėjo, kad Lietuva bus laisva per amžius! Bet laikai pasikeitė. Kaip Tu šiandien nežinai kas bus su tavim už kitų 20 metų, taip ir aš bandau pažvelgti į ateitį ir atspėti savo likimą. Tu, mielas drauge, dar esi jaunas ir tvirtai tikiu, kad dar sulauksi kito 20-mečio, bet aš — tai didelis klausimas?

Per prabėgusius metus Tu išvairi didelių lietuviškos darbu tremtinių tarpe, ne tik Kanadoje, bet ir ten, kur Tavo žodis laisvai yra skaitomas — laisvame pasaulyje. Tu buvai lyg tas švyturys, rodąs kelią paklydusiems laivui. Mes radome laisvą, krikščionišką kelią tavyje. Nekarta teko nusivilti Taviu, bet dabar matau, kad jau žengi tvirtesnius žingsnius į šviesę ateitį, kurios aš linkiu Tau iš visos širdies!

Aplanky kiekvieno lietuviavo namus, parodyk jam kas Tu esi ir kokie Tavo tikslai. Paragink juos skaityti lietuvišką spaudą, o ypač mokyti vaikus lietuvių kalbos, nes tik mūsų jaunime bus Tavo ateitis. Mes su saule gyvenime, ir jei mūsų jaunimas neskaitys lietuviškų laikraščių, knygų, Tavo gyvenimo metai irgi bus suskaityti.

Tobulink turinį; daugiau mūsų rašytojų apysakų, novelių, daugiau vietos jaunims rašytojams. Tegų jie turi savo puslapį, bent kartą į mėnesį. Mums reikia naujų jėgų — rašytojų, kurie užimtų mūsų vietas, kai mes išeisime į amžinybę. Mažiau barmų ir pasigyrimų apie aptarnavimus, nuosavybes, daugiau žinių apie tikrą lietuvišką veiklą, kuri gražiai skambėtų kanadiečių tarpe. Mažiau skokių, balių ir sukaktuvių.

Cia mano patarimai Tau, ne kaip rašytojo, bet kaip skaitytojo, kuris žino į kokią sunkią ateitį eini. Mes iš savo pusės stengsimės remti Tave ir skaityti iki mūsų akys užsimerks.

Tegu Augščiausias laimina "TĖVISKĖS ŽIBURIUS"!

P. Devenis

BRANGŲS "TĖVISKĖS ŽIBURIAI" LEIDĖJAI!

Spauda yra didžiausias ginklas kovojant už idėjų sklaidimą, išlaikymą. Tai moralinis žmogaus maistas. Per karo audrą lietuvių, išmesti lyg iš skėstancio laivo į svetimas šalis, pasijutome alkani, vieniši, nors jau turėjome darbo ir duonos. Vadina mįelį D. P. po Kanadą ir kitur įeiti kokių lietuviškos šviesos spindulių, kurie šviestų taip, kaip buvo Lietuvoje. Ir štai prieš 20 metų suajė lietuvių idealistų be cento, tik su dideliu pasitikėjimu savimi, įsteigė "T2", kurie lietuviams visame pasaulyje tebešviečia varguose, džiaugsmuose, lietuviškos ugdymo darbuose, alsuoja lietuvių tautos pulsą. "T. 2." kiekvieną susipratus lietuvių nuveda į praities, dabarties ir ateities Lietuvą, aprašina, paguodžia, duoda jėgų pernešti visus ateivių sunkumus. Užtat nenuostabu, kad daugelis skaitytojų (trečiadienais ar ketvirtadieniais Toronto), tik grįžę iš darbo, klausia: "Ar jau ateitė "T2"? Lietuviškas laikraštis reikalingesnis kaip automobilis. Tai kasdienė duona.

Pirmasis "T2" redaktorius a. a. dr. A. Šapoka daug jėgų padėjo kol suorganizavo bendradarbius, vis primindamas tiems, kurie dar Lietuvoje rašydavo laikraščiams: "Vyrai, rašykite "T2" kas galite." Žinoma, kai trūkdavo medžiagos, pats per naktis sėdėdamas prirašydavo. Greit "T2" atsistojo ant gerų pamatų. Dabartiniai "T2" redaktoriai laikraštį dar patobulino. Tai pagrindiniai "T2" stulpai. Kartu dėkoju "T2" redaktoriams, kad ir man per 20 metų buvo leista išreikšti savo mintis kairiais aktualiais lietuviškos klausimais. Ilgo amžiaus "T2" darbuotojams! Priedu \$10 čeki.

Jonas Karka

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Vilniuje įvyko klasikinio imtynių rungtynės tarp Lietuvos ir R. Vokietijos rinktinė. Laimėjo Lietuvos rinktinė 5:5.4.5.

M. Paulauskas, kuris žaidė krepšinių Europos rinktinėje prieš Jugoslaviją, savo komandai iškovojo 16 taškų. Rungtynės laimėjo Europos rinktinė 93:90.

Kauno žalgiris sėkmingai pradėjo Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybes. Pirmose rungtynėse žalgiriečiai nugalėjo Tbilisio Dinamo 93:84.

Kauno žalgirio rinktinės žaidė pirmąsias Europos taurės pirmenybių rungtynes su Jugoslavijos Zagrebės rinktinėmis. Pirmąsias rungtynes laimėjo lietuvaičiai 15:10. Antras rungtynės teks žaisti Zagrebe.

Saulietis Ričardas Tamutis 11-12 m. amžiaus grupėje pasiekė naują plaukimo rekordą — 100 m nuotolį įvairaus pobūdžio plaukime nuplaukė per 1:21.3 ir 2.7 sek pagerino senąjį rekordą.

P. Motiekaitis su savo sklandytuvu vėl pagerino pasaulio rekordą. Jo modelis išvydė iki šiol nepasiektą skridimo greitį. Vidutinis kelių bandymų greitis buvo 116,247 kilometro per valandą.

SPORTAS VISUR

Kanada išsikovojo teisę žaisti pasaulio rinktinio pirmenybės vasario mėn. Prancūzijoje. Kanada dviejose atrankinėse rungtynėse įveikė JAV ir pateko į 16 komandų pasaulio pirmenybes. Šių rungtynių pasekmės 21:17 ir 19:17.

Pasiekėjo dar viena komanda pasaulio futbolo pirmenybėms Meksikoje — tai Čekoslovakija. Čekoslovakija ir Vengrija po normalių atrankinių rungtynių turėjo vienodą skaičių laimėjimų. Marselyje įvyko papildomos rungtynės, kurias laimėjo čekai 4:1. Šalia Argentinos ir Portugalijos, pasaulio pirmenybės neteko trečios iškilios komandos.

Olimpinės žaidynės 1976 m. suruošti siūlosi daug valstybių, jų tarpe ir Kanada. 1976 m. žiemos žaidynės, be Otavos, siūlosi ruošti ir B. Kolumbiją. Vasaros žaidynės norėtų ruošti Montrealis. Paskutiniu metu pirmąsias vasaros žaidynes ruošti pasiūlė ir Maskva.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- telkia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijas, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- skatėtiros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina cismo priemonės ekskursijoms
- patarnauja atskirai turistams

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

katarių, sumažėjo 16.684. Pernai imigrantai iš Europos sudarė 66.2% visų ateivių Kanadon. o šiame jau tik 54.9%. Italų imigracija Kanadon sumažėjo pusiau. Iš visų Europos kraštų tik Austrija, Graikija ir S. Airija išlaikė tą pati emigracijos Kanadon lygį. Daug kam rūpestį kelia gerokai paugęs imigrantų skaičius iš Indijos, Pakistano ir Karibų jūros kraštų.

Kvebeką sukrėtė gaisras Notre Dame du Lac senelių prieglaudoje, pareikalavęs 38 gyvybių aukos. Privacią prieglaudą, kurioje buvo nemažas skaičius invalidų, nakties metu prižiūrėjo tik vienas tarnautojas. Iš 67 senelių išgelbėti tapaviko 29. Kvebeko sveikatos ir gerovės ministeris J. P. Cloutier įsakė savo pareigūnams iširti gaisro priežastį. Jis taipgi sakė esąs susirūpinęs kitomis privačiomis prieglaudomis, kurios neatitinka provincijos statumų reikalavimų. "Canadian Press" žinių agentūra paskelbė sąrašą gaisrų, kuriuose yra žuvę daugiausia kanadiečių. Jame minimas gaisras "Noronic" laive Torontose, Newfoundland sostinėje. S. John's prieglaudoje, keturi gaisrai Montrealyje ir vienas Kvebeko provincijai priklausančiame St. Hyacinthe miestelyje.

Otava iškilmingai sutiko amerikiečių "Apollo XI" erdvėlaivio astronautus N. Armstrong, plk. E. Aldrin ir plk. M. Collins, pirmuosius žmonijus atstovus mėnulyje. Lig šiol jie jau buvo applanke 22 kraštus ir Kanadon užsuko baigdam 50.000 mylių kelionę. Astronautus lydėjo jų gydytojas dr. W. R. Carpenter, iš Edmontono kiles kanadiečiai, kuris lig šiol nėra atsisakęs Kanados pilietybės. Oficialius pietus astronautams savo rezidencijoje surengė premjeras P. E. Trudeau, o po to jie buvo palydėti į federacinį parlamentą, kur jiems ovacijos kėlė parlamento nariai ir senatoriai. Astronautas E. Aldrin, prisiminęs Kvebeko pagamintą mėnulio erdvėlaivio kojas, juokavo: "Galbūt jos nėra taip gražios, kaip moterų kojos, kurias aš čia dabar matau, bet mėnulio paviršius juos mums buvo labai gražios." Jis taipgi pranašavo, kad ateityje žygius į erdves atliks tarptautinės įgulos.

Testamentas

Mirė turtingas dėdė ir visi nuėjo pas advokatą išklausti dėdės testamento. Dėdė paliko savo žmonai \$300.000, dviem broliams \$100.000 ir savo seseriai \$50.000. Toliau advokatas perskaitė pažodžiui: "Ir mano giminaičiui Slapui, kuris labai norėjo, kad jį testamente paminėčiau, štai, aš jį paminu: "Ei, Slapi!"

Aktorių pokalbis

Zymusis prancūzų komikas Fernandel kartą telefonavo Amerikos komikui Bob Hope.

— Aljo, aljo! — šaukia Fernandel. — Kas čia kalba?

— Čia kalba didžiausias komikas pasaulyje, — atsako Hope.

— Tai nuostabus dalykas, — kalbėjo Fernandel. — Norėjau kalbėti su Bob Hope, o pasirodė aš kalbu pats su savimi.

ŠYPSENOS

Kas geriau skaičiuoja

Gydytojas uždraudė A. Einšteinui rūkyti, bet mokslininkas niekaip negalėjo nusikratyti šio kenksmingo įpročio.

— Kelintą pypkę šiandien rūkai? — klausia susirūpinusi žmona.

— Pirmą.

— Kaip tai pirmą? Tik prieš valandėlę mačiau rūkelį...

— Na, tai antrą.

— Nieko panašaus. Rūkai tikrai jau ketvirtą, — priekaištavo žmona.

Pagaliau mokslininkas nusišypsojo:

— Mano brangioji, ar tu nori man įrodyti, kad apie matematiką daugiau nusimanai, negu aš?

• Savi vaikai su sparnais, sveitimi — su ragais.

(Kamajiškių priežodis)

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED & REAL ESTATE BROKER

231-2661; 231-6226

3828 Bloor St. West, Islington (PRIE SIX POINTS PLAZA)

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HI-FI STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

1613 Dundas St. W. Sav. R. Sasiulis

780 Queen St. W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Pardodamos lempos ir baterejos. Pritrysę specialistas su ilgą praktika

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbait

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! FRANK PETIT, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1303

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas) Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE

DANTŲ GYDYTOJA

1796 Bloor St. W. (prie Keele) Pirm., antr. ir penkt.: 9.30-5 v.p.p. Antr. ir ketvirt.: 12.00 — 8 v.v. Pagal susařimą. Tel. 766-1372

NOTARAS A. LIUDZIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D. Namų, ūkių ir betkurio verslo pirmojo pildymo dokumentų sudarymas, mirtgiciai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.

421 Roncesvalles Ave. Toronto • Dominion Bank pastate II aukšte — įėjimas iš Howard Park Ave. Telefonai: istaigos 537-1708 namų 279-7980

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O. Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.) IEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Veselsniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 College St. Toronto Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. — 6 v.v. Dėl priėmimo skambinti telefonu

INSURANCE

DUDA 769-4612

2231 Bloor Street W.

Prisikėlimo par. žinios

— Su didele pagarba ir nuosirdžia padėka sveikiname katalikų moterų skyrių, švenčiantį savo tradicinę metinę šventę ir kartu atžymintį skyriaus veiklos dvidešimties metų sukaktį. Ši šventė vyks 14 d., 3 v. p. p., parapijos bažnyčioje įvyks specialios pamaldos su šventei pritaikytu žodžiu. Po pamaldų — valės, sveikiniai ir meninė programa. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

— Ši sekmadienį pamokslus sako kun. P. Kuzminskas iš Čikagos apie Katalikų Bendrijos padėtį Lietuvoje. Ta proga bus priimamos aukos religinei šaliai.

— Šią savaitę lankomi parapijiečiai Parkdale rajone.

— Ši sekmadienį po 12 val. pamaldų latviai katalikai turės savo pamaldas.

— Kalėdinės plotkelės sekmadienį gausamos parapijos salėje po kiekvienų pamaldų.

— Už a. Veronikos Steponaitienės vėlę gruodžio mėnesį yra laikomos gregoriškos Mišios 7.30 v.r.

— Ši šeštadienį 9 val. gedulingos pamaldos už a. Mariją ir Vladą Bytautaus ketvirtųjų mirties metinių proga.

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Gili užuojauta A. Kriščiūnienei, Lietuvis mirus jos broliui a. Ant. Zemačiui.

— Padėka kun. K. Kuzminskui, pamoksluose nušvietusiam Lietuvos religinę padėtį. Ačiū visiems už aukas religinei šaliai Lietuvoje.

— Ši sekmadienį antrąjį rinkliava skiriama BALFui. Kviečiame pagal išgales prisidėti. Informacija apie BALF'o veiklą prijungta prie biuletenio, be to, vokėlis aukai.

— Dėkojame kun. Vyt. Zakarui už pravadinamą uždarą kolektyvą kolonijos vyrams gr. 5-7 d.d. Jas organizavo Prisikėlimo par. Katalikų Vyrų Dr. Ja.

— Mišios: šeštad., 9 v. koncelebruotos už a. P. Žilį, užpr. Apol., Br. ir Kaz. Čepaičių kaip užuojauta artimiesiems ir už a. M. Kizlaite, užpr. p.p. Pilipavičių ir Urbonaivičių iš Hamiltono kaip užuojauta p. Arūnienei; sekmad., 9 v. — už a. M. Stulkiene, užpr. p. Cerekį iš Detroito kaip užuojauta artimiesiems; 10 v. — už a. P. Žilį, užpr. p. Žilį; 11.15 v. — už šeimos mirusius, užpr. p. Lapinskai; 12.15 v. — už Baranauškų šeimos mirusius, užpr. p. Baranauškienę.

— Pensininkų dovanėlių vakaras — ši trečiadienį, 6.30 v.v., parodo salėje. Lankysis svečias kun. K. Kuzminskas. Visi kolonijos vyresnieji kviečiami gausiai atsilankyti.

— Ši sekmadienį, 10 v., be įprastų Mišių bažnyčioje, bus dar vienos specialiai jaunimui nuo 9 klases ir vyresniam parodo salėje. Dalyvauja tik jaunimas.

— T. Benediktas, savaitgaliai grįžęs namo, vėl išvyko į ligoninę.

— Pirmosios Komunijos ir katechetinės pamokos vaikams bei religijos pamokos gimnazistams ši ir kitą sekmadienį — įprasta tvarka.

— Lituanistikos seminaras — penktadienį, 7 v.v., par. namuose. Ačiū lektorei A. Sungailienei ir mokinėjoms už gražų pasirodymą scenoje jungtiniam koncertui su Toronto "Birbyne" ir Montrelio "Gintaru".

— Kitą savaitę lankomos dar nelankytos šeimos anksčiau skelbtose, bet dar nelankytose gatvėse ir vietovėse.

Gruodžio 14 sekmadienį, 3 v. p. p., K.L.K. Moterų Draugijos Toronto Šv. Jono Kr. parapijos skyrius rengia

SUKAKTUVINĘ METINĘ ŠVENTĘ

JOJE BUS PRISIMINTA KATALIKŲ MOTERŲ DRAUGIJOS ATSTEIGIMO TORONTO DVIDEŠIMTOJI SUKAKTIS

PROGRAMA: 1. Mišios Toronto Šv. Jono Kr. bažnyčioje su bendra narių Komunija — 3 v. p. p.

2. Sukaktuvinis pobūvis ir valės — tuojau po pamaldų (apie 4 val. p. p.) Šv. Jono Kr. parapijos salėje.

3. Meninė dalis, kurią atliks jaunieji talentai.

Maloniai kviečiame dalyvauti draugijos organizatore, organizatorius, centro valdybą, kitų skyrių atstoves, viešnius, svečius ir visą visuomenę. Pakvietimai gaunami: Šv. Jono Kr. par. kioske arba kavinėje (sekmadienį), pas V. Ottienę tel. 531-0954 ir pas M. Žekienę LE 6-4688. Iki pasimatymo gruodžio 14 d., 3 v. p. p.

Skyriaus valdyba

Naujų 1970 metų sutikimo balius

* Šiltas ir šaltas valgis * Puikus D'Amico orkestras

* 12 val. šampanas nemokamai * Pradžią 8 val. vakaro

Bilietai gaunami parapijos kavinėje arba pas V. Tasecką tel. 535-6659. Kaina \$8 asmeniui.

Rengia Prisikėlimo parapijos jaunimo sekcija. Pelnas — stovyklavietei pagerinti

Pabaltiečių veteranų prieškalėdinis susipažinimo pobūvis — gruodžio 12 d., 8 v.v., 125 Broadway Ave. — Queen E. latvių veteranų namuose. Sauliai ir šaukštas su šeimos kviečiami dalyvauti. Įėjimas — laisva aukta. Informacijų teirautis 651-1239.

Saulių kuopos valdyba

Kalėdų eglutė — ši sekmadienį, gruodžio 14 d., 3.30 v. p. p., Prisikėlimo parapijos salėje. Programą atliks mokiniai, o po programos tėvų komitetas mokinius pavašins. Visi mokyklinio amžiaus vaikai yra kviečiami atsilankyti. Vėdejas

I savo sukaktuvinę šventę kviečia tautietis ir tautiečius K. L. K. Moterų Draugijos Šv. Jono Kr. par. skyrius ši sekmadienį, gruodžio 14 d. Specialios pamaldos — 3 v. p. p., valės ir koncertas — apie 4 v. p. p. Šv. Jono Kr. par. salėje.

Lituanistikos mokyklų mokytojų suvažiavimas įvyks 1970 m. sausio 3 d. Toronto. Numatytos paskaitos: 1. J. Ceponkūtas — "Priešmonės mokyklų gyvąjį kalbą vartoti lituanistikos mokyklose"; 2. A. Abramaitienė — "Vaikų darželio mokyklų priemonių apžvalga ir paaiškinimai"; 3. simpoziumas — "Tautinis ugdymas lituanistikos mokyklose", vadovaujant A. Rinkūniui. Taip pat bus atstovų pranešimai, diskusijos, bendra vakariene. Susižaviavimą rengia KLB švietimo komisija ir kviečia dalyvauti visus susinteresuotus.

Toronto Maironio šeštadienės mokyklos paskutinė mokyklos diena prieš Kalėdas yra šis šeštadienis — gruodžio 13. Tą patį šeštadienį įvyks ir Tėvų diena. Bent vienas iš tėvų maloniai prašomi atvykti į mokyklą 12 v. punktualiai ir pasikalbėti su klases auklėtoja. Tėvams bus išdalinti mokinių semestriniai pažymėjimai. Po to tėvai su vaikais tuoj pat galės vykti į namus. Tėvų komitetas primena, kad ten pat mokykloje bus galima užsimokėti ir mokesčių, kurį priims tėvų komiteto nariai. Pamokos po Kalėdų atostogų — sausio 10 d., 10 v. r.

S. m. gruodžio 13, šeštadienį, 8 val. ryto, Prisikėlimo bažnyčioje — Šv. Mišios už

A. A. ONUTĘ AUGUSTAITĘ - SLABOKIENĘ

jos 10-ties metų mirties metinių proga

Nuliūdusi sesuo

"Lithuanians in Canada" — didelio formato leidinys anglų kalba, 390 psl. Kaina — tik \$5.

SV. JONO KR. PAR. KIOSKE

NAUJOS KNYGOS

R. Spalis, Gėvės berniuko nuotykiai II laida — \$5

S. Vanagaitė-Petersonienė, Laimė-Daumė — \$5

L. Andriekus, Po Dievo antspaudais — \$3

Pranas Lambertas, Tau sesute, \$4

Kalėdinis ir kitokio sveikinimų kortelės, muzikos plokštelės, žurnalai.

LIETUVIS DĄZYTOS - DEKORATORIUS (iš vidaus ir lauko) įrengs laukinio darbo. Tel. 425-6032 Viktorui.

GRAŽI DOVANA SVENTEMS: Gražiai išleista knyga "Tautiniai rūbai ir juostų raštai". Kaina 2.50 dol. Galima gauti: L. Milukienė, 111 Grohman Lane, Plainview, N.Y. 11803, USA.

ISNUOMOJAMI DU KAMBARIAI, virtuvė ir atskira prausykla, su baldais arba be jų. Tel. 767-4014.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizgimo darbus. Tel. LE 6-2805.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTŲ DARBUS. Darau virtuvės spintelių ir įrengių poliusio kambarius. Tel. 535-4724.

Fleet Electric Co. Ltd. ELEKTROS RANGOVAS

Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronto 923-7194. Sav. A. Ceponis

Parduodamas IVAIRIAIS KIEKIAIS SIŲ METŲ SVIEŽIAS nepasterizuotas medus

KORIAIS AR INDOUSE. Skambinti tel. 534-0563 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS, VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APSILDYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudimą. Nemo-kami nurodymai klaseje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokoma vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

BARONESSA BEAUTY SALON

2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252 (kampus Bloor-Durie gatvių). Sav. Alė Kerberienė

ATLANTIC valgykla

1330 DUNDAS ST. W., TORONTO 3.

Tel. LE 3-6045

LIETUVIŠKI PATIEKALAI

NAUJI SAVININKAI V. ir V. IVANAUSKAI

PRANEŠAME, KAD KŪČIŲ BEI KALĖDŲ STALUI PRIMAME UŽSAKYMUS:

"NAPOLEONŲ" (baravykų), kalakutų (šviežių ir rūkytų), žąsų, ančių bei kitos paukštienos.

Taip pat galite gauti Kūčių stalo valgių: prėskučių (slizkių), aguonų, kelių rūšių silkių, kaviaro, rūkyto ungurio, laišos, rūkytos žuvies (siskos). Turime importuotų, be to, labai gerai žinomų p. Viskonto gamintų sūrių, eglutei papuošti gražių šokoladinių figūrų. Augštos kokybės šviežios mėsos. Malonus patarnavimas. — Laukiam atsilankant.

EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

Sav. Albina ir Justas Krasauskai Toronto, 2899 Bloor St. W. Tel. 233-9783

PASIROPINKITE, kad netrūktų artėjančioms šventėms mūsų specialiai pagaminto RŪKYTO KUMPIO. Kviečiame gerb. klientus užsisakyti iš anksto.

Turėsime žąsų, kalakutų, ančių, paršiukų, įvairios savo gamykloje rūkytos dešros bei mėsos.

Taipgi turime Viskonto gamintų lietuviškų sūrių, rūkytų ungurių, rūkytos kalakutienos, importuotų skanėstų, tikro bičių medaus ir t. t.

Kviečiame tautiečius nedelsiant pasinaudoti!

MEAT MARKET

335 RONCESVALLES AVE. TELEFONAS 535-1258

Nemokamas pristatymas

Šv. Kazimiero par. žinios

— Ši sekmadienį, gruodžio 14, parapijiečiai kviečiami dalyvauti 11 v. pamaldose ir po to ateiti į visuotinę parapijos susirinkimą svetainėje. Bus renkami 3 nauji komiteto nariai. Klebonas padarys pranešimą apie naujus liturginius potvarkius. Bus aptariami ir kiti parapijos reikalai.

— Praėjusią savaitę klebonas baigė lankyti savo parapijiečius. Pirmą kartą jis turėjo progos aplankyti visus parapijiečius. Anksčiau, esant vikarui, aplankydavo tik pusę jų. Kaikurie parapijiečiai labai retai ateina į lietuvių bažnyčią.

— N. Metai jau čia pat. Paskubėkim įsigyti bilietus į N. Metų sutikimą par. svetainėje. Gros geras orkestras, bus šilta vakarienė, turtingas baras, jauki nuotaka.

— Mirė Povilas Protas, 86 m. amžiaus palaidotas gruodžio 4 d. Feliksas Nakrošius, 59 m., palaidotas gruodžio 8 d.

— Užpraeito sekmadienio rinkliava — \$187.05. K. A.

seselių diena. Šia proga sveikiname jas.

— Šv. Onos Draugija šaukia susirinkimą ši sekmadienį, gruodžio 14 d., po 11 val. Mišių.

— Skelbtoji gruodžio 21 d. konferencija neįvyks. Tą dieną yra lituanistikos mokyklų eglutė.

— Sugrįžo kun. Stasys Kulbis, SJ, pavadavęs vieną kleboną JAV-se.

— Ausros Vartų parapijiečių susirinkimas bus 1970 m. sausio 11 d. Parapijos vakarienė numatoma sausio 17 d.

— Visiems parapijiečiams bus išsiuntinėti sekmadieniniai aukų vokeliai 1970 m. Dar bus pridėti ir 1969 gruodžio mėn. vokeliai, kad visi galėtų pasinaudoti prieš užbaigiant 1969 m. knygas.

— Bažnyčios fondai A. Drevinskienės paaukojo \$10. Užpraejusį sekmadienį bažnyčioje surinkta \$227.21. Antroje rinkliavoje, skirtoje misionams, surinkta \$83.11.

Aušros Vartų par. žinios

— Katalikų moterų draugija surengė savo metinę šventę gruodžio 7 d. Po pamaldų N. P. Marijos seserų patalpose buvo seselės Marijos Saulaitės paskaita ir valės.

— Gruodžio 7 d. įvyko Montrelio šeimos posėdis mūsų parapijos patalpose. Buvo pirmininko, išdėtinio, fondų, "Baltijos" stovyklavietės ir revizijos komisijos pranešimai. Sudarytas naujas prezidiumas ir nauja revizijos komisija.

— Ausros Vartų parapijos salėje surengta jaunųjų menininkų darbų paroda. Organizavo studentai ateitininkai.

— Nekalto Marijos Prasidėjimo šventė yra mūsų parapijoje esančių

"The Montreal Star" lapkričio 22 d. laidoje paskelbė ilgą reportažą "Montreal's Foreign Press".

To dienraščio redakcija pasikvietė tautinių grupių laikraščių redaktorių ir su jais svarstė mažumų būklę bei laikyseną Kanadoje. "NL" red dr. H. Nagys pareiškė, kad iki šiol ir Kvebeko prov. vyriausybė, ir spauda tautinėmis mažumomis menkai tesidomėjo. "NL" esanti nuomonė, kad lietuviai siekia integracijos Kanadon kaip visumon, kartu išlaikydami savo tapatybę. Apie 10% esą iš Kvebeko išvykę kitar gyventi. Kvebeko prov. gyvena lietuviai palaiką ryšius su anglų ir prancūzų visuomene. Minėto dienraščio reportažas iliustruotas dalyvavusių redaktorių nuotraukomis.

JAUNIMO KONCERTAS

Gruodžio 7 d. Toronto Prisikėlimo parapijos salėje įvyko neeilinis koncertas, kurio programa atliko net trys jaunimo vienetai — Montrelio "Gintaras", Toronto "Birbynė" ir lituanistikos seminaras. Bene 600 vietų salė vos sutalpino žiūrovus. Programa buvo pradėta labai punktualiai — minutės tikslu. Pirmiausia scenoje pasirodė "Gintaras", vadovaujamas Z. Lapino. Tai nedidelis vienetas, bet stipriai paruoštas, įgudęs scenoje.

Jo atliekama programa sklandžiai plaukė kaip viena organiška pynė. Ypač stipri gintaričių pusė — liaudies muzikos grupė, kuri teikia originalų atspalvį ir dainoms, ir šokiams, ir deklamacijoms. Pažymėtina darna mergaičių kvartetas. Antroje dalyje pasirodė A. Sungailienės vadovaujamas lituanistikos seminaras su V. Krėvės "Raganais" inscenizacija, kuri buvo labai vykusia. Kaikurie studentai pasirodė kaip tikri aktoriai. Labai įvairi programa atliko "Birbynė", vadovaujama D. Viskontienės. Lygintai su pirmaisiais pasirodymais, "Birbynė" neabejotinai padarė didelę pažangą. Jos stiprioji pusė — daina, sambūrio gausumas ir spalvingumas. Sveikintinas jo posūkis ir kitas meno šakas — instrumentinė muzika ir tautiniai šokiai. Šioje srityje birbyniečiai žengia bene pirmuosius sėkmingus žingsnius, išskyrus skudučius. Čia jie jau gerai pažengę. Nepaprastai gausi publika audringai plovė sveikino jungtinio jaunimo koncerto programas atlikėjus ir apgailestavo, kad montreličiai turėjo taip greitai išskubėti namo. Po programos jaunieji dalyviai buvo tėvų komiteto pavašinti parodo salėje. Visi kiti skirstėsi sužavėti jaunimo pastangomis. Tokių tarpe buvo ir svečių iš okup. Lietuvos. Plačiau — kitame "T2" nr. B.

Zymusis dailininkas A. Galdikas, 76 m. amžiaus, pažįstamas daugeliui torontiečių, mirė gruodžio 7 d. Niujorke. Laidojamas gruodžio 10, trečiadienį, 10 v. r., iš Apreiškimo bažnyčios Brooklynė.

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Toronto skyriaus visuotinis susirinkimas lapkričio 21 d. išrinko naują valdybą. Savo posėdyje gruodžio 2 d. ji pasiskirstė pareigomis: pirm. — inž. B. Baranauškas, vicepirm. — inž. V. Sičiūnas, vicepirm. — inž. S. Masionis, inž. — inž. V. Matulevičius, narys — inž. P. Stauskas. Be einausių reikalų, buvo svarstomas tradicinių baliaus ruošimas 1970 m. vasario 7 d. Toronto, Islington golfo klubo patalpose.

Ošavos meškeriojotų ir medžiotojų klubas "Ešeris" "T2" dvidešimtmečio proga paaukojo laikraščiai \$10. Ačiū jam.

A + A

MARIJAI VIZGIRDIENEI mirus, dukras — ZOSĖ, ALBINA, JULĖ, sūnus — JONAS, JUSTINAS, JUOŽAS ir jų šeimas giliai užjaučiame —

J. A. Gudavičius

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:		MOKA UŽ:	
Asmeninės iš	9%	Einamasis s-tas	5.0%
Čekių kredito iš	9%	Sėrus (numatyta)	5.5%
Nekiln. turto iš	9%	Taupomasis s-tas	6.5%
Išskaitant gyvybės draudimą iki \$10.000.		Term. ind. 1 metams	7.25%
JAU ISDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis paliknamis (pradedant 6.5%)		Term. ind. 2 metams	7.75%
		Term. ind. 3 metams	7.75%
		Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2.000 sėrus suoms.	

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., Tel. 722-3545: diena — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

TELEFONAS 727-3120

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA

6695-35th Avenue, Rosemount, Montreal, 409, P.Q.

ALBERTAS NORKELIONAS, B.A.C.S.C.I.B. 727-3120

NAMŲ:

ARVYDAS RUDZEVICIUS, A.I.B. 271-5758